

H2/2016 ja
Tilinpäätös
1.1.-31.12.2016

Finnvera-konserni, Pörssitiedote 28.2.2017, Tilinpäätös

Finnvera-konsernin tilinpäätös 1.1.-31.12.2016

Piristyvän kysynnän ja uusien valtuuksien vuosi

Maa-ilmantalous oli vuonna 2016 havaittavissa positiivisia merkkejä epävarmuuksia luoneista merkittävistä poliittisista tapahtumista huolimatta. Myös suomalaiset yritykset viestivät kysynnän ja investointien lisääntymisestä, ja yksittäiset suuret vientikaupat toivat kaivattua piristystä Suomen muutoin vaisuun vientiin. Viennin rahoituspalvelujen kysynnän ennakoitun lisääntymisen ja vastuukantojen kasvun myötä Finnveran viennin rahoituksen valtuuksia korotettiin merkittävästi. Lisäksi yhtiö sai uusia mandaatteja, joista yksi oli välirahoitustuote kasvulaina. Finnvera toi vuoden aikana markkinoille myös pienten vientikauppojen edistämiseen liittyviä uusia rahoitusratkaisuja.

Liiketoiminta ja tuloskehitys

Finnvera tarjosi vuonna 2016 lainoja ja takauksia pk- ja midcap-yrityksille 7 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Rahoitus kasvaville ja kansainvälistyville yrityksille sekä omistajanvaihdoksiin kuitenkin kasvoi strategian mukaisesti. Rahoitusta tarjottiin kasvaville ja kansainvälistyville yrityksille 6 prosenttia ja omistajanvaihdoksiin 21 prosenttia edellisvuotta enemmän.

Vuonna 2016 vientitakuiden ja erityistakausten kysyntä kasvoi 50 prosenttia 14,6 miljardiin euroon. Myös vientiluottojen kysyntä kasvoi ja oli 12,5 miljardia euroa eli 74 prosenttia edellisvuotta korkeammalla tasolla. Vaikka vientitakuuta ja erityistakauksia sekä vientiluottoja kysyttiin edellisvuotta enemmän, Finnvera antoi vientitakuu- ja erityistakaustarjouksia 34 prosenttia ja vientiluottotarjouksia 82 prosenttia edellisvuotta vähemmän, koska osa hankkeista tai niiden luottosopimuksista oli katsauskauden päättyessä vielä neuvotteluvaiheessa.

Finnvera-konserni

	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015	Muutos %
Rahoituspäätökset, Me			
Lainat ja takaukset	845	906	-7 %
Vientitakuut ja erityistakaukset	4 438	6 760	-34 %
Vientiluotot	760	4 131	-82 %
	31.12.2016	31.12.2015	Muutos %
Vastuut Me			
Lainat ja takaukset	2 261	2 285	-1 %
Vientitakuut ja erityistakaukset	18 426	17 436	6 %
Vientiluotot	4 782	4 240	13 %
	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015	Muutos %
Korkokate sekä palkkiotuotot ja -kulut (netto), Me	194	197	-2 %
Liikevoitto, Me	69	114	-39 %
Tulos, Me	70	111	-37 %
	31.12.2016	31.12.2015	Muutos %
Taseen loppusumma, Me	9 498	8 418	13 %
Oma pääoma, Me	1 207	1 121	8 %
-josta vapaat rahastot, Me	955	871	10 %
	31.12.2016	31.12.2015	Muutos %-yks.
Omavaraisuus, %	12,7	13,3	-0,6
Vakavaraisuus, Tier 2, %	24,3	19,6	4,7
Kulu-tuotto-suhde, %	27,0	28,3	-1,3

Finnvera-konsernin heinä-joulukuun 2016 tulos oli 77 miljoonaa euroa. Tulos oli 84 miljoonaa euroa tammi-kesäkuun 2016 tappiollista 7 miljoonan euron tulosta parempi.

Heinä-joulukuun 2016 tuloksen paranemiseen edelliseen puolivuosiakauteen verrattuna vaikuttivat merkittävimmin emoyhtiö Finnvera Oyj:n pienemmät vientitakuutoiminnan tappiot ja tappiovaraukset. Vientitakuutappioiden ja -varausten määrä oli heinä-joulukuussa ainoastaan 2 miljoonaa euroa, kun tappioita kirjattiin ja varauksia lisättiin tammi-kesäkuussa 66 miljoonaa euroa. Tammi-kesäkuun puolivuosisikatsauskaudelle brasilialaisesta Oi S.A.-konsernista tehtiin 55 miljoonan euron takuutappiovaraus, kun kävi ilmi, että saamisiin yhtiöltä liittyy ilmeinen riski. Tilinpäätöksen laatimishetkellä Finnvera on arvioinut, että Oi S.A.-konsernista Finnveralle aiheutuva tappio on alkuvuoden aikana tehdyn tappiovarauksen suuruinen.

Finnvera-konsernin vuoden 2016 tulos oli 70 miljoonaa euroa (111). Tulos heikkeni edellisvuodesta 41 miljoonaa euroa eli 37 prosenttia. Tuloksen heikkenemiseen vaikuttivat edellä todetut, ensimmäisellä puolivuosisikatsauskaudella toteutuneet ja vertailuvuotta merkittävästi suuremmat emoyhtiö Finnvera Oyj:n vientitakuutoiminnan tappiot ja tappiovaraukset.

Emoyhtiö Finnvera Oyj:n vuoden 2016 tulos oli 65 miljoonaa euroa (95), josta suuryritykset-liiketoiminnan tulos oli 33 miljoonaa euroa (82) sekä pk- ja midcap-liiketoiminnan 32 miljoonaa euroa (38). Suuryritykset-liiketoiminnan tulos oli selvästi edellisvuotta heikompi, kun taas pk- ja midcap-liiketoiminnan tulos oli jo toista vuotta peräkkäin hyvällä tasolla. Konserni- ja omistusyhteisyritysten vaikutus konsernin tulokseen oli 6 miljoonaa euroa (16).

Finnvera-konserni

	H2/2016	H1/2016	Muutos	H2/2015	2016	2015	Muutos	Muutos
	Me	Me	%	Me	Me	Me	Me	%
Korkokate	24	27	-11	28	50	56	-6	-10
Palkkiotuotot ja -kulut (netto)	77	67	16	68	144	141	3	2
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä	-10	-10	0	-15	-20	-21	-1	-6
Sijoitustoiminnan nettotuotot	0,2	0,1	16	0,4	0,3	0,1	0,2	133
Liiketoiminnan muut tuotot	12	0,2	-	2	12	2	10	-
Hallintokulut	-22	-22	-4	-22	-44	-44	0,1	0
Poistot ja arvonalentumiset	-2	-1	157	-1	-2	-1	1	124
Liiketoiminnan muut kulut	-2	-3	-31	-3	-4	-6	-1	-22
Saamisten arvonalentumiset, takaus- ja takuutappiot (netto)	-0,2	-65	-100	-0,2	-66	-15	51	348
Muiden rahoitusvarojen arvonalentumistappiot	-2	0	-	0	-2	0	2	-
Liikevoitto	77	-7	-	58	69	114	-44	-39
Tilikauden voitto	77	-7	-	57	70	111	-41	-37

Rahoituksen näkymät

Pk- ja midcap-yritysten suhdanneodotukset ovat kääntyneet varovaiseen nousuun, minkä arvioidaan näkyvän positiivisesti Finnveran vuoden 2017 pk- ja midcap-yritysten rahoituksessa. Tämä korostunee erityisesti kasvavien ja kansainvälistyvien yritysten rahoituksessa, ja näiden yritysten investointien rahoitus saattaa jatkaa nousuaan vuonna 2016 tapahtuneen käänteen jälkeen. Finnveran omistajanvaihdoksiin myöntämän rahoituksen arvioidaan pysyvän vuonna 2017 edellisvuoden vahvalla tasolla. Pk- ja midcap-yritysten joukkovelkakirja-aktiiviteetin arvioidaan yleisesti hieman vilkastuvan ja näkyvän myös Finnveran rahoituksessa.

Ostajalle tarjottavat rahoitusratkaisut ovat keskeisessä asemassa suuryritysten myymien pääomahyödykkeiden vientikaupoissa. Vientitakuiden ja -luottojen kysynnän odotetaan kasvavan edellisvuodesta, mutta kokonaismääriin vaikuttaa yksittäisten suurten vientikauppojen ajoitus. Kysynnän alus-, tele- ja metsäteollisuustoimialoille odotetaan yhä muodostavan merkittävimmän osan suuryritysten vientikauppoihin liittyvästä kysynnästä. Uusista avautuvista markkinoista eniten kysyntää kohdistunee Iraniin ja Argentiinaan. Vuonna 2016 Venäjä-vastuut laskivat ostajien lykättyä investointeja, mutta vuonna 2017 odotetaan uutta kysyntää. Muita maita, joissa Finnveran takuiden kysynnän odotetaan jatkossa kasvavan, ovat Intia ja Meksiko. Näissä maissa infrastruktuurin uudistamiseen liittyvät reformit tuovat suomalaisille yrityksille vientimahdollisuuksia. Suomessa takuukysyntään vaikuttaa vientiä edistävien suurten investointihankkeiden eteneminen.

Vuoden 2017 odotetaan olevan kasvavan kysynnän vuosi. Strategian toteutuksen arvioidaan etenevän konsernissa suunnitelmien mukaisesti ja toiminnan olevan itsekannattavaa myös kuluvalle tilikaudella. Saamisten arvonalentumisten sekä takaus- ja takuutappioiden kehitykseen liittyy epävarmuutta, mistä johtuen toteutuvat tulokset saattavat poiketa arvioidusta merkittävästikin.

Toimitusjohtaja Pauli Heikkilä:

"Finnveran vuotta 2016 vauhdittivat eritoten kasvanut viennin rahoituksen kysyntä ja omistajanvaihdosten merkittävä kasvu. Team Finland -toiminnan kehittäminen jatkui, ja työn tuloksena 370 kansainvälistyvää yritystä sai räätälöidyn palveluehdotuksen. Eduskunnan päätökset Finnveran valtuuksien korottamisesta takaavat sen, että pystymme jatkossakin osaltamme edistämään suomalaisten yritysten menestymistä kansainvälisillä markkinoilla.

Taloudellisen tuloksen muodostumisen osalta kulunut vuosi erottuu edellisvuosista. Kotimaan rahoituksen osalta luottosalkun rakenne ja siitä seuraten tulos oli hyvällä tasolla. Vientitakuiden osalta vuodelle 2016 sen sijaan osui yksi merkittävämpi toteutunut riski, ison brasilialaisen teleoperaattorin hakeutuminen velkasaneeraukseen, mistä syystä yhtiötason tulos jäi edellisvuosia alhaisemmaksi. Finnveran lakisääteisenä tehtävänä on ottaa kantaakseen osittain niitä luottoriskejä, joita vientikauppoihin väistämättä liittyy.

Vuotta 2017 tulee todennäköisesti leimaamaan yhä kasvava kysyntä Finnveran viennin rahoituspalveluille. Pk-rahoituksessa omistajanvaihdosten määrän arvioidaan pysyvän korkealla tasolla. Finnvera käynnistää eurooppalaisen ESIR-rahoituksen, mikäli kaupalliset toimijat eivät lähde rahoituksen välittäjäksi. Kansainvälinen toimintaympäristö pysyy epävarmana. Kotimaan kasvun käynnistämiseksi tarvitaan pitkäjänteisiä parannuksia Suomen vientisektorin rakenteeseen ja kustannuskilpailukykyyn."

Lisätiedot:

Pauli Heikkilä, toimitusjohtaja, p. 029 460 2400
Ulla Hagman, talousjohtaja, p. 029 460 2458

Jakelu:

NASDAQ Helsinki Oy
London Stock Exchange
Keskeiset tiedotusvälineet
www.finnvera.fi

Puolivuosikatsaus ja tilinpäätös ovat saatavissa suomeksi ja englanniksi osoitteessa www.finnvera.fi > Finnvera > Julkaisut > Vuosikertomukset. Finnvera siirtyi vuoden 2016 alusta osavuosisikatsausten julkistamiseen puolivuositain.

Sisällysluettelo

Tilinpäätös	3
Hallituksen toimintakertomus	3
Avainluvut	10
Hallituksen voitonjakoesitys	12
Tilinpäätös	13
Laaja tuloslaskelma	13
Tase	14
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	16
Oman pääoman muutoslaskelma	17
Rahavirtalaskelma	19
Tilinpäätöksen liitetiedot	20
A Tilinpäätösperiaatteet	20
B Riskienhallinnan liitetiedot	26
C Segmentti-informaatio	36
D Tuloslaskelman liitetiedot	38
E Taseen liitetiedot	43
F Henkilöstöä ja johtoa koskevat liitetiedot	59
G Omistukset muissa yrityksissä	62
Allekirjoitukset	65
Tilintarkastuskertomus	66
Hallintoneuvoston lausunto	71

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Hallituksen toimintakertomus

Hallituksen toimintakertomus

Vuotta 2016 leimasivat muutamat merkittävät poliittiset tapahtumat. Ison-Britannian kansanäänestyksen tulos EU:sta irtautumisen puolesta ja Yhdysvaltain presidentinvaalin tulokset olivat osaltaan epävarmuutta markkinoille. Näistä tapahtumista huolimatta maailmantaloudessa oli havaittavissa positiivisia signaaleja, ja lisäksi suomalaisyritysten taholta saatiin loppuvuonna viestejä kysynnän pirstumisesta. Kustannuskilpailukykyä ja vientiteollisuuden rakennetta on edelleen kehitettävä, jotta Suomen talous lähtisi kunnolla kasvuun.

Tietyillä toimialoilla, kuten varustamo-, tietoliikenne-, metsä- ja energiateollisuudessa, suomalaiset vientiyrietykset ovat menestyneet ja saivat kuluneenakin vuonna mittavia tilauksia. Tämä on heijastunut yhä kasvaneeseen Finnveran viennin rahoituspalvelujen kysyntään. Myös finanssikriisiä seurannut kiristynyt pankkisääntely on lisännyt viennin rahoituspalveluiden tarvetta. Finnveraa tarvitaan entistä useammin hankkeiden läpiviemiseen, jotta suomalaisyritysten vientitoimitukset pystytään hoitamaan.

Yksittäiset suuret vientikaupat ovat paitsi tuoneet kaivattua pirstustusta Suomen muutoin vaisuun vientiin, myös kasvattaneet Finnveran vastuukantoja. Ennusteiden mukaan Finnveran viennin rahoituspalveluiden kysyntä kasvaa myös lähitulevaisuudessa. Näistä syistä eduskunta päättikin korottaa Finnveran valtuuksien enimmäismääriä; ensin huhtikuussa 17 miljardista eurosta 19 miljardiin ja joulukuussa edelleen 27 miljardiin. Korotusten myötä Finnveralla on jatkossakin mahdollisuus tarjota viennin rahoitusjärjestelyjä, jotka edistävät suomalaisten vientiyrietysten menestymistä.

Finnveran rooli voimistui pk-rahoituksessa

Kuten viennin rahoituksessa, myös kotimaan yritysrahoituksessa Finnveran rooli on korostunut pankkisääntelyn tiukennuttua entisestään. Finnveraa tarvitaan entistä useampien pk- ja midcap-yritysten rahoittamisessa. Finnvera sai vuonna 2016 uusia mandaatteja, joista yksi oli välirahoitustuote kasvulaina. Finnvera toi markkinoille useita pienten vientikauppojen edistämiseen liittyviä erityistuotteita. Lisäksi Finnvera tuli hyväksytyksi välittäjäksi Euroopan investointipankin ESIR-ohjelmaan (Euroopan strategisten investointien rahasto). Finnvera käynnistää ESIR-rahoituksen, mikäli kaupalliset toimitukset eivät lähde rahoituksen välittäjiksi.

Suomalaisten yrittäjien ikääntyminen on lisännyt tarvetta edistää yritysten sukupolvenvaihdoksia ja muita omistajanvaihdoksia. Finnvera kampanjoi eri puolilla maata yhdessä yrittäjäjärjestöjen kanssa omistajanvaihdoksiin liittyvän tietoisuuden lisäämiseksi. Omistajanvaihdosten rahoittamisessa yllettiinkin ennätykseen vuonna 2016. Kehitys jatkuu myönteisenä näillä näkymin vielä useita vuosia.

Finnveran liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjalainat

Finnvera Oyj laski huhtikuussa 2016 liikkeeseen miljardin euron kymmenen vuoden pituisen kiinteäkorkoisen joukkovelkakirjalainan. Joulukuussa 2016 Finnvera toteutti 1,5 miljardin Ruotsin kruunun 12 vuoden pituisen kiinteäkorkoisen private placement -joukkovelkakirjalainan.

Molemmat lainat laskettiin liikkeeseen Finnveran EMTN-lainaohjelman (Euro Medium Term Note) alla. EMTN-lainaohjelman alla liikkeeseen lasketuilla lainoilla on valtion takaus. Finnvera käyttää lainaohjelman alla hankittuja varoja sekä vientiluottojen että pk- ja midcap-yritysten rahoitukseen.

Finnvera myi suurimman osan omistuksestaan Aloitusrahasto Vera Oy:ssä

Joulukuussa 2016 Finnvera myi 80 prosenttia omistuksestaan Aloitusrahasto Vera Oy:ssä. Aloitusrahasto Veran enemmistöosuus myytiin kotimaiselle Innovestor Kasvurahasto I Ky:lle. Rahaston jatkuvuuden varmistamiseksi Finnvera jäi Aloitusrahasto Vera Oy:n omistajaksi noin 20 prosentin osuudella. Myynnin taustalla on työ- ja elinkeinoministeriön vuonna 2012 tekemä päätös siirtää valtion alkuvaiheen pääomasijoitustoiminta pois Finnverasta.

Pääomasijoitustoiminnasta luopumisen myötä Finnveran molemmat liiketoiminnat, suuryrietykset ja pk- ja midcap-yritykset, nojautuvat jatkossa selkeästi vieraan pääoman ehtoihin rahoitusinstrumentteihin.

Asiakaskokemusta mitataan aktiivisemmin

Finnvera siirtyi lokakuussa 2016 säännölliseen ja jatkuvan asiakaskokemuksen mittaamiseen. Reaaliaikaisemmalla mittamisella saadaan aiempaa tarkempaa tietoa asiakkaiden palveluodotuksista. Tulosten perusteella liiketoimintayksiköt kehittävät palveluitaan vastaamaan entistä paremmin eri asiakasryhmien odotuksia.

Finnvera on osa Team Finland -verkostoa, jonka tavoitteena on edistää pk-yritysten kansainvälistymistä. Verkosto jatkoi kuluneena vuonna palveluiden kehittämistä. Konkreettisin yhteistyömuoto oli kotimaan palvelumallin käyttöönotto, jonka puitteissa vuonna 2016 tehtiin 370 palveluehdotusta potentiaalisille kasvuyrityksille. Palvelumallissa eri Team Finland-toimijat huolehtivat siitä, että asiakas saa kaikki tarvittavat palvelut, joita verkostolla on tarjolla. Vuonna 2016 käynnistettiin myös hanke yhteisen asiakastietojen hallintajärjestelmän luomiseksi. Se on tavoitteena ottaa käyttöön vuonna 2017.

Team Finland -yhteistyö sai osaltaan vauhtia myös Finnveran, Finpron ja Tekesin muutettua elokuussa yhteisiin toimintoihin Team Finland -taloon Helsingin Ruoholahteen. Muuton myötä organisaatiot lähtivät hakemaan tiiviimpiä toiminnalli-

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Hallituksen toimintakertomus

sia synergioita. Finnveran Helsingin pääkonttorin lisäksi myös muut toimipisteet ovat muuttaneet uudenaikaisiin tiloihin, mikä tuo yhtiölle noin kahden miljoonan euron säästöt vuosittain.

Taloudellinen kehitys

Finnvera-konsernin heinä-joulukuu 2016

Finnvera-konsernin heinä-joulukuun 2016 tulos oli 77 miljoonaa euroa. Tulos oli 84 miljoonaa euroa tammi-kesäkuun 2016 tappiollista 7 miljoonan euron tulosta parempi.

Heinä-joulukuun 2016 tuloksen paranemiseen edelliseen puolivuosiokauden verrattuna vaikuttivat merkittävimmin emoyhtiö Finnvera Oyj:n pienemmät vientitakuutoiminnan tappiot ja tappiovaraukset. Vientitakuutappioiden ja -varausten määrä oli heinä-joulukuussa ainoastaan 2 miljoonaa euroa, kun tappioita kirjattiin ja varauksia lisättiin tammi-kesäkuussa 66 miljoonaa euroa.

Vuoden 2016 ensimmäisellä puolivuosisikatsauskaudella brasilialaisesta Oi S.A.-konsernista tehtiin 55 miljoonan euron takuutappiovaraus, kun kävi ilmi, että saamisiin yhtiöltä liittyy ilmeinen riski. Tilinpäätöksen laatimishetkellä Finnvera on arvioinut, että Oi S.A.-konsernista Finnveralle aiheutuva tappio on alkuvuoden aikana tehdyn tappiovarauksen suurin. Tilinpäätökseen tehdyt arvonalentumis- ja tappiovarauskirjaukset ovat arviota, joiden määrät saattavat merkittävästikin muuttua tietojen lisääntyessä ja tarkentuessa.

Konsernin vuoden 2016 toisen puolivuosiokauden tuloksen paranemiseen vaikutti takuutappioiden ja -varausten pienentymisen lisäksi erityisesti palkkiotuottojen ja -kulujen nettomäärä 77 miljoonaa euroa, joka oli 11 miljoonaa euroa eli 16 prosenttia ensimmäistä puolivuosisikatsauskaudesta korkeammalla tasolla. Palkkiotuottojen ja -kulujen nettomäärän kasvu johtui erityisesti vientitakuu- ja erityistakaustoiminnan palkkiotuottojen kasvusta.

Konsernin korkokate oli heinä-joulukuussa 24 miljoonaa euroa. Korkokatetta kertyi 3 miljoonaa euroa ja 11 prosenttia tammi-kesäkuun 27 miljoonan euron korkokatetta vähemmän, mikä heikensi vuoden 2016 toisen puolivuosiokauden tulosparannusta. Pk-rahoituksen lainakanta pieneni heinä-joulukuussa 47 miljoonaa euroa, mikä yhdessä korkotason jatkuneen alenemisen kanssa vaikutti korkokatteen pienentymiseen.

Tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä olivat heinä-joulukuussa 10 miljoonaa euroa eli edellisen puolivuosisikatsauskauden tasolla. Käypään arvoon arvostettavien erien tappioihin ja niiden kasvuun on viime vuosina vaikuttanut merkittävimmin velkojen sekä koron- ja valuutanvaihtosopimusten sekä pääomasijoitustoiminnan käyvän arvon muutokset.

Konsernin henkilöstö- ja muut hallintokulut olivat heinä-joulukuussa 22 miljoonaa euroa eli 4 prosenttia vuoden 2016 ensimmäistä puolivuosisikatsauskaudesta alemmalla tasolla.

Finnvera myi joulukuussa 80 prosenttia omistuksestaan Aloitusrahoista Vera Oy:ssä Innovestor Kasvurahasto I Ky:lle. Myynnistä aiheutui emoyhtiölle 7 miljoonan euron myyntitappio. Lisäksi Finnveran omistukseen jäänyt Aloitusrahoista Vera Oy:n 19,99 prosentin osakeomistus arvostettiin toteutuneeseen myyntihintaan, mistä johtuen tilinpäätökseen tehtiin 2 miljoonan euron arvonalentumiskirjaus. Konsernissa Aloitusrahoista Vera Oy:n myynti aikaansai miljoonan euron myyntivoiton. Aloitusrahoista Vera Oy:n myyntitappio on kirjattu emoyhtiössä liiketoiminnan muihin kuluihin ja vastaavasti myyntivoitto konsernissa liiketoiminnan muihin tuottoihin. Emoyhtiössä ja konsernissa liiketoiminnan muihin tuottoihin sisältyi lisäksi pääomasijoitustoimintaan valtiolta saatujen pääomalojen anteeksianto yhteensä 9 miljoonaa euroa. Konsernin liiketoiminnan muut tuotot olivat vuonna 2016 yhteensä 12 miljoonaa euroa ja liiketoiminnan muut kulut yhteensä 4 miljoonaa euroa. Aloitusrahoista Vera Oy:n myynnin taustalla on valtion tekemä toimintalinjaus, jonka mukaisesti Finnvera tulee luopumaan pääomasijoitustoiminnasta.

Finnvera-konsernin tammi-joulukuu 2016

Finnvera-konsernin vuoden 2016 tulos oli 70 miljoonaa euroa (111). Tulos heikkeni edellisvuodesta 41 miljoonaa euroa eli 37 prosenttia. Tuloksen heikkenemiseen vaikuttivat edellä todetut, ensimmäisellä puolivuosisikatsauskaudella toteutuneet ja vertailuvuotta merkittävästi suuremmat emoyhtiö Finnvera Oyj:n vientitakuutoiminnan tappiot ja tappiovaraukset. Vuonna 2016 emoyhtiön vientitakuutappiot ja tappiovaraukset olivat 67 miljoonaa euroa, kun edellisvuoden vastaavalla jaksolla tappioita ja varauksia toteutui 10 miljoonaa euroa.

Vuoden 2016 tuloksen heikkenemiseen vaikutti vientitakuutoiminnan tappioiden ja tappiovarausten kasvun lisäksi korkokatteen pienentyminen edellisvuodesta 6 miljoonaa euroa eli 10 prosenttia. Konsernin korkokate vuonna 2016 oli 50 miljoonaa euroa (56).

Palkkiotuottojen ja -kulujen nettomäärä oli katsauskaudella 144 miljoonaa euroa. Nettomäärä oli 2 prosenttia edellisen vuoden vastaavaa jaksoa (141) suurempi, ja sen kasvuun vaikuttivat erityisesti heinä-joulukuussa korvatuista vientitakuista etukäteen maksettujen takuumaksupalkkiotuottojen tulouttaminen katsauskaudelle.

Palkkiotuottojen bruttomäärä oli 166 miljoonaa euroa (158) ja palkkiokulut olivat 22 miljoonaa euroa (17). Palkkiokulut muodostuivat pääasiassa emoyhtiö Finnvera Oyj:n ottamien jälleenvakuutusten kuluista. Yhtiö on viime vuosina kasvattanut jälleenvakuutusten määrää, mikä vaikutti myös vuoden 2016 palkkiokulujen kasvuun. Jälleenvakuutustoiminnan palkkiokulut olivat katsauskaudella 36 prosenttia edellisvuoden vastaavaa jaksoa suuremmat.

Tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä olivat yhteensä 20 miljoonaa euroa (21). Tappiot olivat edellisvuotta miljoonaa euroa eli 6 prosenttia pienemmät, mikä johtui erityisesti velkojen sekä koron- ja valuutanvaihtosopimusten sekä pääomasijoitustoiminnan käyvän arvon muutosten pienentymisestä.

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Hallituksen toimintakertomus

Finnveran vastuukannat ja niiden riskitasot ovat kasvaneet viime vuosina merkittävästi. Vuoden 2016 aikana pk- ja midcap-rahoituksen luottosalkun laatu on parantunut edellisiin vuosiin verrattuna, mikä näkyy selkeästi alentuneina luottotappioina. Kokonaisriskitaso on kuitenkin edelleen merkittävästi korkeampi kuin ennen finanssikriisiä ja sen jälkeistä taantumaa. Viennin rahoituksessa toteutui vuonna 2016 yksi merkittävä luottoriski brasilialaisen teleoperaattori Oi S.A.-konsernista. Viennin rahoituksen vastuista 31 prosenttia oli lähellä investointitasoa olevissa B1 tai sitä paremmissa luokissa. Uusi riskinotto painottui B2-riskiluokkaan.

Finnvera Oyj:n sekä konserni- ja omistusyhteisyritysten tulos

Emoyhtiö Finnvera Oyj:n vuoden 2016 tulos oli 65 miljoonaa euroa (95), josta suuryritykset-liiketoiminnan tulos oli 33 miljoonaa euroa (82) sekä pk- ja midcap-liiketoiminnan 32 miljoonaa euroa (38). Suuryritykset liiketoiminnan tulos oli selvästi edellisvuotta heikompi, kun taas pk- ja midcap-liiketoiminnan tulos oli jo toista vuotta peräkkäin hyvällä tasolla.

Konserni- ja omistusyhteisyritysten vaikutus katsauskauden konsernin tulokseen oli 6 miljoonaa euroa (16). Tulosaikutuksesta pääomasijoitustoiminnan osuus oli -1 miljoonaa euroa (-24) sekä Suomen Vientiluotto Oy:n korontasauksen ja vientiluottojen rahoituksen osuus 5 miljoonaa euroa (15).

Konsernin vuoden 2016 tulokseen vaikuttivat lisäksi Aloituserahasto Vera Oy:n myynnin ja konsernista poistumisen johdosta tehdyt kirjaukset 2 miljoonaa euroa, ja edellisen vuoden tulokseen tytäryhtiö Aloituserahasto Vera Oy:n osakkeisiin tehty 25 miljoonan euron arvonalentumiskirjaus.

Vienti- ja erityistakaustoiminnan erillistulos

Vuonna 2016 vientitakuulain mukainen vienti- ja erityistakaustoiminnan erillistulos oli 19 miljoonaa euroa (79).

Tulosanalyysi tammi-joulukuun 2016 Korkotuotot ja -kulut sekä korkotuet

Konsernin korkokate oli tammi-joulukuussa 50 miljoonaa euroa (56). Korkokate oli edellisen vuoden vastaavaa jaksoa 6 miljoonaa euroa eli 10 prosenttia alemmalla tasolla. Emoyhtiö Finnvera Oyj:n pk-rahoituksen lainakanta pieneni tammi-joulukuussa yhteensä 77 miljoonaa euroa, mikä yhdessä korkotason alenemisen kanssa vaikutti merkittävimmin korkotuottojen ja edelleen korkokatteen pienenemiseen.

Asiakkaalle ohjatun valtion ja Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) korkotuki oli yhteensä 2 miljoonaa euroa (3). Korkotuki oli yli 50 prosenttia vertailuvuoden vastaavaa ajankohtaa pienempi. Korkotuettujen rahoituksen myöntäminen päättyi vuoden 2014 alusta, joten yhtiön korkotuen määrä tulee pienemään ja sen osuus muun muassa vuoden 2017 korkokatteesta tulee olemaan rajallinen.

Palkkiotuotot ja -kulut

Konsernin palkkiotuottojen ja -kulujen nettomäärä oli 144 miljoonaa euroa (141). Palkkiotuottojen ja -kulujen nettomäärä kasvoi edellisvuodesta 2 prosenttia. Vuoden 2016 palkki-

tuottojen ja -kulujen nettomäärän kasvuun vaikuttivat erityisesti heinä-joulukuussa korvatuista vientitakuista etukäteen maksettujen palkkiotuottojen tulouttaminen katsauskaudelle.

Palkkiotuottojen bruttomäärä oli 166 miljoonaa euroa (158), josta emoyhtiön vientitakuu- ja erityistakaustoiminnan palkkiotuottojen osuus oli 73 prosenttia (74) eli 120 miljoonaa euroa (108) ja pk-rahoituksen osuus 27 prosenttia (26) eli 44 miljoonaa euroa (41). Suomen Vientiluotto Oy:n korontasauksen ja vientiluottojen rahoituksen palkkiotuotot olivat miljoonaa euroa (1).

Palkkiokulut olivat 22 miljoonaa euroa (17). Palkkiokulut muodostuivat pääasiassa emoyhtiö Finnvera Oyj:n ottamien jälleenvakuutusten kuluista. Yhtiö on kasvattanut viime vuosina jälleenvakuutusten määrää, mikä vaikutti myös vuoden 2016 palkkiokulujen kasvuun. Jälleenvakuutustoiminnan palkkiokulut olivat katsauskaudella 36 prosenttia edellisen vuoden vastaavaa jaksoa suuremmat.

Tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä

Konsernin tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä olivat 20 miljoonaa euroa (21), josta velkojen sekä koron- ja valuutanvaihtosopimusten käyvän arvon muutos oli -11 miljoonaa euroa (2), pääomasijoitustoiminnan käyvän arvon muutos -10 miljoonaa euroa (-23) sekä valuuttakurssierot 2 miljoonaa euroa (0,3).

Emoyhtiö Finnvera otti vuonna 2016 käyttöön suojauslaskennan, jonka tavoitteena on suojaautua markkinakorkojen muutoksista aiheutuvien käyvän arvon muutosten tulosvaikutuksilta. Tytäryhtiöissä ei ole vastaavaa tarvetta suojauslaskennalle. Suojauslaskennan kohteena ovat emoyhtiön liikkeeseen laskemat kiinteäkorkoiset joukkovelkakirjalainat ja niitä suojaavat koronvaihtosopimukset. Vuonna 2016 suojauslaskennan kohteena oli Finnveran huhtikuussa liikkeeseen laske- ma miljardin euron 10 vuoden pituinen joukkovelkakirjalaina.

Muut tuotot

Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat konsernissa tammi-joulukuussa yhteensä 0,3 miljoonaa euroa (0,1) ja liiketoiminnan muut tuotot 12 miljoonaa euroa (2). Liiketoiminnan muut tuotot sisälsivät muun muassa valtiolta saatujen pääomaintuottojen anteeksiannon, valtiolta saadun avustuksen EAKR-pääomasijoitustoiminnan tappioista, konsernin myyntivoiton Aloituserahasto Vera Oy:n myynnistä ja valtioneuvoston maksaman hallinnointipalkkion ennen vuotta 1999 syntyneen vientitakuu- ja erityistakaustavastuukannan hoitamisesta.

Toimintakulut ja poistot

Konsernin hallintokulut sisältäen henkilöstökulut ja muut hallintokulut olivat 44 miljoonaa euroa (44). Hallintokuluista henkilöstökulujen osuus oli 68 prosenttia (69).

Liiketoiminnan muut kulut olivat konsernissa 4 miljoonaa euroa (6) ja poistot 2 miljoonaa euroa (1). Liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyivät vuokrat ja kiinteistöihin liittyvät kulut. Emoyhtiön liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyi 7 miljoonan euron myyntitappio Aloituserahasto Vera Oy:n myynnistä.

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Hallituksen toimintakertomus

Saamisten arvonalentumiset, takaus- ja takuutappiot

Konsernin arvonalentumiset lainoista sekä takaus- ja takuutappiot ja -varaukset olivat tammi-joulukuussa 94 miljoonaa euroa (97). Valtion ja Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) luottotappiokorvauksen jälkeen konsernin vastuuosuus tilikauden arvonalentumisista ja tappioista oli 66 miljoonaa euroa (15).

Lainojen ja takausten arvonalentumiset ja -tappiot sekä arvonalentumisten ja tappiovarausten muutos olivat yhteensä 27 miljoonaa euroa (87). Tappioita kattavat valtion ja Euroopan aluekehitysrahaston tappiokorvaukset olivat 28 miljoonaa euroa (83). Tappiokorvaukset olivat 58 prosenttia toteutuneista tappioista (64). Edellisvuoden vastaavan jakson tap-

piokorvausten määrään vaikuttivat vertailukaudella toteutuneet isot yksittäiset tappiot.

Vientitakuu- ja erityistakaustoiminnan tappiot sekä tappiovarausten muutos oli katsauskaudella 67 miljoonaa euroa (10). Vuoden 2016 ensimmäisellä puolivuosisikatsauskaudelle kirjattiin brasilialaisesta Oi S.A.-konsernista 55 miljoonan euron takuutappiovaraus, kun ilmeni että vastuisiin liittyy ilmeinen riski. Tilinpäätöksen laatimishetkellä Finnvera on arvioinut, että Oi S.A.-konsernista Finnveralle aiheutuva tappio on alkuvuoden aikana tehdyn tappiovarauksen suuruinen. Perusteena tälle on Oi S.A.:n saneerausohjelmaehdotus ja Finnveran laatima selvitys vastuisiin liittyvästä riskistä. Tappioarvio voi merkittävästikin muuttua tietojen lisääntyessä ja tarkentuesssa.

Finnvera-konserni

	H2/2016	H1/2016	Muutos	H2/2015	2016	2015	Muutos	Muutos
Saamisten arvonalentumiset, takaus- ja takuutappiot	Me	Me	%	Me	Me	Me	Me	%
Luotoista ja takauksista	-12	-15	-22	-15	-27	-87	-60	-69
Luottotappiokorvaus valtiolta	13	15	-16	23	28	83	-54	-66
Vientitakuu- ja erityistakaustoiminnasta	-2	-66	-98	-8	-67	-10	57	-
Saamisten arvonalentumiset, takaus- ja takuutappiot (netto)	-0,2	-65	-100	-0,2	-66	-15	51	348

Ongelmasaamiset

EU-tasolla harmonisoidun laskentatavan mukainen pk-rahoituksen ongelmasaamisten ja nollakorkoisten määrä oli joulukuun lopussa 156 miljoonaa euroa (201). Ongelmasaamisten osuus vastuukannasta oli tehdyt arvonalentumiskirjaukset huomioituna 6,5 prosenttia, mikä oli 1,8 prosenttiyksikköä vuoden 2015 lopun ongelmasaamisten määrää (8,3) alempi. Ongelmasaamiset suhteessa vastuukantaan olivat 2,3 prosenttia (3,3), kun suhdeluvussa huomioidaan yhtiön valtiolta pk- ja midcap-rahoitukseen saama luottotappiokorvaus.

Pitkän aikavälin itsekannattavuus

Finnveran toiminnalle on asetettu itsekannattavuustavoite. Tämä tarkoittaa, että yhtiön toiminnan menot pitää pystyä kattamaan pitkällä aikavälillä yhtiön toiminnasta saatavilla tuloilla. Pk- ja midcap-rahoituksessa itsekannattavuuden tarkastelujaksona pidetään 10 vuotta ja viennin rahoituksessa 20 vuotta.

Finnveran pk- ja midcap-rahoituksen itsekannattavuus on toteutunut 10 vuoden jaksolla, kun kumulatiivista tulosta laskeaan joulukuun 2016 loppuun. Viennin rahoitus on ollut vastaavasti itsekannattavaa Finnveran 18 toimintavuoden ajan. Itsekannattavuus toteutuu myös 20 vuoden tarkastelujaksolla, mikäli viennin rahoituksen itsekannattavuustarkastelussa huomioidaan viennin rahoituksen edeltäjän Valtiontakueksuksen viimeisten toimintavuosien maksuperusteinen tulos.

Finnveran tuloksen ja pitkän aikavälin itsekannattavuuden toteutumiseen tulevina vuosina vaikuttavat merkittävästi yhtiön vastuukantojen suuruus ja riskisyys. Tulostarkasteluissa on tärkeää huomioida, että joulukuun 2016 lopussa Finnveran vientitakuu- ja erityistakaustoiminnan kokonaisvastuut olivat

18,4 miljardia euroa sekä pk- ja midcap-yritysten luotto- ja takausvastuut sekä takaus- ja takuusaamiset 2,3 miljardia euroa. Näihin vastuisiin nähden taseen tappiopuskuria synnyttävä nettotulos on nyt vuositasolla noin 0,3 prosenttia ja oma pääoma noin 6 prosenttia.

Tase 31.12.2016

Konsernitaseen loppusumma oli joulukuun lopussa 9 498 miljoonaa euroa (8 418) ja emoyhtiö Finnvera Oyj:n 7 178 miljoonaa euroa (5 784). Konsernin tase kasvoi vuoden 2016 aikana 13 prosenttia eli 1 080 miljoonaa euroa. Kasvu johtui pääasiassa tytäryhtiö Suomen Vientiluotto Oy:n myöntämistä vientiluottojen rahoituksesta. Suomen Vientiluotto Oy:n taseen loppusumma oli joulukuun lopussa 4 916 miljoonaa euroa (4 347).

Joulukuun lopussa konsernin luottokanta oli 5 827 miljoonaa euroa (5 347) eli 480 miljoonaa euroa suurempi kuin vuoden alussa. Emoyhtiö Finnvera Oyj:n luottokanta oli 3 568 miljoonaa euroa (2 772), josta saamiset tytäryhtiöiltä olivat 2 500 miljoonaa euroa (1 641).

Emoyhtiön takauksista kasvoi hieman vuoden 2016 aikana, ja se oli joulukuun lopussa 1 061 miljoonaa euroa (1 003).

Vientitakuulain mukainen vastuukanta oli joulukuun lopussa 14 442 miljoonaa euroa (14 236). Vientitakuu- ja erityistakaustoiminnan kokonaisvastuu (voimassa oleva ja tarjousvastuu yhteensä sisältäen vientitakaukset) oli 18 426 miljoonaa euroa (17 436).

Valtion toimintalinjausten mukaisesti Finnvera tulee luopumaan pääomasijoitustoiminnasta. Finnveran EAKR-Aloitusrahasto Oy:n osakkeet ja omistuksessa olevat Aloitus-

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Hallituksen toimintakertomus

rahasto Vera oy:n osakkeet (19,99 %) on emoyhtiön tilinpäätöksessä ja vastaavasti EAKR-Aloituserahasto Oy:n varat ja velat konsernin tilinpäätöksessä siirretty myytävänä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin. Finnveralla on Aloituserahaston Veraan liittyvää pääomallainaa valtiolta, joka on myös siirretty erään myytävänä olevien pitkäaikaisiin omaisuuseriin liittyvät velat. Konsernin myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät olivat joulukuun lopussa 47 miljoonaa euroa (102).

Emoyhtiöllä oli pitkäaikaisia velkoja joulukuun lopussa yhteensä 5 175 miljoonaa euroa (4 046), josta 4 892 miljoonaa euroa (3 958) oli joukkovelkakirjalainoja. Velkoihin sisältyivät valtiolta Aloituserahasto Vera Oy:n ja Veraventure Oy:n osakepääomasijoitusta varten saadut yhteensä 20 miljoonaa euron

pääomallainat (38) sekä valtiolta vakavaraisuuden vahvistamiseksi saatu 50 miljoonaa euron pääomallaina (50).

Konsernin vapaissa rahastoissa oli joulukuun lopussa yhteensä 955 miljoonaa euroa (871), josta kotimaan toiminnan rahasto oli 155 miljoonaa euroa (136), vientitakuu- ja erityistakaustoiminnan rahasto 668 miljoonaa euroa (536) ja pääomasijoitustoiminnan rahasto 15 miljoonaa euroa (17) sekä kertyneet voittovarot 117 miljoonaa euroa (183).

Taseen vapaassa omassa pääomassa oleva muut rahastot pitää sisällään pääomasijoitustoimintaan kohdennettävien EAKR-varojen seurannan.

Finnvera-konserni

Tase	31.12.2016	31.12.2015	Muutos	Muutos
	Me	Me	Me	%
Osakepääoma	197	197	0	0
Ylikurssirahasto ja käyvän arvon rahasto	55	49	6	12
Vapaat rahastot yhteensä	955	871	84	10
Kotimaan toiminnan rahasto	155	136	19	14
Vientitakuu- ja erityistakaustoiminnan rahasto	668	536	132	25
Muut	15	17	-1	-8
Kertyneet voittovarot	117	183	-66	-36
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	1 206	1 117	90	8
Määräysvallattomien omistajien osuus pääomasta	1	4	-3	-79
Taseen loppusumma	9 498	8 418	1 080	13

Varainhankinta

Konsernin pitkäaikainen varainhankinta vuonna 2016 oli 1 349 miljoonaa euroa (1 827). Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 629 miljoonaa euroa (603).

Vakavaraisuus

Finnveran yhtiölaissa (443/1998) säädetään kotimaan sekä vientitakuu- ja erityistakaustoiminnan erillisyydestä. Kotimaan toiminnan tappiot katetaan kotimaan toiminnan rahastosta ja vientitakuu- ja erityistakaustoiminnan tappiot vientitakuu- ja erityistakaustoiminnan rahastosta. Rahastolain (444/1998) mukaan valtio vastaa vientitakuista ja erityistakauksista. Mikäli vientitakuu- ja erityistakaustoiminnan rahaston varat eivät riitä tästä toiminnasta aiheutuvien tappioiden kattamiseen, tappiot katetaan valtiontakuurahaston varoista,

joita täydennetään tarvittaessa valtion budjettiin otettavalla määrärahalta.

Edellä mainittu lainsäädännöllinen erillisuus ja valtion vastuu vientitakuutoiminnasta ovat perusteena sille, että Finnvera laskee vakavaraisuuttaan eli vastuidensa suhdetta omiin varoihinsa vain kotimaan toiminnan osalta.

Valtio on omistajana asettanut Finnvera-konsernin kotimaan toiminnan vakavaraisuuden vähimmäistavoitteeksi 12,0 prosenttia. Vakavaraisuus lasketaan Finnverassa Basel III:n standardimenetelmän laskentaperiaatteiden mukaisesti. Konsernin kotimaan toiminnan Tier 2-vakavaraisuussuhde oli joulukuun lopussa 24,3 prosenttia (19,6) ja emoyhtiö Finnvera Oyj:n 22,0 prosenttia (18,1). Finnvera-konsernin leverage ratio oli joulukuun lopussa 20,0 prosenttia (19,4).

Vakavaraisuus

Finnvera-konserni, kotimaan toiminta	31.12.2016	31.12.2015	Muutos
	%	%	%-yks.
Tier 1	24,2	19,2	5,0
Tier 2	24,3	19,6	4,7

Vakavaraisuus

Finnvera Oyj, kotimaan toiminta	31.12.2016	31.12.2015	Muutos
	%	%	%-yks.
Tier 1	21,8	17,7	4,1
Tier 2	22,0	18,1	3,9

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Hallituksen toimintakertomus

Riskipainotetut saamiset olivat Finnvera-konsernissa joulukuun lopussa 2 152 miljoonaa euroa (2 322). Näistä varsinaiseen liiketoimintaan liittyviä lainoja ja takauksia oli 1 801 miljoonaa euroa (1 808) eli 84 (78) prosenttia riskipainotetuista saamisista. Pääosa loppuista saatavista liittyi varainhankin-

taan ja kassavarojen sijoittamiseen. Lainoista ja takauksista noin 50 prosenttia koostui suuresta joukosta yksittäisiä alle miljoonan euron vastuita, joiden standardimenetelmän mukainen riskipaino oli 75 prosenttia. Muiden lainojen ja takauksien riskipaino oli 100 prosenttia.

Finnvera-konserni, kotimaan toiminta

	31.12.2016	31.12.2015
	Me	Me
Vakavaraisuuspääoma		
Oma pääoma pl. tilikauden voitto	1 144	954
Aineettomat hyödykkeet	-7	-4
Vientitakuu- ja erityistakaustoiminnan rahasto	-668	-536
Tilikauden voitto	70	111
Vientitakuutoiminnan osuus tilikauden voitosta	-19	-79
Pääomalaina	3	10
Yhteensä	522	455

	31.12.2016	31.12.2015
	Me	Me
Riskipainotetut erät		
Saamiset luottolaitoksilta	177	118
Saamiset asiakkailta	1 801	1 808
Sijoitukset ja johdannaiset	0	216
Saamiset, maksetut ennakot, korko- ja muut saamiset, muut varat	21	17
Sitovat luottolupaukset	71	80
Operatiivinen riski	82	83
Yhteensä	2 152	2 322

Viennin rahoituksen vakavaraisuus olisi Basel III:n standardimenetelmän laskentaperiaatteiden mukaisesti laskettuna alle 10 prosenttia, mikäli laskelmassa huomioitaisiin Finnveran taseessa olevien viennin rahoituksen pääomien lisäksi valtiontakuurahaston varat.

Riskiasema

Pk- ja midcap-rahoituksen vastuukanta oli vuoden 2016 lopussa 2,6 miljardia euroa, joka oli 0,1 miljardia euroa edellisvuotta vähemmän. Pk- ja midcap-yritysten rahoituskysyntä painottui käyttöpääomarahoitukseen, vaikka investointirahoituksen kysynnässä oli nähtävissä aiempiin vuosiin verrattuna pirstymistä.

Vuoden aikana pk-rahoituksen luottosalkun laatu on parantunut edellisiin vuosiin verrattuna, mikä näkyy selkeästi alentuneina luottotappioina. Yksittäisiin asiakkaisiin liittyviä riskejä kyettiin alentamaan edelleen, mikä vaikutti myönteisesti muun muassa järjestämättömien luottojen ja rästien määrään. Yhtiön rahoituksen painopisteet kohdistuvat aloittavien, kasvavien ja muutostilanteissa olevien yritysten rahoittamiseen. Näihin yrityksiin liittyy usein suurempia toiminnallisia riskejä kuin vakiintuneisiin yrityksiin. Lisäksi vakuuksien merkitys luottoriskien hallinnassa on vähentynyt osana uudistettuja vakuuskäytäntöjä. Näistä syistä vastuukannan riskitaso on vuoden aikana pysynyt ennallaan arvioituna niin sanotun odotetun tappion mittarilla, joka oli vuoden lopussa 3 prosenttia vastuukannasta. Vastuukannan riskiluokittainen jakauma pysyi myös lähes ennallaan, vaikkakin joidenkin yksittäisten yritysten kohdalla luottoluokituksia voitiin parantaa.

Heikossa B3-vastuuluokassa olevien asiakkaiden vastuut alenivat noin 50 miljoonaa euroa.

Luotto- ja takaustappiot sekä arvonalentumiset olivat 38 miljoonaa euroa, joka oli 47 miljoonaa euroa edellisvuotta vähemmän. Lukujen vertailukelpoisuutta vaikeuttaa edellisen vuoden satunnaiset kirjaukset. Merkittäviä uusia arvonalentumisia ei vuonna 2016 tehty ja muun muassa yrityssaneeraukseen hakeutuneiden yritysten vastuut olivat merkittävästi aiempia vuosia matalammat.

Viennin rahoituksen riskienhallinnan seurannassa oleva vastuukanta oli vuoden 2016 lopussa 18,1 miljardia euroa. Tästä enää miljoona oli suoraan valtiontakuurahaston vastuulla olevaa, niin sanottua vanhaa kantaa. Vastuukanta kasvoi vuoden aikana 1,0 miljardia euroa. Voimassa olevien takuiden ja sitovien tarjousten määrästä merkittävä osa oli vuoden lopussa maaluokissa 0 ja 4, joihin myös vuoden aikana myönnettyt takuut pääosin kohdentuivat.

Vienti- ja erityistakauksiin liittyvä yritysten kaupallisten vastuiden kanta nousi vuoden 2016 aikana noin 1,2 miljardia euroa ja oli vuoden lopussa 16,9 miljardia euroa. Toimialoista suurimmat olivat tietoliikenne-, varustamo- ja telakka- sekä metsäteollisuusaloitukset. Näiden osuus oli yhteensä 88 prosenttia yritysvastuista. Vastuista 31 prosenttia oli lähellä investointitasoa olevissa B1 tai sitä paremmissa luokissa. Uusi riskinotto painottui B2-luokkaan.

Vuonna 2016 takuutappiot olivat yhteensä 67 miljoonaa euroa.

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Hallituksen toimintakertomus

Tytäryhtiöistä Suomen Vientiluotto Oy:lle vientiluottojen rahoituksesta syntynyt vastuukanta oli vuoden lopussa 8,6 miljardia euroa, joka laski vuoden alkuun verrattuna 0,5 miljardia euroa. Vastuukantaan sisältyy niin sanottu väliaikainen ja vuonna 2012 käynnistynyt pysyvä vientiluottorahoitus sekä sitovat luottolupaukset. Vastuukantaan liittyvät luottoriskit on katettu kokonaan emoyhtiö Finnvera Oyj:n kattamilla vientitakuilla. Nämä vientitakuut sisältyvät edellä mainittuun viennin rahoituksen vastuukantaan.

Elinkeino- ja omistajapoliittisten tavoitteiden toteutuminen

Finnveran toimintaa ohjaavat yhtiötä koskeva lainsäädäntö ja omistajan asettamat elinkeino- ja omistajapoliittiset tavoitteet. Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa yhtiön omistaja- ja elinkeinopoliittisesta ohjauksesta ja asettaa yhtiölle neljän vuoden jaksolle elinkeino- ja omistajapoliittiset tavoitteet, joita ministeriö tarkistaa tarvittaessa vuosittain. Vuoden 2016 kymmenestä tavoitteesta seitsemän toteutui ja kolme toteutui osittain.

Hallinto Henkilöstö

Tilikauden päättyessä konsernin palveluksessa oli 381 henkilöä (396). Finnvera Oyj:n palveluksessa oli 376 henkilöä (381), joista vakinaisia oli 353 (354) ja määräaikaisia 23 (27). Henkilöstölle maksetut palkat ja palkkiot olivat konsernissa 24 miljoonaa euroa (24) ja emoyhtiössä 23 miljoonaa euroa (23).

Hallintoneuvosto, hallitus ja tilintarkastaja

Finnveran yhtiökokous valitsi 23.3.2016 uusia jäseniä yhtiön hallintoneuvostoon. Hallituskokoonpanoon ei tullut muutoksia.

Hallintoneuvoston uusia jäseniä ovat kansanedustajat Laura Huhtasaari, Timo Kalli, Krista Kiuru, Kari Kulmala, Ville Niinistö ja Eero Suutari sekä toimitusjohtaja Kari Luoto, toimitusjohtaja Carita Orlando ja Suomen Ekonomien II varapuheenjohtaja Christel Tjeder.

Hallintoneuvoston puheenjohtajaksi valittiin kansanedustaja Antti Rantakangas ja varapuheenjohtajaksi kansanedustaja Krista Kiuru. Jäseninä jatkavat kansanedustaja Eeva-Johanna Eloranta, tietoturvapäällikkö Mika Harjunen, kansanedustaja Lasse Hautala, pääekonomisti Olli Koski, työllisyyspoliittinen asiantuntija Leila Kurki, pääekonomisti Veli-Matti Mattila, johtava asiantuntija Tommi Toivola ja kansanedustaja Sofia Vikman.

Yhtiön hallituksen puheenjohtajana jatkaa ekonomi Markku Pohjola, I varapuheenjohtajana ylijohdaja Pekka Timonen ja II

varapuheenjohtajana erityisasiantuntija Marianna Uotinen. Jäseninä jatkavat OTK Kirsi Komi, ekonomi Pirkko Rantanen-Kervinen, ekonomi Harri Sailas ja hallituksen puheenjohtaja Antti Zitting.

Varsinaisena tilintarkastajana jatkaa KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Juha-Pekka Mylén.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Katsauskauden jälkeisiä olennaisia tapahtumia ei ollut.

Rahoituksen näkymät

Pk- ja midcap-yritysten suhdanneodotukset ovat kääntyneet varovaiseen nousuun, minkä arvioidaan näkyvän positiivisesti Finnveran vuonna 2017 pk- ja midcap-yrityksille myöntämässä rahoituksessa. Tämä korostunee erityisesti kasvavien ja kansainvälistyvien yritysten rahoituksessa, ja näiden yritysten investointeihin suunnattu rahoitus saattaa jatkaa nousuaan vuonna 2016 tapahtuneen käänteen jälkeen. Finnveran omistajanvaihdoksiin myöntämän rahoituksen arvioidaan pysyvän vuonna 2017 edellisvuoden vahvalla tasolla. Pk- ja midcap-yritysten joukkovelkakirja-aktiviteetin arvioidaan yleisesti hieman vilkastuvan ja näkyvän myös Finnveran rahoituksessa.

Ostajalle tarjottavat rahoitusratkaisut ovat keskeisessä asemassa suuryritysten myymien pääomahyödykkeiden vientikaupoissa. Vientitakuiden ja -luottojen kysynnän odotetaan kasvavan edellisvuodesta, mutta kokonaisuudessaan vaikuttaa yksittäisten suurten vientikauppojen ajoitus. Kysynnän alus-, tele- ja metsäteollisuustoimialoille odotetaan yhä muodostavan merkittävimmän osan suuryritysten vientikauppoihin liittyvästä kysynnästä. Uusista avautuvista markkinoista eniten kysyntää kohdistunee Iraniin ja Argentiinaan. Vuonna 2016 Venäjä-vastuut laskivat ostajien lykättyä investointeja, mutta vuonna 2017 odotetaan uutta kysyntää. Muita maita, joissa Finnveran takuiden kysynnän odotetaan jatkossa kasvavan, ovat Intia ja Meksiko. Näissä maissa infrastruktuurin uudistamiseen liittyvät reformit tuovat suomalaisille yrityksille vientimahdollisuuksia. Suomessa takuukysyntään vaikuttaa vientiä edistävien suurten investointihankkeiden eteneminen.

Vuoden 2017 odotetaan olevan kasvavan kysynnän vuosi. Strategian toteutuksen arvioidaan etenevän konsernissa suunnitelmien mukaisesti ja toiminnan olevan itsekannattavaa myös kuluvalle tilikaudella. Saamisten arvonalentumisten sekä takaus- ja takuutappioiden kehitykseen liittyy epävarmuutta, mistä johtuen toteutuvat tulokset saattavat poiketa arvioidusta merkittävästikin.

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Avainluvut

Avainluvut

Finnvera-konserni	2016	2015	2014	2013	2012
Korkokate sekä palkkiotuotot ja -kulut (netto), Me	194	197	189	190	175
Hallintokulut, Me	44	44	41	43	43
Saamisten arvonalentumiset sekä takaus- ja takuutappiot, Me	94	97	98	112	125
Luottotappiokorvaus valtiolta, Me	28	83	64	48	50
Liikevoitto tai -tappio, Me	69	114	101	75	54
Tilikauden tulos, Me	70	111	100	75	53
Oman pääoman tuotto, %	6,0	10,4	10,8	9,3	7,2
Koko pääoman tuotto, %	0,8	1,5	1,8	1,8	1,6
Omavaraisuusaste, %	12,7	13,3	15,2	18,4	20,3
Vakavaraisuussuhde, Tier 2, kotimaan toiminta, % 1)	24,3	19,6	18,6	16,9	16,3
Kulu-tuotto-suhde, %	27,0	28,3	25,9	27,0	27,6
Taseen loppusumma, Me	9 498	8 418	6 619	4 604	3 808
Oma pääoma, Me	1 207	1 121	1 009	849	772
- josta vapaat rahastot, Me	955	871	756	595	513
Henkilöstömäärä tilikauden päättyessä	381	396	394	399	411
Finnvera Oyj, pk- ja midcap-yritykset					
Tarjotut lainat, takaukset, vientitakaukset ja vientitakuut, Mrd. eur	1,0	1,1	1,0	0,8	0,9
Vastuukanta, Mrd. eur	2,6	2,7	2,8	3,0	3,0
Aloittavat yritykset, kpl	3 400	3 600	3 200	3 500	3 100
Uudet työpaikat, kpl	8 700	8 600	8 100	8 700	8 700
Finnvera Oyj, suuryritykset					
Tarjotut vientitakuut ja erityistakaukset, Mrd. eur	4,2	6,6	5,0	3,3	5,3
Vastuukanta, Mrd. eur	18,1	17,0	12,2	10,7	10,9
Finnvera Oyj, asiakkaat ja henkilöstö					
Asiakasmäärä, pk- ja midcap-yritykset ja suuryritykset yhteensä	27 700	28 400	28 800	29 700	30 000
Henkilöstömäärä tilikauden päättyessä	376	381	376	382	393

1) Vuoden 2012 vakavaraisuussuhde on Basel II:n laskentaperiaatteiden mukainen. Vakavaraisuuden laskenta ilmenee tarkemmin sivulta 7.

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Avainluvut

Tunnuslukujen laskentakaavat

Oman pääoman tuotto % (ROE)

liikevoitto/-tappio - tuloverot * 100

oma pääoma + vähemmistön osuus + tilinpäätössiirtojen kertymä laskennallisella verovelalla vähennettynä (vuoden alun ja lopun keskiarvo)

Koko pääoman tuotto % (ROA)

liikevoitto/-tappio - tuloverot * 100

taseen loppusumma keskimäärin (vuoden alun ja lopun keskiarvo)

Omavaraisuusaste %

oma pääoma + vähemmistön osuus + tilinpäätössiirtojen kertymä laskennallisella verovelalla vähennettynä *100

taseen loppusumma

Vakavaraisuussuhde

2013–2016 laskettu Basel III:n standardimenetelmän laskentaperiaatteiden mukaan

2012 laskettu Basel II:n standardimenetelmän laskentaperiaatteiden mukaan

Kulu-tuotto-suhde

hallintokulut + liiketoiminnan muut kulut

korkokate + nettopalkkiotuotot + voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä + sijoitustoiminnan nettotuotot + liiketoiminnan muut tuotot

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Hallituksen voitonjakoesitys

Hallituksen esitys tilivuoden voittoa koskeviksi toimenpiteiksi

Emoyhtiön tilivuoden voitto oli 64 658 871,97 euroa.

Hallitus esittää, että valtion erityisrahoitusyhtiöstä annetun lain 4 §:n perusteella voittovarot siirretään vapaan oman pääoman rahastoihin seuraavasti:

Vientitakuu- ja erityistakaustoiminnan rahastoon vientitakuu- ja erityistakaustoiminnan osuus 19 241 359,79 euroa.

Kotimaan toiminnan rahastoon kotimaan toiminnan osuus 45 417 512,18 euroa.

Lisäksi tilikaudella on kirjattu suoraan voittovaroihin omistajalta saadun pääomalainan anteeksiannon määrä 13 910 532,24 euroa ja etuuspohjaisten eläkkeiden uudelleen arvostamisesta johtuva erä -144 408,00 euroa, jotka esitetään siirrettäväksi kotimaan toiminnan rahastoon.

Kotimaan toiminnan rahastoon siirrettävät suoraan voittovaroihin kirjatut erät ovat yhteensä 13 766 124,24 euroa.

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilinpäätös > Laaja tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

(1 000 e)	Liite	Konserni		Emoyhtiö	
		1-12 2016	1-12 2015	1-12 2016	1-12 2015
Korkotuotot	D1				
Korkotuotot luotonannosta asiakkaille		114 190	113 270	55 519	48 658
Asiakkaille ohjattu korkotuki		1 540	3 377	1 540	3 377
Muut korkotuotot		-548	4 759	-1 356	4 140
Korkotuotot yhteensä		115 182	121 406	55 702	56 175
Korkokulut	D1	-64 892	-65 389	-13 277	-7 798
Korkokate		50 290	56 016	42 425	48 377
Palkkiotuotot ja -kulut netto	D2	143 950	141 281	142 701	140 606
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä	D3	-19 514	-20 813	1 723	-2 281
Sijoitustoiminnan nettotuotot	D4	296	127	20	24
Liiketoiminnan muut tuotot	D5	12 445	2 231	12 617	2 850
Hallintokulut					
- Henkilöstökulut	D6	-29 860	-30 413	-28 853	-29 158
- Muut hallintokulut		-14 051	-13 581	-13 555	-13 025
Hallintokulut yhteensä		-43 911	-43 994	-42 408	-42 183
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	D8	-2 339	-1 046	-2 326	-1 012
Liiketoiminnan muut kulut	D9	-4 326	-5 552	-22 356	-13 075
Saamisten arvonalentumiset, takaus- ja takuutappiot	D10				
- Luotoista ja takauksista		-26 559	-86 837	-26 662	-85 459
- Luottotappiokorvaus valtiolta		28 272	82 566	28 272	82 566
- Vientitakuu- ja erityistakaustoiminnasta		-67 416	-10 398	-67 416	-10 398
Saamisten arvonalentumiset, takaus- ja takuutappiot yhteensä		-65 702	-14 669	-65 805	-13 291
Muiden rahoitusvarojen arvonalentumistappiot		-1 932	0	-1 932	-25 000
Liikevoitto		69 256	113 582	64 659	95 014
Tuloverot	D11	958	-2 399	0	0
Tilikauden voitto		70 214	111 183	64 659	95 014
Muut laajan tuloksen erät					
Erät joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteisiksi					
- Etuuspohjaisten eläkkeiden uudelleenarvostus		-144	9	-144	9
Erät jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi					
- Osakkeiden käyvän arvon muutos		5 690	-2 103	5 628	-2 068
Muut laajan tuloksen erät yhteensä		5 546	-2 094	5 483	-2 059
Tilikauden laaja tulos yhteensä		75 760	109 090	70 142	92 957
Tilikauden voiton jakautuminen					
Emoyrityksen omistajille		70 253	112 356		
Määräysvallattomille omistajille		-39	-1 173		
		70 214	111 183		
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen					
Emoyrityksen omistajille		75 799	110 262		
Määräysvallattomille omistajille		-39	-1 173		
		75 760	109 090		

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilinpäätös > Tase

Tase

(1000 e)	Liite	Konserni		Emoyhtiö	
		31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
VARAT					
Saamiset luottolaitoksilta	E1				
- Vaadittaessa maksettavat		892 555	543 105	847 523	508 667
- Muut kuin vaadittaessa maksettavat		29 936	31 975	7 555	7 873
		922 491	575 080	855 078	516 540
Saamiset asiakkailta	E2				
- Luotot		5 827 299	5 347 182	3 567 866	2 772 264
- Takaussaamiset		26 259	34 282	26 259	34 282
- Saamiset vienti- ja erityistakaustoiminnasta		224 476	12 164	224 476	12 164
		6 078 034	5 393 628	3 818 600	2 818 709
Sijoitukset	E3				
- Saamistodistukset		2 042 422	2 014 386	2 042 422	2 014 386
- Sijoitukset samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä		0	0	68 815	68 815
- Sijoitukset osakkuusyrityksissä		14 973	19 860	0	0
Muut osakkeet ja osuudet		24 383	24 409	14 399	14 520
		2 081 778	2 058 655	2 125 637	2 097 721
Johdannaissopimukset	E11	110 649	115 791	110 649	114 543
Aineettomat hyödykkeet	E4	7 062	4 447	7 059	4 432
Aineelliset hyödykkeet	E5				
- Kiinteistöt		0	164	0	164
- Muut aineelliset hyödykkeet		1 431	1 425	1 431	1 425
		1 431	1 589	1 431	1 589
Muut varat	E6				
- Luottotappiossaamiset valtiolta		8 731	13 316	8 731	13 316
- Muut		2 328	4 790	11 607	1 914
		11 059	18 106	20 338	15 230
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	E7	236 118	148 625	211 531	134 107
Verosaamiset	E8	2 145	0	0	0
Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät	E23	46 994	102 183	27 662	81 000
VARAT YHTEENSÄ		9 497 760	8 418 104	7 177 986	5 783 872

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilinpäätös > Tase

(1000 e)	Liite	Konserni		Emoyhtiö	
		31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
VELAT					
Velat luottolaitoksille	E9	213 452	0	213 452	0
Velat muille yhteisöille	E9				
- Käypään arvoon tuloksen kautta kirjattavat		41 476	39 456	0	0
- Muut rahoitusvelat		2 297 067	2 615 590	75 793	67 985
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	E10				
- Käypään arvoon tuloksen kautta kirjattavat		4 891 873	3 957 734	4 891 873	3 957 734
Johdannaissopimukset	E11	212 553	144 228	208 334	144 228
Varaukset	E13	46 786	52 168	46 786	52 168
Muut velat	E12	56 125	51 782	56 082	51 537
Siirtovelat ja saadut ennakot	E15	458 691	345 117	447 505	336 730
Verovelat	E8	800	2 864		
Pääomalainat	E16	57 500	57 500	57 500	57 500
Myytäväinä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin liittyvät velat	E23	14 075	30 589	12 525	30 589
Velat yhteensä		8 290 399	7 297 028	6 009 850	4 698 472
OMA PÄÄOMA					
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma					
Osakepääoma		196 605	196 605	196 605	196 605
Ylikurssirahasto		51 036	51 036	51 036	51 036
Käyvän arvon rahasto		3 488	-2 202	3 323	-2 304
Vapaat rahastot					
Kotimaan toiminnan rahasto		154 550	135 879	154 550	135 879
Vientitakuu- ja erityistakaustoiminnan rahasto		668 440	536 064	668 440	536 064
Muut		15 252	16 570	15 252	16 570
Kertyneet voittovarot		117 084	182 896	78 929	151 550
		955 327	871 410	917 171	840 063
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma		1 206 456	1 116 849	1 168 136	1 085 400
Määräysvallattomien omistajien osuus pääomasta		906	4 227		
Oma pääoma yhteensä		1 207 362	1 121 075	1 168 136	1 085 400
VELAT JA OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		9 497 760	8 418 104	7 177 986	5 783 872

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilinpäätös > Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Taseen ulkopuoliset sitoumukset

(1 000 e)	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Taseen ulkopuoliset sitoumukset				
Vastuut kotimaan takauksista *)	1 060 984	1 003 387	1 060 984	1 003 387
Vastuut vientitakuista ja erityistakaustoiminnan sitoumuksista **)	18 426 175	17 436 060	18 426 175	17 436 060
Sitovat rahoituslupaukset ***)	4 001 318	4 954 366	142 055	154 823
Yhteensä	23 488 476	23 393 813	19 629 213	18 594 270

*) Kotimaan takausvastuilla tarkoitetaan Valtion erityisrahastoyhtiön luotto- ja takaustoiminnasta annetun lain (18.6.1998/445) 4§:n ja 4a§:n mukaisia vastuuta. Vastuut ovat voimassa olevia vastuusitoumuksia.

***) Vientitakuu- ja erityistakaustoiminnan vastuilla tarkoitetaan valtiontakuurahastolain (18.6.1998/444) mukaisia vastuuta. Vastuut on esitetty kokonaisvastuuna, jolloin luku sisältää sekä voimassa olevan että tarjousvastuun.

**) Vientitakuu- ja erityistakaustoiminnan vastuilla tarkoitetaan valtiontakuurahastolain (18.6.1998/444) mukaisia vastuuta. Vastuut on esitetty kokonaisvastuuna, jolloin luku sisältää sekä voimassa olevan että tarjousvastuun.

**) Emoyhtiön sitovat rahoituslupaukset muodostuvat valtion erityisrahastoyhtiön luotto- ja takaustoiminnasta annetun lain mukaisista asiakkaan hyväksi tehdyistä peruuttamattomista rahoituslupauksista. Lupaus voi olla joko luottolupaus tai kolmannen hyväksi annettu takuusitoumus nostamattomasta luotosta. Konsernin luvussa on mukana lisäksi Suomen Vientiluotto Oy:n myöntämien vientiluottojen käyttämättömät luottojärjestelyt.

(1 000 e)	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Voimassa oleva vastuu	15 477 456	16 466 137	15 477 456	16 466 137
- Vientitakuista	15 312 768	16 324 340	15 312 768	16 324 340
- Erityistakaustoiminnasta	164 688	141 796	164 688	141 796
Tarjousvastuu	2 948 719	969 924	2 948 719	969 924
- Vientitakuista	2 948 719	969 924	2 948 719	969 924
- Erityistakaustoiminnasta	0	0	0	0
Yhteensä	18 426 175	17 436 060	18 426 175	17 436 060

Vientitakuiden vastuumäärä esitettynä vientitakuulain mukaisilla laskentaperiaatteilla:

(1 000 e)	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Vientitakuulain mukainen vastuu	14 441 826	14 236 372	14 441 826	14 236 372

Vientitakuulain mukaiseen vastuuseen lasketaan mukaan vain vientitakuulain perusteella myönnetty vastuu ja vastuuna ilmoitetaan voimassa oleva vastuu (vain pääomamäärä) ja tarjousvastuusta puolet. Valuuttamääräiset erät muutetaan euromääräisiksi sitoumuksen myöntämishetken kurssiin.

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilinpäätös > Oman pääoman muutoslaskelma

Oman pääoman muutoslaskelma

(1 000 e)	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Konserni										
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma										
Konsernin oma pääoma										
1.1.2016	196 605	51 036	-2 202	135 879	536 064	16 570	182 896	1 116 849	4 227	1 121 075
Omistajalta saadun pääomalainan anteeksisaatu määrä							13 911	13 911		13 911
Tilikauden laaja tulos/ myytävissä olevien osakkeiden käyvän arvon muutos			5 690				70 253	76 046		76 046
Etuuspohjaisten eläkkeiden uudelleen määrittäminen							-144	-144		-144
Siirto rahastoihin				18 671	132 375	-1 317	-151 045	-1 317		-1 317
Oikaisut								-102		-102
Konsernin oma pääoma 31.12.2016	196 605	51 036	3 488	154 550	668 440	15 252	115 870	1 205 241	906	1 209 570
Muu muutos							1 214	1 214		1 214
Konsernin oikaistu oma pääoma 31.12.2016	196 605	51 036	3 488	154 550	668 440	15 252	117 084	1 206 456	906	1 207 362
Konsernin oma pääoma										
1.1.2015	196 605	51 036	-99	135 089	435 628	16 619	168 709	1 003 586	5 399	1 008 985
Omistajalta saadun pääomalainan anteeksisaatu määrä							3 050	3 050		3 050
Tilikauden laaja tulos/ myytävissä olevien osakkeiden käyvän arvon muutos			-2 103				112 365	110 262	-1 173	109 089
Siirto rahastoihin				791	100 436	-49	-101 227	-49		-49
Konsernin oma pääoma 31.12.2015	196 605	51 036	-2 202	135 879	536 064	16 570	182 896	1 116 849	4 227	1 121 075

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilinpäätös > Oman pääoman muutoslaskelma

(1000 e)	A	B	C	D	E	F	G	H
Emoyhtiö								
Emoyhtiön oma pääoma								
1.1.2016	196 605	51 036	-2 304	135 880	536 064	16 570	151 550	1 085 400
Omistajalta saadun pääomalainan anteeksisaatu määrä							13 911	13 911
Etuuspohjaisten eläkkeiden uudelleen määrittäminen							-144	-144
Tilikauden laaja tulos/ myytävissä olevien osakkeiden käyvän arvon muutos			5 628				64 659	70 287
Siirto rahastoihin				18 671	132 375	-1 317	-151 046	-1 317
Oikaisut								0
Emoyhtiön oma pääoma								
31.12.2016	196 605	51 036	3 323	154 550	668 440	15 252	78 928	1 168 135
Emoyhtiön oma pääoma								
1.1.2015	196 605	51 036	-236	135 089	435 628	16 619	154 704	989 444
Omistajalta saadun pääomalainan anteeksisaatu määrä							3 050	3 050
Tilikauden laaja tulos/ myytävissä olevien osakkeiden käyvän arvon muutos			-2 068				95 023	92 955
Siirto rahastoihin				791	100 436	-49	-101 227	-49
Emoyhtiön oma pääoma								
31.12.2015	196 605	51 036	-2 304	135 880	536 064	16 570	151 550	1 085 400

Taulukon selitykset:

A = Osakepääoma	F = Pääomasijoitustoiminnan rahasto
B = Ylikurssirahasto	G = Voittovarot
C = Käyvän arvon rahasto	H = Yhteensä
D = Kotimaan toiminnan rahasto	I = Määräysvallattomien omistajien osuus
E = Vientitakuu- ja erityistakaustoiminnan rahasto	J = Oma pääoma yhteensä

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilinpäätös > Rahavirtalaskelma

Rahavirtalaskelma

(1 000 e)	Konserni		Emoyhtiö	
	1-12 2016	1-12 2015	1-12 2016	1-12 2015
Liiketoiminnan rahavirta				
Myönnettyjen luottojen nostot	-1 936 058	-3 457 022	-1 934 982	-3 453 658
Myönnettyjen luottojen takaisinmaksut	1 485 711	2 924 124	1 123 465	2 907 215
Tehdyt sijoitukset	-7 044	-12 626	0	-15 000
Luovutustulot sijoituksista	3 351	6 592	0	0
Saadut korot	125 373	113 279	65 612	42 355
Maksetut korot	-57 396	-70 826	-10 941	-6 639
Saatu korkotuki	373	1 174	373	1 174
Palkkiotutoista saadut maksut	184 857	182 557	182 780	180 618
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	50 518	141 588	59 486	142 648
Maksut liiketoiminnan kuluista	-74 921	-64 129	-79 053	-69 162
Maksetut korvaukset	-207 788	-39 292	-207 788	-39 292
Maksetut/palautetut verot	-2 809	-3 319	0	0
Liiketoiminnan rahavirta (A)	-435 834	-277 900	-801 046	-309 742
Investointien rahavirta				
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-5 083	-2 313	-5 083	-2 313
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	66		66	
Investoinnit muihin sijoituksiin	0		-5 000	
Luovutustulot muista sijoituksista	44 544	255	49 529	255
Saadut osingot investoinneista	296	106	21	18
Investointien rahavirta (B)	39 823	-1 952	39 533	-2 040
Rahoituksen rahavirta				
Lainojen nostot	1 348 589	1 827 112	1 348 589	1 509 761
Lainojen takaisinmaksut	-628 504	-603 459	-266 572	-201 177
Maksut johdannaisten vakuuksista	46 070	29 210	46 070	29 210
Rahoituksen rahavirta (C)	766 155	1 252 863	1 128 087	1 337 793
Rahavirtojen muutos (A+B+C) lisäys (+)/(vähennys-)	370 144	973 012	366 574	1 026 011
Rahavarat tilikauden alussa	2 588 169	1 615 157	2 530 926	1 504 914
Rahavarat tilikauden lopussa	2 958 313	2 588 169	2 897 500	2 530 925
Rahavarat tilikauden lopussa				
Saamiset luottolaitoksilta	886 114	549 022	855 078	516 540
Saamistodistukset	2 062 422	2 029 386	2 042 422	2 014 386
Rahastosijoitukset	9 777	9 761	0	0
	2 958 313	2 588 169	2 897 500	2 530 926

Tilinpäätöksen liitetiedot

A Tilinpäätösperiaatteet

A1 Konsernin perustiedot

Konsernin emoyhtiö on Finnvera Oyj (jatkossa Finnvera) ja sen tytäryhtiöt ovat Veraventure Oy, EAKR-Aloitusrahasto Oy ja Suomen Vientiluotto Oy. Finnvera rahoittaa pk-yritysten toimintaa, yritysten vientiä ja kansainvälistymistä sekä toimii osaltaan valtion aluepoliittisten tavoitteiden toteuttajana. Veraventure Oy ja EAKR-Aloitusrahasto Oy harjoittavat pääomasijoitustoimintaa ja Suomen Vientiluotto Oy on keskittynyt vientiluottojen rahoitukseen. Konserniin tytäryhtiönä aiemmin kuulunut Aloitusrahasto Vera Oy jakautui 15.7.2016 EAKR-Aloitusrahasto Oy:ksi. Finnvera myi Aloitusrahasto Vera Oy:n ei-EAKR-toiminnan osake-enemmistön konsernin ulkopuolelle 16.12.2016, mistä syystä yhtiötä ei enää yhdistellä vuoden 2016 lopussa konsernitilinpäätökseen. Finnveran omistussuus Aloitusrahasto Vera Oy:ssä oli 19,99 prosenttia vuoden 2016 lopussa, eikä Finnveralla ole enää yhtiöön määräysvaltaa. Aloitusrahasto Vera Oy ja EAKR-Aloitusrahasto Oy luokitellaan myytävänä oleviksi pitkäaikaisiksi omaisuuseriksi ja ne esitetään tarkemmin kohdassa "E23 myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät".

Konsernin emoyhtiö on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu osakeyhtiö, jonka yritystunnus on 1484332-4 ja kotipaikka on Kuopio. Emoyhtiön rekisteröity osoite on PL 1127, Kallanranta 11, 70111 Kuopio. Hallitus on hyväksynyt tilinpäätöksen 28.2.2017.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä ja emoyhtiön tilinpäätöksestä on saatavissa internet-osoitteesta www.finnvera.fi tai konsernin pääkonttoreista osoitteissa Kallanranta 11, 70100 Kuopio ja Porkkalankatu 1, 00180 Helsinki.

A2 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että emoyhtiön tilinpäätöksen. Tilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2016 voimassaolevaa IFRS -normistoa, jolla tarkoitetaan EU:n IAS-asetuksessa n:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettavaksi hyväksytyt standardit ja niistä annettuja SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Tilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen voimassa olevan kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön mukaiset.

Tilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta myytävissä olevia rahoitusvaroja ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja ja -velkoja. IFRS-standardien mukaisen tilinpäätöksen laatiminen edellyttää tiettyjen kirjanpidollisten arvioiden tekemistä ja johdon harkintaa. Harkinnassaan johto käyttää arvioita ja oletuksia, jotka perustuvat johdon aiempaan kokemukseen ja johdon parhaaseen näkemykseen tai muuhun tietämykseen. Johdon harkinnan käyttöä kuvataan tarkemmin

kohdassa "A12 Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät".

Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina, mistä johtuen yksittäisistä luvuista lasketut summat voivat poiketa yhteensä riveillä esitetyistä summista.

Sovelletut uudet ja uudistetut standardit ja tulkinnat

Finnvera otti vuonna 2016 käyttöön seuraavat uudet tai uudistetut IFRS-standardit ja tulkinnat:

- Vuosittaiset parannukset IFRS-standardeihin, muutoskokoelma 2012–2014 (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutokset koskevat neljää standardia. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta niillä ei ole ollut vaikutusta Finnveran konsernitilinpäätökseen.
- Muutokset IAS 1:een Tilinpäätöksen esittäminen – Tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja koskeva hanke (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset selventävät IAS 1:n ohjeistusta olennaisuuteen, tuloslaskelma- ja tase-erien yhdistämiseen, väliotsikoiden esittämiseen sekä tilinpäätöksen rakenteeseen ja laadintaperiaatteisiin liittyen. Finnveran konsernitilinpäätökseen on tehty pieniä muutoksia tilinpäätöksen esittämisessä.

Myöhemmin sovellettavat uudet ja uudistetut standardit ja tulkinnat

IASB on julkaistanut seuraavat uudet tai uudistetut standardit ja tulkinnat. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

- IFRS 9 Rahoitusinstrumentit ja siihen tehdyt muutokset (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Uusi standardi korvaa nykyisen standardin IAS 39 Rahoitusinstrumentit – kirjaaminen ja arvostaminen. IFRS 9 muuttaa rahoitusvarojen luokittelua ja arvostamista sekä sisältää rahoitusvarojen arvonalentumisen arviointiin uuden, odotettuihin luottotappioihin perustuvan laskentamallin. Rahoitusvelkojen luokittelu ja arvostaminen vastaavat suurelta osin nykyisiä IAS 39:n vaatimuksia. Standardiuudistus on Finnveran talousinformaation näkökulmasta merkittävä. Standardi vaikuttaa olennaisesti nykyisiin arvonalentumisiin ja varauksiin koskeviin laskenta- ja kirjaamiskäytäntöihin, talousinformaation raportointiin ja lisäksi edellyttää huomattavia järjestelmämuutoksia.

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilinpäätös > Tilinpäätöksen liitetiedot > A Tilinpäätösperiaatteet

Finnverassa on käynnistetty syksyn 2016 aikana standardin edellyttämien muutosvaatimusten vuoksi järjestelmien kehittämis- ja muutosprojekti. Finnvera on arvioinut, että merkittävimmät muutokset koskevat luotoista tehtäviä arvonalennuksia sekä takauksista ja vientitakuotoiminnasta tehtäviä tappiovarauksia. Finnvera raportoi loppuvuodesta 2017 tarkempaa numeerista tietoa IFRS 9:n vaikutuksesta saamisten arvonalennuksiin, takaus ja takuuvastuista tehtäviin varauksiin sekä muutoksen vaikutuksesta yhtiön taloudelliseen asemaan. Rahoitusvarojen ja -velkojen luokitteluun ja suojauslaskentaan ei johdon tämän hetken näkemyksen mukaan ole odotettavissa merkittäviä muutoksia.

- IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tiikausilla): Uusi standardi korvaa nykyiset IAS 18- ja IAS 11 -standardit ja niihin liittyvät tulkinnat. IFRS 15 sisältää viisivaiheisen ohjeistuksen myyntituottojen kirjaamisesta: mihin määrään ja milloin myyntituotot kirjataan sekä lisää esitettävien liitetietojen määrää. Finnvera kirjaa laina-, takaus- ja takuukannasta perittävät tuotot pääsääntöisesti ajan kulumisen perusteella. Finnvera arvioi, että muutokset voivat mahdollisesti koskea yksittäisiä vientitakuukannasta perittäviä takuumaksuja ja niiden tuloutusta. Mahdolliset standardin vaatimat muutokset tehdään konsernin tilinpäätöksen vuoden 2017 aikana.
- IFRS 16 Vuokrasopimukset (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): korvaa nykyisen IAS 17 Vuokrasopimuksia koskevan standardin ja siihen liittyvät tulkinnat. IFRS 16 standardi sisältää merkittäviä muutoksia vuokralle ottajan (vuokraajan) kirjanpitoon, koska merkittävä osa vuokrasopimuksista siirtyy vuokralle ottajan taseeseen käyttöomaisuuseräksi ja vuokrasopimusvelaksi. Lisäksi luokittelu rahoitusleasing- ja muihin vuokrasopimuksiin vuokralle ottajalta poistuu, mistä syystä vuokralle ottajalle tulee vuokrasopimuksien käsittelyyn ainoastaan yksi laskentakäytäntö.

A3 Tilinpäätöksen yhdistelyperiaatteet Tytäryhtiöt

Tytäryritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni olemalla osallisena yhteisössä altistuu sen muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja pystyy vaikuttamaan siihen käytämällä yhteisöä koskevaa valtaansa. Konsernitilinpäätös käsittää tytäryhtiöt, joiden äänimäärästä emoyhtiö omistaa yli 50 prosenttia tai joissa yhtiöllä muuten on määräysvalta.

Emoyhtiön tilinpäätöksessä tytäryritysomistus on kirjattu hankintamenuon. Tytäryritysten osakkeiden arvo testataan tilinpäätöksen yhteydessä ja kirjataan tarvittaessa arvonalentuminen.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty emoyhtiön ja tytäryritysten tilinpäätökset. Konsernin keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenetelmällä. Hankitut tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen hankinta-

ajankohdasta lähtien siihen saakka, kunnes määräysvalta lakkaa.

IFRS 1 -standardin salliman helpotuksen mukaisesti ennen siirtymispäivää 1.1.2006 yhdisteltyjen yhtiöiden hankintamenot on käsitelty suomalaisen tilinpäätöskäytännön mukaisesti. Konserni ei ole tehnyt yrityshankintoja siirtymispäivän jälkeen.

Osakkuusyhtiöt

Osakkuusyhtiöinä käsitellään yhtiöt, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta, mutta ei valtaa määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista. Huomattava vaikutusvalta toteutuu, kun konserni omistaa 20–50 prosenttia yrityksen äänivallasta. Osakkuusyhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Vuoden 2016 loppussa Finnveralla ei ole ollut yhtään pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyä osakkuusyhtiötä.

Finnveran pääomasijoitustoimintaa harjoittavien tytäryhtiöiden – Veraventure Oy:n ja EAKR-Aloitusrahoitus Oy:n – kautta tehdyt pääomasijoitukset on käsitelty konsernitilinpäätöksessä IAS 28 Sijoitukset osakkuusyhtiöihin -standardin suomalla vaihtoehtoisella tavalla käypään arvoon tuloksen kautta kirjattavina sijoituksina. Näistä aiheutuvat käyvän arvon muutokset kirjataan konsernitilinpäätöksessä tuloslaskelman erään voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä.

Sisäisten erien eliminointi konsernitilinpäätöksessä

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, sisäiset saamiset ja velat sekä sisäisten tapahtumien realisoitumattomat katteet ja konserniyhtiöiden välinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa.

Määräysvallattomien omistajien osuus

Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus omasta pääomasta ja tilikauden laajasta tuloksesta esitetään erikseen laajassa tuloslaskelmassa ja taseessa oman pääoman osana.

A4 Ulkomaan rahan määräisten erien muuntaminen

Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on kaikkien konserniin kuuluvien yritysten toiminta- ja esittämisvaluutta.

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin ja ulkomaan rahan määräiset varat ja velat muunnetaan käyttäen tilinpäätöspäivän kurssia. Muuntamisesta syntyneet kurssivoitot ja -tappiot kirjataan laajan tuloslaskelman erään Voitot ja tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä.

A5 Tuottojen ja kulujen tuloutusperiaatteet

Korkokate

Korkotuotot ja -kulut jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä sopimuksen juoksuajalle. Efektiivisen koron laskemisessa otetaan huomioon saadut ja maksetut palkkiot ja korkopisteet, jotka ovat olennainen osa saamisen efektiivistä

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilinpäätös > Tilinpäätöksen liitetiedot > A Tilinpäätösperiaatteet

korkoa, transaktiomenot sekä muut mahdolliset yli- ja alikursit. Valtiolta saadut korkotuet jaksotetaan vastaavasti efektiivisen koron menetelmällä sopimuksen juoksuajalle.

Saamisten suojaamiseksi tehtyjen koronvaihtosopimusten korot käsitellään korkotuottojen oikaisueränä ja velkojen suojaamiseksi tehtyjen koronvaihtosopimusten korot korkokulujen oikaisueränä.

Palkkiotuotot ja -kulut, netto

Takaus- ja takuupalkkiot jaksotetaan sopimuksen juoksuajalle. Muut palkkiotuotot ja -kulut kirjataan pääsääntöisesti palvelun suorittamisen yhteydessä.

Voitot ja tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä

Voitot ja tappiot (realisoituneet ja realisoitumattomat) johdannaissopimuksista, käypään arvoon arvostettavista veloista ja pääomasijoituksista sekä valuuttakurssierot esitetään laajan tuloslaskelman erässä Voitot ja tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä.

Sijoitustoiminnan nettotuotot

Myytavissä oleviksi luokitelluista osakkeista, osuuksista ja saamistodistuksista saadut myyntivoitot ja -tappiot, näihin eriin liittyvät arvonalennukset esitetään erässä Sijoitustoiminnan nettotuotot.

Osinkotulot kirjataan tuotoksi sinä tilikautena, jona oikeus niiden saamiseen on syntynyt.

Avustukset

Finnvera saa valtiolta korko- ja takausprovisiotukea sekä korvausta syntyvistä luotto- ja takaustappioista, jotka se on myöntänyt tietyin valtion kanssa sovitujen aluepoliittisten perusteiden mukaisesti. Luotto- ja takaustappiokorvauksia maksetaan luotoista ja takauksista, jotka on myönnetty ilman turvaavaa vakuutta.

Korko- ja provisiotuet jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä sopimuksen juoksuajalle ja luottotappioista saadut korvaukset kirjataan, kun sopimusperusteinen oikeus niiden saamiseen on syntynyt.

Tämän lisäksi Finnvera on saanut aiempina vuosina avustusta tytäryhtiönsä Aloitusrahoitus Vera Oy:n pääomittamiseen. Tarkemmin avustuksista kerrotaan taseen liitetiedossa E12.

A6 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomina hyödykkeinä ja muina pitkävaikutteisina menoina käsitellään IT-sovellusten ja -ohjelmistojen käyttöoikeudet ja lisenssit sekä kehittäminenmenot silloin, kun niiden hankintameno on luotettavasti määritettävissä ja on todennäköistä, että niistä koituu taloudellista hyötyä. Finnveralla on käynnissä kaksi merkittävää IT-projektia; eFinnvera-projektin tavoitteena on parantaa tuottavuutta ja tehokkuutta mahdollisella liiketoiminta- ja tukiprosessien digitalisoinnilla ja Salkku-projektin tavoitteena on korvata vanha pk-rahoituksen asia-

kasvastuiden hallintajärjestelmä uudella sovelluksella. eFinnvera otetaan käyttöön vaiheittain useamman vuoden aikana ja Salkun tuotantonotto tapahtuu vuoden 2017 aikana.

Aineettomat hyödykkeet kirjataan kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenuon, ja ne poistetaan tasapoistoina niiden arvioitujen viiden vuoden taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

Aineelliset hyödykkeet

Aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä ovat omassa käytössä olevat koneet, laitteet ja kalusto. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenuon. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet poistetaan niiden arvioituna taloudellisena vaikutusajana.

Aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden arvonalentuminen

Tilinpäätöshetkellä arvioidaan, onko aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden arvonalentumisesta viitteitä. Jos arvonalentumisesta on viitteitä, arvioidaan omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Mikäli omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin kerrytettävissä oleva rahamäärä, kirjataan arvonalentumistappio tulosvaiikutteisesti.

A7 Työsuhteen päättymisen jälkeisistä etuuksista aiheutuvat kulut

Konserniyritysten eläkejärjestelyt luokitellaan joko etuusperusteisiksi tai maksuperusteisiksi järjestelyiksi. Maksuperusteisissa järjestelyissä konserni suorittaa kiinteitä maksuja eläkevakuutusyhtiölle eikä sillä ole oikeudellista tai tosiasiallista velvoitetta suorittaa lisämaksuja. Maksuperusteisista järjestelyistä aiheutuvat velvoitteet kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jota veloitus koskee. Etuusperusteiset järjestelyt kirjataan kuluksi henkilöiden palvelusajalle vakuutusmatemaattisten laskelmien perusteella. Taseeseen kirjataan etuusperusteisten eläkejärjestelyiden nettovelka.

Kauden työsuoritukseen perustuvat menot ja etuusperusteisten järjestelyiden nettovelan korko kirjataan tulosvaiikutteisesti ja esitetään työsuhte-etuuksista aiheutuviin kuluihin. Etuusperusteisten järjestelyiden nettovelan uudelleen määrittämisestä aiheutuvat erät (mm. vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot sekä järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto) kirjataan muihin laajan tuloksen eriin sillä tilikaudella, jona ne syntyvät.

A8 Tuloverot

Laajan tuloslaskelman tuloverot muodostuvat tilikauden ja aikaisempien tilikausien tuloveroista ja laskennallisista veroista. Verot kirjataan tuloslaskelmaan lukuun ottamatta suoraan omaan pääomaan kirjattavista eristä laskettua verovaiikutusta, joka kirjataan osaksi omaa pääomaa.

Laskennalliset verot lasketaan varojen ja velkojen kirjanpitoarvon ja verotuksen perustana olevan arvon välisestä erosta. Laskennalliset verot on laskettu 20,0 prosentin yhteisöverokannan mukaan.

Valtioneuvosto on 20.12.2007 saattanut asetuksella voimaan eduskunnan säätämän tuloverolain muutoksen, jolla Finnvera tehtiin tuloverovapaaksi 1.1.2007 alkaen. Finnveran tytäryhtiöillä ei ole vastaavaa verovapautta.

A9 Rahoitusvarat ja -velat

Luokittelu

Rahoitusvarat luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin, lainoihin ja muihin saamisiin sekä myytävissä oleviin rahoitusvaroihin. Rahoitusvelat luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin ja muihin rahoitusvelkoihin.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia tase-eriä ovat johdannaissopimukset ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi määritetyt rahoitusvelat. Finnveralla ei ole kaupankäyntivaroja ja -velkoja.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritettyjä eriä ovat johdannaissopimukset sekä sellaiset käypään arvoon tulosvaikutteisesti määritetyt velat, joihin liittyy korko- tai valuuttariskiä on suojattu johdannaissopimuksilla. Finnvera soveltaa IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen -standardin mukaista käyvän arvon optiota näiden erien kirjaamisessa. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien varojen ja velkojen käyvän arvon muutos kirjataan laajan tuloslaskelman erään Voitot ja tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä.

Konsernin tekemät pääomasijoitukset on alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä määritetty käypään arvoon tuloksen kautta kirjattaviksi. Sijoitukset arvostetaan käypään arvoon ja arvonnmuutos kirjataan tuloslaskelman erään voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä (pääomasijoitusten käyvän arvon määrittäminen; katso tilinpäätöksen esittämistappaa koskeva liitetiedon kohta A13 Johdon harkintaa edellyttävät laatumisperiaatteet).

Lainat ja muut saamiset

Lainoiksi ja muiksi saamisiksi luokitellaan sopimukset, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla. Lainat ja muut saamiset merkitään alun perin kirjanpitoon kirjattaessa hankintamenoön lisätynä hankinnasta välittömästi aiheutuneilla menoilla. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen erät arvostetaan jaksotettuun hankintamenoön efektiivisen koron menetelmällä.

Muut rahoitusvelat

Muita rahoitusvelkoja ovat ne muut velat, velat luottolaitoksille ja asiakkaille sekä liikkeeseen lasketut velkakirjat, joita ei ole määritetty käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi.

Muina rahoitusvelkoina käsitellään myös valtiolta tytäryhtiöiden hankintaa varten saadut tuet ja avustukset, näihin eriin tietyssä tilanteissa liittyvän palautusvelvollisuuden takia.

Muut rahoitusvelat kirjataan taseeseen saadun vastikkeen määräisenä transaktiokuluilla oikaistuin ja arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenoonsa. Finnvera käsittelee valtion konsernille myöntämiä korottomia pääomalainoja omistajan ominaisuudessa myönnettyinä ja nimellismääränsä arvostettuna niihin liittyvien erityisehtojen ja erityisen luonteen vuoksi. Pääomalainat on esitetty tarkemmin taseen liitetiedossa E16.

Käyvän arvon määrittäminen

Rahoitusinstrumenttien käypä arvo määritetään seuraavien periaatteiden pohjalta:

Taso 1: Aktiivisilla markkinoilla kaupankäynnin kohteena olevien noteerattujen osakkeiden, rahastosijoitusten ja muiden rahoitusinstrumenttien käypä arvo perustuu julkiseen noteeraukseen.

Taso 2: Mikäli rahoitusinstrumenteille kokonaisuutena ei ole olemassa julkista noteerausta, mutta sen osatekijöille on olemassa toimivat markkinat, käypä arvo määritellään osatekijöiden markkinahintojen perusteella käyttäen soveltuvaan arvostusmallia. Arvostusmallit voivat vaihdella rahoitusinstrumenteittain.

Taso 3: Mikäli markkinat eivät ole toimivat tai rahoitusinstrumentille ei ole noteerausta, määritellään arvo yleisesti käytettyjen arvostusmallien avulla. Mikäli käyvän arvon määrittäminen ei ole mahdollista tehdä luotettavasti, arvostetaan rahoitusinstrumentti hankintamenoön vähennettynä mahdollisesti tehdyillä arvonalentumiskirjauksilla.

Konsernin rahoitusvarojen ja velkojen liitetiedossa on kuvattu tarkemmin käyvän arvon määrittämisperiaatteet rahoitusinstrumenteittain, eri tilanteissa käytetyt arvostusmallit sekä rahoitusinstrumenttien käyvän arvon jaottelu sen mukaan, ovatko ne saatu julkisen noteerauksen (taso 1), todennettavissa olevia tietoja käyttävien arvostusmallien avulla (taso 2) vai käyttäen arvostusmalleja, jotka perustuvat ei-todennettavissa olevaan tietoon (taso 3).

Rahoitusvarojen ja -velkojen taseeseen kirjaaminen ja taseesta pois kirjaaminen

Lainat ja muut saamiset merkitään taseeseen asiakkaan nostatessa lainaa, myytävissä olevat rahoitusvarat merkitään taseeseen kaupapäivänä ja johdannaissopimukset kaupapäivänä ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi määritetyt velat silloin, kun vastike saadaan.

Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun sopimusperusteinen oikeus varoihin lakkaa tai kun on siirretty merkittävältä osin riskit ja tuotot toiselle osapuolelle. Rahoitusvelat kirjataan pois taseesta, kun veloitteet on täytetty.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Lainoista ja muista saamisista kirjataan arvonalentumistappio, kun on objektiivista näyttöä siitä, että saamisen arvo on alentunut yhden tai useamman tappion synnyttämän tapahtuman seurauksena ja tällä on vaikutus saamisista tulevaisuudessa saataviin rahavirtoihin.

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilinpäätös > Tilinpäätöksen liitetiedot > A Tilinpäätösperiaatteet

Objektiivinen näyttö asiakkaan kyvystä suoritua veloitteistaan perustuu asiakkaiden riskiluokitukseen sekä konsernin kokemukseen ja johdon arvioon maksuhäiriöiden vaikutuksesta saamisten kerryttämiseen.

Arvonalentumisia arvioidaan yksittäin ja saamisryhmäkohtaisesti. Yksittäin arvioidaan ne saamiset, joissa asiakkaan vastuiden määrä on merkittävä. Saamisryhmäkohtaista tarkastelua varten saamiset jaetaan luottoriskiltään samanlaisiin ryhmiin.

Arvonalentumistappio kirjataan, mikäli saamisen alkuperäisellä efektiivisellä korolla diskontattujen vastaisten rahavirtojen nykyarvo on pienempi kuin saamisen kirjanpitoarvo. Tarkastelussa otetaan huomioon vakuudesta sen realisoinnissa saatava määrä sekä valtiolta saatavat luottotappiokorvaukset.

Arvonalentuminen kirjataan toteutuneeksi tappioksi, kun velallinen on konkurssimenettelyssä todettu varattomaksi, lopettanut toimintansa tai saaminen on joko vapaaehtoisessa tai lakisääteisessä velkajärjestelyssä annettu anteeksi. Vuoden 2015 tilinpäätöksestä alkaen Finnvera on soveltanut pk-rahoituksessa EU-tasolla harmonisoitua ongelmasaamisten määritelmää. Ongelmasaamisina raportoidaan yli 90 päivää erääntyneenä olleet vastuut, ne vastuut, joista on tehty arvonalennus, saneeraushakemus- tai saneerausmenettelytilassa olevien asiakkaiden vastuut, takaussaamiset ja konkurssivasuut.

Myytävissä olevat rahoitusvarat

Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokitellaan johdannaisvaroihin kuulumattomat rahoitusvarat, jotka on määritetty myytävissä oleviksi tai jotka eivät kuulu muihin rahoitusvarojen ryhmiin.

Finnverassa myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi on luokiteltu saamistodistukset ja muut kuin pääomasijoitustoimintaan kuuluvat osakkeet ja osuudet. Erät merkitään alun perin kirjanpitoon kirjattaessa käypään arvoon lisättyinä hankintaan kohdistettavissa olevilla transaktiokuluilla. Tämän jälkeen myytävissä olevat rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon ja arvomuutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pääoman käyvän arvon rahastossa, poislukien lyhytaikaiset sijoitukset, joita ovat kunta-, yritys- ja sijoitustodistukset, jotka arvostetaan jaksotettuun hankintamenoonsa.

Jos myytävissä oleviin rahoitusvaroihin kuuluvan omaisuuserän arvo on merkittävästi tai pitkäaikaisesti alentunut, kirjataan omaan pääomaan kertynyt tappio tulosvaikutteisesti. Arvonalentumiskriteerit ovat seuraavat: yritys on asetettu konkurssiin tai se on maksukyvytön tai se on tehnyt yrityssaneeraus sopimuksen tai hakenut suojaa velkojiaan vastaan tai velkojiin vaikuttava laaja uudelleenjärjestely on meneillään.

Suojauslaskenta

Finnvera otti käyttöön vuoden 2016 alusta liikkeeseen lasketujen joukkovelkakirjalainojen suojauslaskennan käyvän arvon suojauksen osalta suojauslaskennan kriteerien täyttyessä. Suojauslaskennan tavoitteena on suojautua markkinakor-

kojen muutoksista aiheutuvien käyvän arvon muutosten tulosvaikutuksilta. Suojauslaskennan piiriin kuuluvat rahoitusvelat ja niiden tulos on esitetty liitteessä E20.

Negatiivisten korkojen vaikutus

Vuoden 2016 toiselta kvartaalilta alkaen konsernin saama tuotto osasta euromääräisiä tilivaroja ja muita sijoituksia on ollut negatiivinen, mikä on alentanut konsernin korkotuottoja.

Finnvera hyvittää luottosopimusten mukaisesti negatiivisen viitekoron vaikutuksen asiakkailleen.

A10 Varaukset

Vientitakuutappiovaraukset

Vientitakuu- ja erityistakauskannasta kirjataan varaus, kun on objektiivista näyttöä siitä, että korvausveloitteen syntyminen on todennäköistä ja vastuusta arvioidaan korvauksien kautta maksuun tulevan rahavirran efektiivisellä korolla diskontatun nykyarvon olevan suurempi kuin korvausten perusteella syntyvien takaisinperintäsaamisten vastaavalla tavalla diskontatun rahavirran.

Objektiivinen näyttö asiakkaan kyvystä suoritua veloitteistaan perustuu asiakkaiden riskiluokitukseen sekä konsernin kokemukseen ja johdon arvioon asiakkaan kyvystä vastata takuun kattaman luoton maksuista.

Varaustarvetta arvioidaan vastuu- ja ryhmäkohtaisesti. Yksittäin arvioidaan ne vastuut, joissa vastuiden määrä on merkittävä, ts. takuukatteen mukainen kokonaisvastuu vähintään 500 000 euroa. Pienemmistä vastuista varaustarve arvioidaan ryhmäkohtaisesti.

Takaustappiovaraukset

Takaustappiovaraukset kirjataan takauskannasta samojen periaatteiden mukaisesti kuin lainoista ja muista saamisista kirjattavat yksittäiset ja saamisryhmäkohtaiset arvonalentumistappiot.

A11 Vuokrasopimukset

Vuokrasopimukset luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiin ja muihin vuokrasopimuksiin sen perusteella, siirtyvätkö omistamiseen liittyvät olennaiset riskit ja edut vuokralle ottajalle. Vuoden 2016 lopussa Finnveralla ei ollut rahoitusleasingsopimuksiksi luokiteltavia vuokrasopimuksia.

Muiden vuokrasopimusten osalta Finnvera on sekä vuokralle ottaja että vuokralle antaja. Sopimusten perusteella suoritettavat ja saatavat vuokrat kirjataan kuluksi ja tuotoksi tulosvaikutteisesti tasaerinä vuokra-ajan kuluessa. Muut vuokrasopimukset ovat lähinnä toimitiloihin liittyviä sopimuksia.

A12 Johdon harkintaa edellyttävät laatisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Kansainvälisen tilinpäätöskäytännön (IFRS) mukaan laadittu tilinpäätös edellyttää johdon arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat konsernitiilinpäätöksessä ja sen liitetiedoissa raportoituihin eriin. Lisäksi tilinpäätöksen laadintaperiaatteita sovel-

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilinpäätös > Tilinpäätöksen liitetiedot > A Tilinpäätösperiaatteet

lettaessa joudutaan käyttämään harkintaa. Johdon arviot ja oletukset perustuvat kokemukseen toteutuneesta toiminnasta sekä historiadataan ja tulevaisuuden ennusteisiin. Arvioiden ja oletusten muutokset merkitään kirjanpitoon sillä tilikaudella, jonka aikana arviota tai olettamuksia on muutettu sekä kaikilla sen jälkeisillä tilikausilla. Lopulliset toteumat voivat poiketa näistä arvioista.

Finnverassa keskeiset arviot ja oletukset liittyvät asiakkaiden laina- ja muiden saamisten arvonalentumistappioiden arviointiin, takaus- ja vientitakuuvastuista kirjattaviin varauksiin sekä Finnveran pääomasijoitustoimintaa harjoittavien tytäryhtiöiden eli Veraventure Oy:n ja EAKR-Aloitusrahoisto Oy:n kautta tehtyjen pääomasijoitusten ja rahoitusinstrumenttien käypien arvojen määrittämiseen.

Arvonalentumistappiot saamisista asiakkailta

Pk-yritysrahoituskantaan kuuluvien asiakkailta olevien luotto-, takaus- ja vientitakaussaamisten arvonalentumistestausta tehdään euromäärältään suurimpien asiakassaamisten osalta asiakaskohtaisesti ja muiden osalta riskiluokakohtaisesti. Saamisten arvonalentumistestausta perustuu arvioihin tulevaisuudessa saatavista rahavirroista. Saamisten arvo on alentunut, jos saamisen arvioitu tilinpäätöshetken diskontattu rahavirran arvo vakuudet huomioiden on pienempi kuin saamisen kirjapitoarvo. Viennin rahoituksen luottojen ja takaisinperintäsaamisten arvonalentumistestausta tehdään saamiskoh- taisesti.

Arvonalentumistappioiden kirjausperiaatteet kuvataan tarkemmin kohdassa rahoitusvarojen arvonalentuminen. Tilikauden aikana on kirjattu arvonalentumistappioita vain taseen erästä saamiset asiakkailta. Taseen liitetiedossa E2 on esitetty arvonalentumistappioiden määrä.

Varaukset

Pk-yritysrahoituksen ja viennin rahoituksen takaus- ja vientitakuuvastuista kirjataan varaus, kun on objektiivista näyttöä siitä, että korvausvelvoitteen syntyminen on todennäköistä ja vastuusta arvioidaan korvausten kautta maksuun tulevan tilinpäätöshetken diskontatun rahavirran arvon olevan suurempi kuin korvausten perusteella syntyvien takaisinperintäsaamisten vastaavalla tavalla diskontatun rahavirran arvon.

Varausten kirjausperiaatteet kuvataan tarkemmin tilinpäätösperiaatteiden kohdassa A10. Varaukset on tehty taseen ulkopuoliset sitoumukset -liitetiedossa esitetyistä vastuista.

Pääomasijoitusten käyvän arvon arviointi

Valtion toimintalinjausten mukaisesti Finnvera on luopumas- sa pääomasijoitustoiminnasta. Finnvera on käynnistänyt tähän liittyvät toimenpiteet. Finnvera on myynyt vuoden 2016 aikana 78,9 prosenttia omistuksestaan Aloitusrahoisto Vera Oy:ssä.

Pääomasijoitustoimintaa harjoittavien tytäryhtiöiden, Veraventure Oy ja EAKR-Aloitusrahoisto Oy, pääomasijoitusten käypä arvo määritetään yhtiön hallituksen hyväksymällä arvostusmenetelmällä, joka noudattaa IPEV:n (International Private Equity and Venture Capital Valuation Guidelines) aikaisen vaiheen yritysten arvonnäytysperiaatteita ja suosituksia. Menetelmässä sijoituksen käyvän arvon määrittely perustuu ulkopuolisten sijoittajien tekemään arvonnäyttykseen ja sijoitukseen sekä rahaston hallituksen hyväksymään kohdeyhtiön arvostukseen.

Menetelmässä sijoituksen käyvän arvon määrittely perustuu ulkopuolisten sijoittajien tekemään arvonnäyttykseen ja sijoitukseen sekä rahaston hallituksen hyväksymään kohdeyhtiön arvostukseen. Arvonnäyttyksen lähtökohtana on edellisen toteutuneen sijoituskierroksen perusteella määräytyvä arvo, jota tarvittaessa korjataan huomioiden kohdeyhtyksessä, sen menestyksessä ja toimintaympäristössä tapahtuneilla muutostekijöillä. Omistususuuden arvoa määriteltäessä huomioidaan myös mahdollisten optioiden ja vaihto-oikeuksien vaikutus omistuksen arvoon. Alle vuoden ikäiset ensisijoitukset arvostetaan kirjanpitoarvoonsa. Rahastosijoitukset arvostetaan myös IPEV:n arvonnäyttyksperiaatteiden mukaisesti.

Velkojen ja johdannaissopimusten käyvän arvon arviointi

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattujen velkojen ja johdannaissopimusten käypä arvo on määritetty rahavirtojen nykyarvoon perustuvalla menetelmällä, jossa laskentaperusteena käytetään tilikauden päättymispäivän markkinakorkoja ja muuta laskentainformaatiota. Johdannaissopimusten käyvät arvot vastaavat markkinoiden keskihintaa tilanteissa, joissa konserni siirtäisi tai purkaisi johdannaissopimuksen tavanomaisessa liiketoimessa tilikauden päättymispäivän markkinaolosuhteissa. Johdannaissopimuksiin liittyvää luottoriskiä vähennetään vakuusjärjestelyillä.

B Riskienhallinnan liitetiedot

IFRS-tilinpäätöksen riskienhallinnan liitetiedot

Riskienhallinnan periaatteet, rooli ja vastualueet

Finnveran strategia sekä sen toteuttamiseksi asetetut tavoitteet yritysten kasvun, kansainvälistymisen ja viennin rahoituksessa muodostavat perustan riskienhallinnalle. Finnvera täydentää rahoitusmarkkinoita ja ottaa suurempia luottoriskejä kuin kaupallisesti toimivat rahoittajat. Luottoriski on Finnvera-konsernin merkittävin riskialue, ja muita tärkeitä ovat rahoitusriskit ja toimintaan liittyvät operatiiviset riskit.

Riskienhallinnan tehtävänä on tunnistaa ja auttaa yhtiön johtoa hallitsemaan riskejä, jotka voisivat uhata yhtiön tavoitteiden saavuttamista. Riskienhallinnalla on keskeinen merkitys Finnvera-konsernin riskinottokyvyn säilyttämisessä ja yhtiön pitkän aikavälin taloudellisten tavoitteiden saavuttamisessa. Yhtiön hallitus ja ylin johto vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä organisoinnista. Yhtiön hallitus hyväksyy, riskienhallinnan periaatteet, riskinottohalukkuuden, luottopolitiikan ja päätösvaltuudet.

Yhtiön liiketoiminnoista riippumattoman riskienvalvontatoiminnon vastuulla ovat riskienhallinnan menetelmien ja ohjeiden kehittäminen sekä konsernin riskiaseman seuranta. Riskienvalvontatoiminto vastaa yhdessä liiketoiminnan kanssa riskiluokitusjärjestelmien kehittämisestä ja ylläpidosta sekä luokitusjärjestelmien toimivuuden seurannasta. Riskienvalvontatoiminto raportoi toiminnastaan toimitusjohtajalle. Riskienhallintaan liittyvät käytännön toimenpiteet ovat osa päivittäistä johtamista, ja niitä toteuttavat koko Finnveran organisaatio ja konserniyhtiöt.

Riskinottohalukkuus ja riskipolitiikat

Yhtiössä on määritelty riskinottohalukkuus kaikille keskeisille riskilajeille. Luottoriskin riskinottohalukkuus on asetettu siten, että yhtiö täyttää keskipitkällä aikavälillä omistaja- ja elinkeinopoliittiset tavoitteet suhteessa riskipuskureihin ja tuloksen-tekokykyyn. Keskeiset mittarit ovat vakavaraisuuden taso, sisäinen pääomavaade ja luottosalkun odotettu tappio. Likviditeettiriskin osalta yhtiö turvaa likviditeetin etukäteen määritellylle periodille siten, että vientiluottojen rahoitus ja kotimaisten pk-yritysten antolainaus pystytään hoitamaan. Markkinariskien osalta yhtiö ei ota näkemyksellistä korko- tai valuuttakurssiriskiä ja pyrkii pitämään riskin määritellyissä rajoissa. Operatiivisen riskin riskinottohalukkuus on johdettu yhtiössä käytössä olevasta ISO 9001 -laatustandardista sekä rahoitustoimialan yleisten hyvien käytäntöjen sekä vaatimusten noudattamisesta ottaen huomioon kustannus-laatusuhteen.

Finnveran pk-rahoituksessa syntyviä tappioita katetaan osittain valtion tappiokorvauksella. Vientitakuutoimintaan liittyviä ulkomaisia maa-, pankki- ja yritysriskejä turvaavat kertyneen oman pääoman puskurin lisäksi valtioneuvoston rahasto ja Suomen valtio. Toiminnan tuottojen pitää pitkällä aikavälillä kat-

taa toimintakulut ja takuutappiot. Finnveran tavoitteena on, toimintaperiaatteidensa mukaisesti, ottaa luottoriskiä hallitusti sekä suojautua muilta riskeiltä tai vähentää niitä. Tytäryhtiöihin tehdyistä sijoituksista osa on valtion emoyhtiön kautta sijoittamaa pääomaa ja osa emoyhtiön suoraan sijoittamaa pääomaa.

Finnveran riskinotto perustuu omistajan asettamiin vaikuttavuus- ja kannattavuustavoitteisiin. Rahoitustoiminnan riskinottoa ohjataan yhtiön hallituksen vahvistamalla luotto-, takuu- ja maapolitiikoilla. Osa vientitakuutoiminnan luottoriskistä voidaan suojata muun muassa jälleenvakuutuksilla tai luottojohdannaisilla.

Pääomasijoitustoimintaa harjoittavat tytäryhtiöt kohdistavat riskinottonsa strategisten linjausten mukaisesti aloittaviin ja kasvuyrityksiin. Tytäryhtiöt ovat emoyhtiön valvonnassa ja konsernin riskienhallinnan ja sisäisen tarkastuksen piirissä.

Luotto-, takaus- ja takuuriskit sekä riskiluokitusjärjestelmät

Luottotappioriski syntyy siitä, että velallinen tai muu vastapuoli ei vastaa täysimääräisesti sitoumuksistaan. Pk-rahoituksessa luottotappion syynä on yleensä yritysasiakkaan maksukyvyttömyys. Vientitakuutoiminnassa takuutappion voi aiheuttaa maan, pankin tai yritysasiakkaan maksukyvyttömyys tai maksuhaluttomuus.

Pk-rahoituksen luottoriskien hallinta perustuu yrityskohtaiseen arviointiin. Finnverassa on käytössä kahdeksanportainen riskiluokitusjärjestelmä, joka perustuu pitkällä aikavälillä havainnoituihin riskiluokittaisiin maksukyvyttömyystapahtumiin. Käytössä olevassa asteikossa on seitsemän luokkaa toimiville yrityksille ja yksi maksukyvyttömille yrityksille. Rahoitusratkaisussa luottoriskin arvioinnista, riskiluokituksesta ja rahoitusesityksistä vastaa asiakasvastuuhenkilö. Luottopäätösyksikkö osallistuu riskiluokituksen arviointiin päätöksenteon yhteydessä. Finnveran asiakasyritysten riskiluokitus päivitetään vähintään kahden vuoden välein. Vastaavalla tavalla arvioidaan ja päivitetään myös käytettävissä olevien valuuttien arvot.

Vientitakuutoiminnassa Finnvera luokittelee maat kahdeksaan maaluokkaan vientitakuulaitoksissa käytössä olevien menetelmien mukaan. Maaluokan määräytymiseen vaikuttavat arvio maan kyvystä hoitaa ulkoiset velvoitteensa, odotukset maan talouden tulevasta kehityksestä sekä poliittinen vakaus ja lainsäädäntö. Vientitakuiden myöntäminen perustuu maapolitiikkaan. Maat, joihin Finnveran vientitakuuta voidaan myöntää, kuuluvat johonkin neljästä (A–D) maapolitiikasta. Finnvera seuraa tiiviisti eri maiden taloudellisia ja poliittisia tilanteita ja sopeuttaa maapolitiikkaansa muutosten mukaisesti. Jokaisen maan luokitus tarkistetaan vähintään kerran vuodessa.

Pankkiriskien otto perustuu arvioon maan pankkijärjestelmästä sekä yksittäisten pankkien riskianalyysiin ja riskiluoki-

tukseen. Laadullisten ja määrällisten tekijöiden perusteella kullekin pankille määritetään riskiluokka- ja pankkikohtaiset riskinoton linjaukset. Pankkien riskiluokitusta päivitetään tarvittaessa ja aina uusien hankkeiden yhteydessä.

Yritysriskinotto perustuu yrityksen johdon, liiketoiminnan ja talouden analyysiin, joka voi pienten, lyhytaikaisten takuiden osalta olla suppea. Yritysanalyysin tekemisestä vastaavat asiakasvastuuhenkilö ja liiketoiminnasta riippumaton analysoiminto. Analyysin tuloksena syntyy sisäinen, osittain kansainvälisten luokituslaitosten käyttämä riskiluokitusmenetelmää vastaava kahdeksanportainen riskiluokitus, jota päivitetään uusien hankkeiden yhteydessä tai vähintään kerran vuodessa.

Yritysten luottoluokittelu perustuu maksukyvyttömyyden todennäköisyyteen (PD, Probability of Default), tappio-osuuteen (LGD, Loss Given Default) ja vastuun määrään maksukyvyttömyyshetkellä. Finnveran rahoitustuotteet ovat pääosin lainoja sekä lainojen takauksia ja takuita. Tuotteiden luonteesta johdetaan on perusteltua olettaa, että vastuu on kokonaan nostettu maksukyvyttömyyshetkellä. Tappio-osuutena pk-rahoituksen mallissa käytetään vastuun määrää vähennettynä vakuuksien vakuusarvolla ja vientitakuutoiminnan käyttämässä mallissa empiirisesti arvioituja tappio-osuuksia. Maksukyvyttömyyden todennäköisyys perustuu pk-rahoituksen mallissa omaan, yli 20 vuodelta kerättyyn, historialliseen tietoon eri riskiluokkien maksukyvyttömyyden todennäköisyyk-

sistä. Vientitakuutoiminnassa tappiotapahtumia on huomattavasti harvemmin, joten maksukyvyttömyyden todennäköisyydet on johdettu ratinglaitosten arvoista. Riskienvalvonta-toiminto seuraa riskiluokitusmallien toimivuutta säännöllisesti, ja toimintaa parantavia muutoksia tehdään tarvittaessa.

Luottoriskimalleja hyödynnetään muun muassa:

- luottoriskien arvioinnissa ja hinnoittelussa luotonmyöntämisen yhteydessä
- luottopolitiikkojen määrittelyssä
- rahoituksen päätösvaltuuksien määrittämisessä
- luottosalkun laadullisten tavoitteiden asettamisessa ja seurannassa
- luottosalkun riskiraportoinnissa
- sisäisessä pääoman riittävyyden arvioinnissa ja odotetun tappion laskennassa.

Asiakasvastaava tai luottoriskianalyitikko tekee rahoitusesityksen yhteydessä riskiluokituksen luokitustyökalulla, jonka avulla arvioidaan riskinkohteen laadullisia ja taloudellisia tekijöitä. Rahoitusesityksen yhteydessä määritelty riskiluokitus vahvistetaan rahoituspäätösten yhteydessä. Riskienvalvonta-toiminto ottaa tarvittaessa kantaa suurimpien vastuuden riskiluokitukseen. Riskiluokitusten ajantasaisuutta ylläpidetään säännöllisesti.

Yritysvastuiden rating-luokkien vastaavuus S&P:n luokituksiin¹

S&P Rating	AAA...AA-	A+...BBB+	BBB...BBB-	BB+...BB-	B+...B-	C
Finnvera	A1	A2...A3	A3...B1	B1-...B2	B2-...B3	C

¹Luokitusmenetelmissä olevien eroavaisuuksien vuoksi vertailu S&P luokitukseen on suuntaa-antava.

Rahoituspäätökset tehdään hallituksessa ja sen delegoimien päätösvaltuuksien mukaan siten, että vastuun ja riskin määrä vaikuttavat päätöksentekotasoon. Yhtiössä on rahoitusjohtoryhmä, jossa käsitellään sen omaan päätösvaltaan kuuluvat rahoituspäätökset ja hallituksen päätettäväksi menevät esitykset sekä erikseen linjausta vaativat asiat. Rahoitusjohtoryhmän puheenjohtajana on toimitusjohtaja ja varapuheenjohtajana Luottopäätös-yksikön johtaja.

Luottoriskien seuranta

Asiakasseurantaa hoidetaan vuosittaisella asiakasyrityksen tilinpäätösanalyysillä, säännöllisellä yhteydenpidolla asiakkaaseen sekä asiakkaan maksukäyttäytymisen ja toiminnan seurannalla. Seurannassa hyödynnetään Finnveran omista valvontajärjestelmistä sekä takausten ja vientitakuiden edunsaajilta saatuja tietoja ja julkisia maksuhäiriötietoja. Kohonneet asiakasriskit otetaan erityisseurantaan, ja suurimmista tehdään puolivuositain erityisseurantaraportti sekä arvioi-

daan luottotappion todennäköisyys ja mahdollinen arvonalennustarve.

Riskien keskittymistä vastapuoliin, sektoreihin ja maihin seurataan säännöllisesti. Yhtiön toiminnan tarkoituksen takia tarkkoja limiittejä näille riskeille on haasteellista asettaa. Pk-rahoituksessa on luottopolitiikalla määritelty yksittäisen vastapuolen maksimivastuu, jota suuremmat päätökset tulee erikseen perustella yhtiön hallitukselle ja tarvittaessa valtiomistajalle. Viennin rahoituksessa yksittäisiin vastapuoliin ja keskittymiin liittyviä riskejä suojataan muun muassa jälleenvakuutuksilla.

Vastapuoliriskiä syntyy myös varainhallinnan ja likviditeetin sijoittamisen yhteydessä. Finnveran tavoitteena on pitää varainhallinnan vastapuoliriskit alhaisina, asettamalla vastapuolikohtaisia limiittejä, johdannaissopimuksiin liittyvillä net-

toutus- ja vakuusjärjestelyillä sekä toimimalla hyvän luottokelpoisuuden omaavien vastapuolten kanssa

Toteutunutta riskinottoa suhteessa riskinottohalukkuuteen ja tavoitteisiin seurataan kuukausittain monipuolisella mittaristolla. Finnverassa riskienhallinnan keskeiset mittarit ovat voimassaolevien vastuiden jakauma ja muutos riskiluokittain, maksuviiveet ja järjestämättömät saamiset. Pk-yritysrahoituksessa ns. LGD-arvio perustuu pitkälti vakuuksien arvoon ja vientitakuutoiminnassa erilliseen arvioon palautusasteesta. Vastuukannan, myönnetyn rahoituksen ja vientitakuiden riskinoton määrää kuvaavat luottotappion tilastollinen odotusarvo ja kokonaistappio sekä toteutuneet luottotappiot raportoidaan neljännesvuosittain.

Korko- ja valuuttakurssiriski

Finnverassa korkoriskiä syntyy otto- ja antolainauksen koronmääräytymisen eriaikaisuudesta ja omaan pääomaan liittyvästä rakenteellisesta korkoriskistä. Pienille ja keskiuurille yrityksille kohdistuvan kotimaisen antolainauksen korko perustuu pääosin 6 kuukauden euriboriin ja viennin rahoituksen korko joko 6 kuukauden euriboriin tai 6 kuukauden USD-liboriin. Koronmääräytymispäivät jakaantuvat melko tasaisesti vuoden eri pankkipäiville. Ottolainauksista otetaan suuremmissa yksittäisissä erissä, ja usein kiinteäkorkoisena. Ne ottolainauksen erät, joissa perusteena on joku muu kuin 6 kuukauden euribor (tai USD-libor), muutetaan koronvaihtosopimuksin lainaa otettaessa 6 kuukauden euriboriksi (tai USD-liboriksi). Ottolainauksen ja antolainauksen koronmääräytymispäivien eriaikaisuudesta johtuvaa korkoriskiä hallitaan siten, että ottolainauksen koronmääräytymispäivät pyritään sovittamaan tasaisesti eri kuukausille.

Rakenteellista korkoriskiä syntyy siitä, että korottomiksi luokiteltavia omia varoja käytetään antolainauttoiminnassa ja viennin rahoituksessa yhtenä rahan lähteenä. Finnvera seuraa tästä syntyvän korkoriskin suuruutta ja tarvittaessa suojaa riskiä. Yhtiön hallitus on linjannut, että oman pääoman tuottotavoite perustuu 6 kuukauden euribor-korkoon, joka ohjaa rakenteellisen korkoriskin suuruutta.

Finnveran pk-rahituksen koko antolainauskanta on euromääräistä, mutta viennin rahoituksessa käytetään sekä euroa että dollareita. Finnvera hankkii varoja useilta markkinoilta ja useissa valuutoissa. Valuuttariskin hallitsemiseksi hankitut varat muutetaan valuutanvaihtosopimuksin joko euroiksi tai dollareiksi. Kassavarat sijoitetaan myös kyseessä olevissa valuutoissa. Jäljelle jäävä valuuttariski suojataan tarvittaessa valuuttajohdannaisilla.

Finnveran tavoitteena on pitää sekä korko- että valuuttakurssiriski alhaisena. Riskejä seurataan aktiivisesti ja niistä raportoidaan säännöllisesti yhtiön johdolle sekä hallitukselle.

Maksuvalmiusriski

Finnvera hankkii pitkäaikaista rahoitusta pääasiassa EMTN-ohjelman puitteissa. Ohjelmalla on valtion takaus ja sama luottokelpoisuusluokitus kuin Suomen valtiolla. Yhtiöllä on lisäksi käytettävissä kotimainen yritystodistusohjelma. Näiden

avulla rahoituksen hankinta hajautuu useille markkinoille ja sijoittajille.

Yhtiön hallitus hyväksyy maksuvalmiuden hallinnan periaatteet. Niiden mukaisesti likviditeettipuskurin tulee kattaa kulloinkin seuraavalle 12 kuukaudelle ajoittuvat maksut. Periaatteissa määritetään lisäksi miten suuria rahoitusvajeita yhtiö voi hyväksyä pidemmällä aikavälillä. Likvidit varat sijoitetaan kohteisiin, joilla on hyvä luottokelpoisuus. Yhtiön varainhallintatoiminto huolehtii ottolainaukseen ja likviditeetin hallintaan liittyvistä käytännön tehtävistä. Yhtiölle kerääntyneet omat varat ovat merkittävä osa antolainoihin käytettävää varainhankintaa.

Vientitakuutoiminnasta mahdollisesti aiheutuvat suuret korvaushakemukset voivat johtaa äkilliseen, normaalia suurempaan likviditeettitarpeeseen. Tältä osin likviditeettiriski on varauduttu muun muassa sopimusjärjestelyin valtiontakuurahaston ja Suomen valtion kanssa.

Markkinariski

Finnvera ei käy kauppaa markkinahintojen vaikutuksen alaisilla instrumenteilla. Rahoitustaseeseen syntyy kuitenkin markkinariskiä pienessä määrin likvidien varojen sijoitusten yhteydessä sekä suojattaessa valuutta- ja korkoriskiä. Likvidit varat pyritään sijoittamaan sellaisiin instrumentteihin, joissa sijoitukset voidaan pitää eräpäivään saakka. Sijoitukset on luokiteltu myytävissä oleviksi, jolloin markkinahintojen muutokset eivät aiheuta tulosvaikutusta Finnveralle. Riskien suojaus pyritään myös tekemään siten, että markkinamuutosten nettovaikutus yhtiön tulokseen olisi vähäinen.

Operatiiviset riskit

Operatiivinen riski on riski tappiosta, joka aiheutuu riittämättömistä tai toimimattomista sisäisistä prosesseista, järjestelmistä, ihmisistä tai ulkoisista tapahtumista. Operatiiviseen riskiin sisältyvät myös oikeudellinen ja maineriski.

Operatiivisten riskien hallintaa on kehitetty järjestelmällisesti vuodesta 2006, ja operatiivisia riskejä on rekisteröity vuoden 2007 alusta alkaen. Operatiivisten riskien hallinnan kehittämisen on riskienvalvontatoiminnon vastuulla. Käytännön toimenpiteiden toteuttamisesta vastaavat prosessitiimit, yksiköt ja tietoturvaryhmä. Yhtiössä on päätoiminen tietoturva-pääällikkö. Potentiaalisia riskejä kartoitetaan ja niistä mahdollisesti aiheutuvien seurausten vakavuutta arvioidaan säännöllisesti. Tämän lisäksi Finnverassa on laadittu riskiskenaariorioita, joiden toteutumisella olisi vakavia seurauksia yhtiön toiminnalle. Riskiskenaariorien ja muiden vakavien riskien toteutumista ehkäisevien toimenpiteiden toteuttamisesta vastaavat eri yksiköt tehtäviensä mukaisesti. Operatiivisilta riskeiltä suojaudutaan muun muassa sisäisillä kontroleilla, prosesseja, tietojärjestelmiä ja toiminnan laatua kehittämällä sekä riskejä vakuuttamalla.

Operatiivisten riskien hallinta liittyy kiinteästi yhtiön toiminta-järjestelmään. Finnveralla on ISO 9001 -laatusertifikaatti ja valtion hallinnon ns. korotetun tason tietoturvaluokitus.

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilinpäätös > Tilinpäätöksen liitetiedot > B Riskienhallinnan liitetiedot

Toteutuneet operatiiviset riskit rekisteröidään koko henkilökunnan käytössä olevaan operatiivisten riskien hallintajärjestelmään. Sovellukseen kuvataan tapahtumiin johtaneet syyt ja toimenpiteet, joilla pyritään ehkäisemään vastaavanlaisien tapahtumien toistuminen. Toteutuneista operatiivisista riskeistä raportoidaan säännöllisesti yhtiön johdolle ja hallitukselle.

Pääomasijoitustoiminta

Finnvera-konsernissa pääomasijoitustoimintaa harjoittavat Veraventure Oy ja EAKR-Aloituserahasto Oy. Näihin yhtiöihin tehdyt sijoitukset ovat mukana Finnveran luottoriskin seurannassa.

Pääomasijoitustoimintaa harjoittavien tytäryhtiöiden omien riskienhallinta perustuu yritysanalysiin, sijoitusten koon rajoittamiseen, riskinjakoon muiden sijoittajien kanssa sekä sijoitussalkun riittävään hajauttamiseen. Likviditeetin sijoittamisessa noudatetaan samoja periaatteita kuin emoyhtiössä.

Pääomasijoitustoimintaa harjoittavat yhtiöt noudattavat European Venture Capital Associationin (EVCA) suosituksia kohdeyritysten ja rahastosijoitusten arvostamisessa. Sijoitukset arvostetaan edellä mainittuja suosituksia noudattaen käypään arvoon.

Pääoman hallinta, vakavaraisuus ja ulkoinen riskipaino

Finnvera laskee vakavaraisuutensa pk-rahoitustoiminnalle Basel III -standardimenetelmän periaatteiden mukaisesti, vaikka virallista veloitetta tämän menetelmän käyttämisestä ei ole. Liiketoiminnan luonteesta johtuen Finnveran on huolehdittava, että omien pääomien määrä on riittävä suhteessa

otettaviin luottoriskeihin. Työ- ja elinkeinoministeriö on asettanut Finnveralle vakavaraisuustavoitteeksi 12–20 prosenttia. Finnverassa arvioidaan myös stressitestien avulla syntyviä luottotappioita ja niiden vaikutusta vakavaraisuuteen.

Taloudellinen pääoma lasketaan pankkien yleisesti käyttämien mallien mukaisella luottoriskimallilla, jossa huomioidaan riskinkohteiden maksuhäiriön todennäköisyys ja tappion osuus maksuhäiriön toteutuessa olevalle vastuun määrälle. Finnvera tavoittelee sisäisesti taloudellisen pääoman määrää, joka 99 prosentin varmuudella kattaa luotto- ja vastapuoliriskeistä syntyvät vuotuiset tappiot. Lisäksi pääomaa varataan operatiivisille riskeille. Finnvera on arvioinut 99 prosentin varmuuden taloudellisen pääoman tunnusluvulle riittäväksi, koska valtio viime kädessä vastaa Finnveran takauksista ja vientitakuista.

Oma pääoma ja kertyneet voittovarot on jaettu liiketoimintojen mukaisesti kotimaan toiminnan sekä vientitakuu- ja erityistakaustoiminnan rahastoihin. Valtio tukee suoraan Finnveran kotimaista rahoitustoimintaa maksamalla luotto- ja takaustappiokorvausta syntyvistä luottotappioista. Tällä hetkellä luotto- ja takaustappiokorvaus vaihtelee hankekohtaisesti 35:stä 80 prosenttiin, ja on keskimäärin noin 55 prosenttia voimassaolevasta vastuukannasta. Vientitakuutoiminnassa Suomen valtio vastaa muun muassa valtioneuvoston kautta niistä tilikauden aikana mahdollisesti syntyvistä tappioista, jotka ylittävät yhtiön vientitakuutoiminnan rahastossa olevat varat.

Lainsäädännöllä on varmistettu, että Finnveran takausten ja takuiden riskipaino pankkien vakavaraisuuslaskelmissa on sama kuin Suomen valtion vastuun.

B1 Luottoriskit

(1 000 e)	Konserni	
	31.12.2016	31.12.2015
Saamiset		
Saamiset luottolaitoksilta	1 025 706	2 167 331
Saamiset asiakkailta *)	6 080 219	5 452 142
Saamistodistukset	193 425	383 509
Johdannaissopimukset	40 835	55 267
Yhteensä	7 340 184	8 058 249
Taseen ulkopuoliset sitoumukset **)	23 488 476	23 393 813

*) Saamisiin asiakkailta sisältyy Suomen Vientiluotto Oy:n saamiset 4 759 831 tuhatta euroa (4 216 369 tuhatta euroa), joilla on Finnvera Oyj:n vientitakuu.

***) Tarkempi erittely esitetään taseen ulkopuolisissa sitoumuksissa

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilinpäätös > Tilinpäätöksen liitetiedot > B Riskienhallinnan liitetiedot

PK- JA MIDCAP-RAHOITUS

B2 Luotot ja takaukset, joiden arvo ei ole alentunut

Riskiluokka	Pk- ja midcap-rahoitus			
	31.12.2016		31.12.2015	
	(1 000 e)	%	(1 000 e)	%
A1	802	0 %	382	0 %
A2	5 025	0 %	3 407	0 %
A3	69 421	3 %	43 884	2 %
B1	346 643	15 %	369 447	15 %
B2	1 273 190	56 %	1 324 693	54 %
B3	498 082	22 %	587 175	24 %
C	48 000	2 %	65 517	3 %
D	42 319	2 %	47 156	2 %
Yhteensä	2 283 482	100 %	2 441 660	100 %

B3 Luotot ja takaukset toimialoittain

(1 000 e)	Pk- ja midcap-rahoitus	
	31.12.2016	31.12.2015
Maaseutu-elinkeinot	39 158	31 772
Teollisuus	1 251 267	1 380 555
Matkailu	180 335	180 654
Liike-elämän palvelut	584 503	496 840
Kauppa ja kuluttajapalvelut	228 219	351 839
Yhteensä	2 283 482	2 441 660

B4 Lainat ja takaukset alueittain

(1 000 e)	Pk- ja midcap-rahoitus	
	31.12.2016	31.12.2015
Suomi	2 283 482	2 441 660
Yhteensä	2 283 482	2 441 660

B5 Luotot ja takaukset, vakuusvaje

(1 000 e)	Pk- ja midcap-rahoitus			
	31.12.2016			
	Vastuun määrä	Vakuuksien määrä	Vakuusvaje	Vakuusvaje-%
Yhteensä	2 283 482	525 201	1 758 281	77 %
31.12.2015				
Vastuun määrä	Vakuuksien määrä	Vakuusvaje	Vakuusvaje-%	
Yhteensä	2 441 660	659 248	1 782 412	73 %

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilinpäätös > Tilinpäätöksen liitetiedot > B Riskienhallinnan liitetiedot

B6 Luotot, joiden arvo on alentunut ja takaukset, joista on tehty takausvaraus

(1 000 e)	Pk- ja midcap-rahoitus	
	31.12.2016	31.12.2015
	Yhteensä	Yhteensä
Saamiskohtaiset arvonalennukset ja takausvaraukset		
Lainat		
- Vastuu ennen arvonalennusta	63 926	79 661
- Arvonalennus	19 987	27 830
- Vastuu arvonalennuksen jälkeen	43 939	51 831
Vientitakaukset		
- Vastuu ennen vientitakausvarausta	11 409	14 522
- Viennin takausvaraus	9 754	5 700
- Vastuu vientitakausvarauksen jälkeen	1 655	8 822
Takaukset		
- Vastuu ennen takausvarausta	50 849	55 341
- Takausvaraus	17 302	18 331
- Vastuu takausvarauksen jälkeen	33 547	37 010
Ryhmäkohtaiset arvonalennukset		
Lainat		
Vastuu ennen arvonalennusta	65 036	78 580
Arvonalennus	24 685	28 503
Vastuu arvonalennuksen jälkeen	40 351	50 077
Takaukset		
Vastuu ennen takausvarausta	38 862	48 748
Takausvaraus	14 878	18 653
Vastuu takausvarauksen jälkeen	23 984	30 095

B7.1 Ongelmasaamiset

(1000 e)	Pk- ja midcap-rahoitus	
	31.12.2016	31.12.2015
Saamiset, joihin liittyy yli 90 pv rästi	97 655	90 492
Maksukyvyttömäksi luokitellut	129 818	196 599
Saamis ja ryhmäkohtaiset arvonalennukset *)	-87 853	-95 505
Ongelmasaamiset netto	139 619	191 586
0-korkoiset luotot	16 367	12 954

Ongelmasaamisten määrittelyssä on noudatettu Euroopan pankkiviranomaisen vuonna 2015 voimaan tullutta määritelmää.

*) Kaikki saamis- ja ryhmäkohtaiset arvonalennukset kohdistuvat ongelmasaamisiin.

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilinpäätös > Tilinpäätöksen liitetiedot > B Riskienhallinnan liitetiedot

B7.2 Erääntyneet saamiset

(1 000 e)	Pk- ja midcap-rahoitus	
	31.12.2016	31.12.2015
1 pv–3kk	7 873	8 372
3–6kk	4 038	6 265
6–12kk	6 437	16 898
Yli 12kk	28 981	25 661
Yhteensä	47 329	57 196

Erääntyneinä saamisina on esitetty tilinpäätöspäivänä maksamatta olevat korot, lyhennykset, takausprovisiomaksut ja erääntyneet takausraamiset voimassa olevasta rahoituskannasta, mukaan lukien mahdollisen arvonalennuksen kohteena olevat luotot.

Erääntyneistä saamisista yli 90 päivää erääntyneet sisältyvät ongelmasaamisiin.

VIENTITAKUUTOIMINTA

B8 Yritys- ja pankkivastuut riskiluokittain

(1 000 e)	Vientitakuutoiminta					
	31.12.2016			31.12.2015		
Riskiluokka	Yritysvastuut	Pankkivastuut	Yhteensä	Yritysvastuut	Pankkivastuut	Yhteensä
A1	458 375	91 677	550 052	369 854	72 266	442 120
A2	0	334 142	334 142	0	373 284	373 284
A3	2 007 549	62 840	2 070 390	2 263 963	96 337	2 360 300
B1	2 776 409	44 480	2 820 888	4 480 952	48 716	4 529 669
B2	9 741 535	439 941	10 181 476	6 991 454	479 649	7 471 103
B3	1 772 574	68 094	1 840 668	1 355 339	111 679	1 467 018
C	9 400	601	10 000	11 043	428	11 471
D	2 428	0	2 428	2 428	0	2 428
Ei luokiteltu	167 655	1 718	169 373	264 362	0	264 362
Yhteensä	16 935 924	1 043 494	17 979 418	15 739 395	1 182 359	16 921 754

B9 Maavastuut maaluokittain

Maaluokka (1 000 e)	Vientitakuutoiminta	
	31.12.2016	31.12.2015
0	11 732 702	10 055 963
1	344	515
2	1 060 971	1 112 223
3	1 499 986	1 694 727
4	1 734 332	3 937 714
5	1 815 614	340 549
6	365 964	92 227
7	88 643	52 375
Yhteensä	18 298 556	17 286 293

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilinpäätös > Tilinpäätöksen liitetiedot > B Riskienhallinnan liitetiedot

B10 Pankkivastuut ja yritysvastuut toimialoittain

(1 000 e)	Vientitakuutoiminta	
	31.12.2016	31.12.2015
	Yhteensä	Yhteensä
Tietoliikenne	3 993 867	4 918 939
Varustamot ja telakat	8 379 620	6 198 778
Puunjalostus	2 454 781	2 410 478
Kaivostoiminta ja metalliteollisuus	255 311	324 718
Energia	404 190	431 648
Muu teollisuus	672 297	509 606
Jälleenvakuutukset	775 858	945 227
Pankit ja rahoitustoiminta	1 043 494	1 182 359
Yhteensä	17 979 418	16 921 754

B11 Maksuvalmiusriski, varojen, velkojen ja takausten eräntyminen

(1 000 e)	Konserni						
	Kirjanpito-arvo	Nimellisarvo	< 3 kk	3–12 kk	1–5 v	5–10 v	> 10 v
31.12.2016							
Varat							
Saamiset luottolaitoksilta (**)	890 527	890 527	869 006	861	6 886	8 608	5 165
Saamiset luottolaitoksilta, JVK:t (***) ja sijoitustodistukset	1 694 569	1 686 520	335 220	329 500	1 021 800	0	0
Saamiset asiakkailta	4 817 048	4 816 732	141 005	525 533	2 657 720	1 407 732	84 742
Saamistodistukset	290 636	290 700	243 000	47 700	0	0	0
Yhteensä	7 692 780	7 684 478	1 588 231	903 594	3 686 406	1 416 340	89 907
Velat							
Velat luottolaitoksille	213 452	213 452	0	0	106 726	106 726	0
Velat muille yhteisöille	2 337 585	2 337 585	90 031	271 982	1 386 132	572 688	16 752
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	4 891 873	4 849 676	0	284 603	1 933 708	2 474 338	157 027
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	70 025	70 025	0	50 000	0	5 025	15 000
Sitovat luottolupaukset	0	3 859 263	504 119	811 021	2 544 122	0	0
Yhteensä	7 512 936	11 330 001	594 150	1 417 607	5 970 688	3 158 777	188 779
Johdannaissopimukset							
Johdannaissopimukset - saamiset	110 649	5 466 957	194 065	394 803	2 246 724	2 474 338	157 027
Johdannaissopimukset - velat	208 334	5 599 957	204 391	373 071	2 392 968	2 474 338	155 190
Yhteensä, netto	-97 685	-133 001	-10 325	21 732	-146 244	0	1 837
Varat, velat ja johdannaiset, netto:	15 108 032	18 881 479	2 172 056	2 342 932	9 510 850	4 575 117	280 523

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilinpäätös > Tilinpäätöksen liitetiedot > B Riskienhallinnan liitetiedot

**Takaukset ja
vientitakuut *)**

Takaukset	1 060 984	105 579	313 291	535 984	103 841	2 289
Vientitakuut ja - takaukset	18 426 175	637 538	1 672 417	7 798 143	5 372 345	2 945 733

(1 000 e)	Kirjanpito- arvo	Nimellisarvo	< 3 kk	3–12 kk	1–5 v	5–10 v	> 10 v
-----------	---------------------	--------------	--------	---------	-------	--------	--------

31.12.2015

Varat

Saamiset luottolaitoksilta **)	580 252	580 252	507 010	50 861	6 886	8 608	6 886
Saamiset luottolaitoksilta, JVK:t ***)	1 579 206	1 575 573	223 500	407 953	944 120	0	0
Saamiset asiakkailta	5 405 696	5 405 826	166 463	674 286	2 920 868	1 544 777	99 432
Saamistodistukset	383 509	383 600	241 100	142 500	0	0	0
Yhteensä	7 948 664	7 945 251	1 138 073	1 275 600	3 871 874	1 553 385	106 319

Velat

Velat luottolaitoksille	0	0	0	0	0	0	0
Velat muille yhteisöille	2 655 046	2 653 738	87 407	279 620	1 402 849	818 221	65 641
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	3 957 734	3 937 282	0	275 558	1 452 461	2 209 263	0
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	88 089	88 089	0	50 000	0	18 089	20 000
Sitovat luottolupaukset	0	4 954 367	550 677	928 642	3 475 049	0	0
Yhteensä	6 700 869	11 633 476	638 084	1 533 819	6 330 359	3 045 573	85 641

Johdannaissopimukset

Johdannaissopimukset - saamiset	4 269 080	0	275 558	1 784 258	2 209 263	0	0
Johdannaissopimukset - velat	4 317 634	0	226 057	1 882 314	2 209 263	0	0
Yhteensä, netto	-28 437	-48 554	0	49 501	-98 055	0	0

Varat, velat ja johdannaiset, netto:

14 621 096	19 530 173	1 776 157	2 858 920	10 104 178	4 598 958	191 960
-------------------	-------------------	------------------	------------------	-------------------	------------------	----------------

**Takaukset ja
vientitakuut *)**

Takaukset	1 003 387	124 215	295 870	489 013	91 235	3 054
Vientitakuut ja - takaukset	17 436 060	660 520	1 787 599	7 693 645	5 323 988	1 970 308

*) Taulukossa olevat takaukset ja takuut on jaoteltu niiden eräpäivien mukaan. Yksittäinen takaus ja takuu voi johtaa korvausvelvollisuuteen milloin hyvänsä sen voimassaoloaikana. Tietoa siitä, missä vaiheessa takauksen tai takuun elinkaarta ne ovat historiallisesti realisoituneet, ei ole käytettävissä.

**) Saamiset luottolaitoksilta -kohdasta puuttuvat talletettuina olevat EAKR-varat 7 555 tuhatta euroa. Näiden käyttö on erikseen säädelty.

***) Luottolaitoksiin tehtyjä joukkovelkakirjasijoituksia.

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilinpäätös > Tilinpäätöksen liitetiedot > B Riskienhallinnan liitetiedot

B12 Markkinariskin herkkyydet

(1 000 e)	Konserni	
	31.12.2016	31.12.2015
Korkoriski		
Markkinakorot nousevat 1 %		
- Korkokatteen muutos seuraavien 12 kk aikana	14 910	12 683
- Käypään arvoon arvostettavien erien muutos	9 183	7 426
Markkinakorot laskevat 0,1 %		
- Korkokatteen muutos seuraavien 12 kk aikana	-1 491	-1 268
- Käypään arvoon arvostettavien erien muutos	-918	-743
Valuuttakurssiriski		
USD vahvistuu 10 % euroon nähden	-481	800
USD heikkenee 10 % euroon nähden	393	-655

C Segmentti-informaatio

Finnveran segmentti-informaatio perustuu yhtiön sisäiseen liiketoiminta-aluejakoon ja organisaatorakenteeseen. Asiakasyritykset on jaettu liiketoiminta-alueisiin niiden koon ja kehitysvaiheen rahoitustarpeen mukaisesti. Kullekin liiketoiminta-alueelle on rakennettu oma palvelukonseptinsa. Yhtiön segmentit ovat paikalliset pienyritykset, kotimarkkinayritykset, kasvavat ja kansainvälistyvät yritykset, viennin rahoitus ja pääomasijoitustoiminta. Emoyhtiössä viennin rahoitus sisältää vientitakuut ja konsernissa lisäksi vientiluotot.

Paikalliset pienyritykset -segmentin asiakkaita ovat paikallisesti toimivat alle 10 henkilön yritykset. Kyseinen segmentti tarjoaa rahoituspalveluja yritystoiminnan käynnistämiseen ja kehittämiseen yhteistyössä seudullisten yrityspalvelujen ja muiden rahoittajien kanssa.

Kotimarkkinayritykset-segmentin asiakkaita ovat pk-yritykset ja suuret yritykset erityisin perustein. Asiakaskunnassa on sekä tuotannollisia että palveluyrityksiä. Rahoitusratkaisuja tarjotaan erityisesti yritysten kehitys- ja kasvutarpeisiin sekä sukupolvenvaihdoksiin yhteistyössä muiden rahoittajien kanssa.

Kasvavat ja kansainvälistyvät yritykset -segmentin asiakkaita ovat pk-yritykset ja midcap-yritykset*, joilla on kansainvälistymiseen perustuva kasvun strategia. Osa asiakkaista on jo kansainvälistynyt ja harjoittaa vientiä, osa on vasta tämän kehityksen alkuvaiheessa. Yritykset käyttävät yleensä myös muiden kasvuyrityspalveluorganisaatioiden (Finpro, Tekes, ELY-keskus) palveluja sekä hyödyntävät Finnveran viennin rahoituspalveluja.

Viennin rahoitus -segmentti muodostuu vientitakuu- ja vientiluottojen rahoitustoiminnasta, jonka asiakkaina ovat yleensä suuryrityksiksi luokitellut Suomessa toimivat viejät ja niiden kotimaiset ja ulkomaiset viennin rahoittajat. Lisäksi segmenttiin kuuluu tytäryhtiöstä Suomen Vientiluotto Oy, joka

tarjoaa vientiluottojen rahoitusta sekä lähdeverosopimukseen perustuvaa viennin rahoitusta ja hallinnoi OECD-ehtoihin vientiluottoihin ja alusrahoitukseen liittyvää korontasausjärjestelmää. Finnvera on Suomen virallinen vientitakuulaitos, Export Credit Agency (ECA).

Pääomasijoitustoiminta-segmentti muodostuu konsernin pääomasijoitustoiminnasta. Finnvera Oyj:n tytäryhtiöt Vera-venture Oy ja EAKR-Aloitusrahasto Oy tekevät pääomasijoituksia yritysisiin. Finnvera Oyj myi Aloitusrahasto Vera Oy:n 16.12.2016 konsernin ulkopuolelle enemmistöosuuden jääden yhtiöön vähemmistöomistajaksi 19,99 prosentin osuudella, joten Aloitusrahasto Vera Oy:tä ei enää yhdistellä konsernitilinpäätökseen 31.12.2016. Aloitusrahasto Vera Oy:n luvut sisältyvät segmenttitietoihin 16.12.2016 saakka.

Kullekin segmentille kohdistetaan ne tuotot, kulut, varat ja velat, joiden katsotaan sille kuuluvan tai olevan järkevällä perusteella kohdistettavissa. Kaikki tuotot ja kulut on kohdennettu segmenteille. Eri segmenttien kesken ei ole merkittävää liiketoimintaa.

Finnveran segmenttien tuloksellisuuden arviointi perustuu liikevoittoon. Segmenttien varojen ja velkojen arvostusperiaatteet ovat tilinpäätösperiaatteissa esitetyn mukaiset.

Finnvera-konsernilla on toimintaa vain Suomessa ja sen asiakaskunta koostuu laajasta joukosta eri toimialoilla toimivia asiakkaita.

* Midcap = Valtioneuvoston Finnvera Oyj:lle antamaan luotto- ja takaustappiositoumukseen sisältyvä kansallinen määritelmä, jolla tarkoitetaan EU:n pk-määritelmän rajat ylittävää yritystä, jonka liikevaihto on enintään 300 miljoonaa euroa viikoksi vahvistetussa tilinpäätöksessä. Liikevaihto huomioidaan mahdollisen konsernitilinpäätöksen mukaisena.

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilinpäätös > Tilinpäätöksen liitetiedot > C Segmentti-informaatio

C1 Tulos segmenteittäin

(1 000 e)	Paikalliset pienyrietykset	Kotimarkkina- yrietykset	Kv- kasvu-yrietykset	Viennin rahoitus	Pääomasijoitus- toiminta	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
Konserni							
1-12/2016							
Korkokate	8 533	22 547	7 138	10 649	1 422	0	50 290
Palkkiotuotot ja - kulut netto	5 213	20 799	14 210	103 730	-2	0	143 949
Arvon alentumiset, takaus- ja takuutappiot	-1 465	-363	-7 857	-56 209	192	0	-65 702
Toimintakulut *)	-10 329	-14 764	-9 739	-25 317	-5 130	17 044	-48 237
Poistot	-220	-1 142	-496	-468	-13	0	-2 339
Muut tuotot/ kulut **)	107	-368	187	5 339	1 295	-15 265	-8 705
Liikevoitto	1 840	26 708	3 443	37 724	-2 237	1 778	69 256
1-12/2015							
Korkokate	9 102	28 642	6 697	11 057	519	0	56 016
Palkkiotuotot ja - kulut netto	4 523	21 444	13 986	101 330	-3	0	141 281
Arvon alentumiset, takaus- ja takuutappiot	-1 691	-17 144	12 354	-6 811	-1 378	0	-14 669
Toimintakulut *)	-11 090	-16 093	-9 821	-20 649	-4 867	12 974	-49 546
Poistot	-83	-434	-211	-283	-34	0	-1 047
Muut tuotot/ kulut **)	-395	-1 731	-354	16 813	-19 826	-12 964	-18 455
Liikevoitto	366	14 685	22 651	101 456	-25 588	10	113 581
Emoyhtiö							
1-12/2016							
Korkokate	8 533	22 547	7 138	5 544	0	-1 337	42 425
Palkkiotuotot ja - kulut netto	5 213	20 799	14 210	92 794	0	9 685	142 701
Arvon alentumiset, takaus- ja takuutappiot	-1 465	-363	-7 857	-56 120		0	-65 805
Toimintakulut *)	-10 329	-14 764	-9 739	-9 465	-7 221	-13 246	-64 764
Poistot	-220	-1 142	-496	-468	0	0	-2 326
Muut tuotot/ kulut **)	107	-368	187	384	7 221	4 897	12 428
Liikevoitto	1 840	26 708	3 443	32 667	0	0	64 658
1-12/2015							
Korkokate	9 102	28 642	6 697	3 936	0	0	48 377
Palkkiotuotot ja - kulut netto	4 523	21 444	13 986	100 652	0	0	140 606
Arvon alentumiset, takaus- ja takuutappiot	-1 691	-17 144	12 354	-6 811	0	0	-13 291
Toimintakulut *)	-11 090	-16 093	-9 821	-18 254	0	0	-55 258
Poistot	-83	-434	-211	-283	0	0	-1 012
Muut tuotot/ kulut **)	-395	-1 731	-354	3 072	-25 000	0	-24 407
Liikevoitto	366	14 685	22 651	82 311	-25 000	0	95 014

*) Toimintakulut = hallintokulut + liiketoiminnan muut kulut - poistot

**) Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä + sijoitustoiminnan nettotuotot + liiketoiminnan muut tuotot + muiden rahoitusvarojen arvonalentumistappiot

D Tuloslaskelman liitetiedot

D1 Korkotuotot ja -kulut

(1 000 e)	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Korkotuotot				
Korkotuotot luotonannosta asiakkaille	114 190	113 270	55 519	48 658
- Kotimaan rahoitus	36 043	33 652	34 703	39 692
- Viennin rahoitus	78 147	79 618	20 815	8 966
Asiakkaalle ohjattu korkotuki	1 540	3 377	1 540	3 377
- Alueellinen korkotuki	113	385	113	385
- Erityislainojen korkotuki	1 426	2 383	1 426	2 383
- EAKR-korkotuki	0	286	0	286
- Kansallinen korkotuki (EAKR)	0	324	0	324
Muut korkotuotot	-548	4 759	-1 356	4 140
- Vientitakuu- ja erityistakaussaamisten korot	487	404	487	404
- Takaussaamisten korot	1 612	1 899	1 612	1 899
- Saamisista luottolaitoksilta	1 057	698	449	136
- Saamistodistuksista, myytävissä olevista	-3 905	1 694	-3 905	1 694
- Muut	201	64	2	7
Yhteensä	115 182	121 406	55 702	56 175
Korkokulut				
Veloista luottolaitoksille	-986	-77	-986	-77
Veloista muille yhteisöille	-51 769	-57 637	0	0
Yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista	-10 617	-7 384	-10 617	-7 384
Muut korkokulut	-1 519	-291	-1 673	-337
Yhteensä	-64 892	-65 389	-13 277	-7 798
Korkokate	50 290	56 016	42 425	48 377
Korkotuotot rahoitusvaroista, joita ei arvosteta käypään arvoon	119 087	119 712	59 607	54 481
Korkokulut veloista, joita ei arvosteta käypään arvoon	26 996	57 462	24 314	0
Korkotuotoissa luotto- ja takaustappioille kertynyttä korkotuottoa	2 398	6 716	2 398	6 716
Korkotuki valtiolta ja Euroopan aluekehitysrahastolta				
Asiakkaalle ohjattu korkotuki lasketaan ajankulumisen perusteella koron tapaan ja se esitetään omana eränään tuloslaskelman korkotuotoissa. Vuonna 2001 aloitettiin sellaisten investointi- ja käyttöpääomaintojen myöntäminen, joihin valtion kansallisen korkotuen ohella saadaan korkotukea myös Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) varoista.				
Korkotuetut luotot ja takaukset yhteensä	77 254	137 723	77 254	137 723

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilinpäätös > Tilinpäätöksen liitetiedot > D Tuloslaskelman liitetiedot

D2 Palkkiotuotot ja -kulut

(1 000 e)	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Palkkiotuotot				
Vientitakuu- ja erityistakausuiminnasta	120 450	116 254	120 450	116 254
Muista takauksista	26 451	24 681	26 451	24 681
Luotonannosta	18 227	16 666	17 478	16 155
Muista	561	184	60	17
Yhteensä	165 689	157 785	164 438	157 107

Kaikki palkkiotuotot ovat rahoitusvaroista, joita ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Palkkiokulut

Jälleenvakuutustoiminnasta	-20 926	-15 370	-20 926	-15 370
Varainhankinnasta	-366	-1 034	-366	-1 034
Maksuliikenteestä	-247	-100	-245	-98
Muista	-200	0	-200	0
Yhteensä	-21 740	-16 504	-21 737	-16 502
Palkkiotuotot ja -kulut netto	143 950	141 280	142 701	140 606
Palkkiotuotot rahoitusvaroista, joita ei arvosteta käypään arvoon	165 689	157 785	164 438	157 107
Palkkiokulut rahoitusvaroista ja -veloista, joita ei arvosteta käypään arvoon	-21 173	-15 470	-21 170	-15 467

D3 Voitot ja tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä

(1 000 e)	Konserni			Emoyhtiö		
	Myyntivoitot ja -tappiot	Käyvän arvon muutokset	Yhteensä	Myyntivoitot ja -tappiot	Käyvän arvon muutokset	Yhteensä
31.12.2016						
Käypään arvoon arvostettavista eristä						
Johdannaissopimuksista	0	18 104	18 104	0	-1 041	-1 041
Käypään arvoon arvostettavista veloista	0	-29 059	-29 059	0	809	809
Osakkeista ja osuuksista	-7 797	-2 688	-10 485	0	0	0
Valuuttakurssierot	8 239	-6 313	1 926	6 181	-4 226	1 955
Saamistodistukset	0	5 700	5 700	0	5 700	5 700
Yhteensä, netto	442	-14 256	-13 814	6 181	1 242	7 423
Rahoitusinstrumenttiluokittain, IAS 39						
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat erät	-7 797	55 145	47 348	0	68 556	68 556
Lainat ja muut saamiset	8 239	-75 101	-66 862	6 181	-73 014	-66 833
Yhteensä, netto	442	-19 956	-19 514	6 181	-4 458	1 723

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilinpäätös > Tilinpäätöksen liitetiedot > D Tuloslaskelman liitetiedot

31.12.2015

Käypään arvoon arvostettavista eristä

Johdannaissopimuksista	0	11 562	11 562	0	-413	-413
Käypään arvoon arvostettavista veloista	0	-9 399	-9 399	0	-2 303	-2 303
Osakkeista ja osuuksista	1 113	-24 359	-23 246	0	0	0
Valuuttakurssierot	43 507	-43 236	271	37 055	-36 619	435
Yhteensä, netto	44 619	-65 432	-20 813	37 055	-39 335	-2 281

Rahoitusinstrumenttiluokittain, IAS 39

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat erät	1 113	-154 638	-153 526	0	-135 158	-135 158
Lainat ja muut saamiset	43 507	89 206	132 713	37 055	95 823	132 877
Yhteensä, netto	44 619	-65 432	-20 813	37 055	-39 335	-2 281

D4 Sijoitustoiminnan nettotuotot

(1 000 e)	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Myytavissä olevista rahoitusvaroista				
Myytavissä olevista osakkeista ja osuuksista	0	-53	0	-63
- Myyntivoitot ja -tappiot	0	-53	0	-63
- Arvonalentumiset	0	0	0	0
Myytavissä olevista saamistodistuksista	0	68	0	68
- Myyntivoitot ja -tappiot	0	68	0	68
- Arvonalentumiset	0	0	0	0
Osinkotuotot	296	111	21	18
Yhteensä	296	127	20	24
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	0	0		
Sijoitustoiminnan nettotuotot yhteensä	296	127	20	24

D5 Liiketoiminnan muut tuotot

(1 000 e)	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Hallinnointipalkkiot	183	180	183	180
Hallinnointipalkkiot tytäryhtiöiltä (sisäinen veloitus)	0	0	2 588	2 352
Vuokratuotot	33	80	123	239
Myyntivoitot/-tappiot	479	0	479	0
EAKR-pääomasijoitustoiminnan alijäämähyvitys	1 615	382	0	0
Pääomasijoitustoiminnan pääomalainan anteeksianto valtiolta	9 153		9 153	0
Tytäryhtiön myyntivoitto (liitetieto E23)	839	0	0	0
Muut	144	1 588	90	78
Yhteensä	12 445	2 231	12 617	2 850

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilinpäätös > Tilinpäätöksen liitetiedot > D Tuloslaskelman liitetiedot

D6 Henkilöstökulut

(1 000 e)	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Palkat ja palkkiot	-23 671	-24 025	-22 924	-23 035
Henkilösivukulut	-6 188	-6 388	-5 929	-6 123
Eläkekulut				
- Maksupohjaiset järjestelyt	-4 144	-4 321	-3 921	-4 095
- Etuuspohjaiset järjestelyt	-361	-497	-361	-497
Muut henkilösivukulut	-1 683	-1 571	-1 647	-1 531
Yhteensä	-29 860	-30 413	-28 853	-29 158

D7 Tilintarkastuspalkkiot

(1 000 e)	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Lakisääteinen tilintarkastus	-93	-84	-80	-71
Muut tilintarkastukseen liittyvät palvelut	-100	-65	-100	-65
Yhteensä	-193	-149	-180	-136

D8 Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä

(1 000 e)	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Poistot ja arvonalentumiset				
Aineettomista hyödykkeistä	-1 079	-667	-1 066	-633
Aineellisista hyödykkeistä	-607	-379	-607	-379
- Kiinteistöistä	0	0	0	0
- Koneista ja kalustosta	-607	-379	-607	-379
- Muista aineellisista hyödykkeistä	0	0	0	0
Yhteensä	-1 686	-1 046	-1 672	-1 012

D9 Liiketoiminnan muut kulut

(1 000 e)	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Vuokratulot	-3 436	-4 461	-3 436	-4 461
Kiinteistökulut	-890	-1 090	-890	-1 090
Vientiluottorahoituksen ylijäämän palautus SVL:lle	0	0	-10 810	-7 523
Arvostustappio pitkäaikaisista varoista (liitetieto E23)	-0	0	-7 221	0
Yhteensä	-4 326	-5 552	-22 356	-13 075

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilinpäätös > Tilinpäätöksen liitetiedot > D Tuloslaskelman liitetiedot

D10 Saamisten arvonalentumiset, takaus- ja takuutappiot sekä muiden rahoitusvarojen arvonalentumistappiot

(1 000 e)	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Arvonalentumiset saamisista ja takaustappiot				
Arvonalentumiset luotoista	-15 039	-77 662	-15 231	-76 284
- Toteutuneet luottotappiot	-28 800	-103 871	-28 992	-102 493
- Saamiskohtaisten arvonalentumisten muutos	7 842	18 634	7 842	18 634
- Ryhmäkohtaisten arvonalentumisten muutos	5 918	7 575	5 918	7 575
Takaustappiot	-11 431	-9 175	-11 431	-9 175
- Toteutuneet takaustappiot	-18 423	-23 369	-18 423	-23 369
- Sitoumuskohtaisten tappiovarausten muutos	3 217	12 628	3 217	12 628
- Ryhmäkohtaisten tappiovarausten muutos	3 775	1 566	3 775	1 566
Muut saamiset	-89	0	0	0
- Toteutuneet luottotappiot	-89	0	0	0
Yhteensä, brutto	-26 559	-86 837	-26 662	-85 459
Valtion ja EAKR:n osuus toteutuneista luotto- ja takaustappioista *)	28 272	82 566	28 272	82 566
Yhteensä, netto	1 714	-4 271	1 611	-2 893

*) Valtion ja EAKR:n korvausosuus Finnvera Oyj:n lopullisista luotto- ja takaustappioista koskee ilman turvaavaa vakuutta myönnettyjä luottoja ja takauksia, joita oli 31.12.2016 yhteensä 2 138 (2 162) miljoonaa euroa. Korvausosuus oli tilikaudella kirjatuista luotto- ja takaustappioista 57,69 % (64,19 %).

Tappiot vientitakuu- ja erityistakaustoiminnasta

Takuu- ja takaustappiot	-67 416	-10 398	-67 416	-10 398
- Nettokorvaukset	-67 742	669	-67 742	669
- Tappiovaraukset vientitakuu- ja erityistakaustoiminnasta	326	-11 067	326	-11 067
Yhteensä	-67 416	-10 398	-67 416	-10 398

Arvonalentumiset saamisista ja takaus-/takuutappiot yhteensä -65 702 -14 669 -65 805 -13 291

Myytävässä olevien rahoitusvarojen arvonalentumiset

Aloitusrahasto Vera Oyj:n osakkeiden alaskirjaus	-1 932	0	-1 932	-25 000
Yhteensä	-1 932	0	-1 932	-25 000

D11 Tuloverot

(1 000 e)	Konserni	
	31.12.2016	31.12.2015
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta	-3 156	-2 854
Aikaisempien tilikausien verosta	0	0
Laskennallisista veroista (liitetieto E8)	4 114	455
Yhteensä	958	-2 399

Finnvera Oyj on TVL 20§:n perusteella tuloverosta vapaa yhteisö.

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilinpäätös > Tilinpäätöksen liitetiedot > E Taseen liitetiedot

E Taseen liitetiedot

E1 Saamiset luottolaitoksilta

(1 000 e)	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Vaadittaessa maksettavat	892 555	556 149	847 523	508 667
Muut	29 936	31 975	7 555	7 873
Yhteensä	922 491	588 125	855 078	516 540

E2 Saamiset asiakkailta

(1 000 e)	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Luotot	5 827 299	5 347 182	1 067 468	1 130 813
- Luotot, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla luotoilla	16 797	20 604	15 831	18 813
- Muut luotot	5 856 421	5 386 154	1 097 556	1 171 575
- Arvonalentumiset	-45 919	-59 575	-45 919	-59 575
Luotot tytäryhtiöille			2 500 398	1 641 451
Takaussaamiset	26 259	34 282	26 259	34 282
Saamiset vientitakuu- ja erityistakaustoiminnasta	224 476	12 164	224 476	12 164
- Provisio- ja palkkiosaamiset	212	198	212	198
- Saamiset jälleenvakuutuksista	83 521	0	83 521	0
- Takaisinperintäsaamisten nimellisarvo	202 708	21 616	202 708	21 616
- Takaisinperintäsaamisten kirjanpitoarvo 31.12.	133 444	3 587	133 444	3 587
- Takaisinperintäsaamisten arvonalennusten määrä	-69 264	-18 029	-69 264	-18 029
- Muut vienti- ja takaisinperintäsaamiset	7 298	8 378	7 298	8 378
- Takaisinperintäsaamiset	224 264	11 966	224 264	11 966
Yhteensä	6 078 034	5 393 628	3 818 600	2 818 709
Arvonalentumiset luotoista tilikauden aikana				
Arvonalentumiset tilikauden alussa	59 575	85 712	59 575	85 712
- Saamiskohtaiset arvonalentumiset	27 830	46 464	27 830	46 464
- Ryhmäkohtaiset arvonalentumiset	31 745	39 248	31 745	39 248
Tilikaudella kirjatut arvonalentumiset	-9 142	-3 585	-9 142	-3 585
- Saamiskohtaiset arvonalentumiset	-368	9 796	-368	9 796
- Ryhmäkohtaiset arvonalentumiset	-5 814	-7 503	-5 814	-7 503
- Arvonalentumisten peruutukset	-2 817	-4 078	-2 817	-4 078
- Muut muutokset	-142	-1 800	-142	-1 800
Toteutuneet luottotappiot arvonalennetuista luotoista	-4 515	-22 553	-4 515	-22 553
Arvonalentumiset tilikauden lopussa	45 919	59 575	45 919	59 575
- Saamiskohtaiset arvonalentumiset	19 987	27 830	19 987	27 830
- Ryhmäkohtaiset arvonalentumiset	25 932	31 745	25 932	31 745

Luotoista ja muista saamisista kirjataan arvonalentumistappio, kun on objektiivista näyttöä siitä, että niiden arvo on alentunut. Objektiivinen näyttö asiakkaan kyvystä suoriutua velvoitteistaan perustuu asiakkaiden riskiluokitukseen sekä yhtiön kokemukseen ja johdon arvioon maksuhäiriöiden vaikutuksesta lainasaamisten kerryttämiseen.

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilinpäätös > Tilinpäätöksen liitetiedot > E Taseen liitetiedot

E3 Sijoitukset

(1 000 e)	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Saamistodistukset, myytävissä olevat				
Pankkien sijoitustodistukset ja joukkovelkakirjalainat	1 694 569	1 579 206	1 694 569	1 579 206
Yritystodistukset	193 425	164 020	193 425	164 020
Kuntatodistukset	97 211	219 489	97 211	219 489
Muut	57 216	51 671	57 216	51 671
Yhteensä	2 042 422	2 014 386	2 042 422	2 014 386
Sijoitukset samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä				
Hankintameno 31.12.			128 403	192 818
- Hankintameno 1.1.			192 818	177 818
- Investoinnit			5 000	15 000
- Myynnit			-56 059	0
- Muu vähennys			-13 356	0
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.			-44 935	-43 003
- Kertyneet arvonalentumiset 1.1.			-43 003	-18 003
- Arvonalentumiset kaudella			-1 932	-25 000
Yhteensä			83 468	149 815
Sijoitukset osakkuusyriksissä *)				
Hankintameno 31.12.	23 748	71 830	0	0
- Hankintameno 1.1.	71 830	65 676	0	349
- Aloituserahasto Vera Oy:n myynti konsernin ulkopuolelle	-43 194			
- Investoinnit	2 426	5 838	0	0
- Myynnit ja siirrot erien välillä	-7 314	317	0	-349
Arvonalentumiset 31.12.	-771	-14 294	0	0
- Siirretty myytävänä oleviin omaisuuseriin (liitetieto E23)	-8 003	-37 676		
Yhteensä	14 974	19 860	0	0
Muut osakkeet **)				
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat	0	0	0	0
Myytävissä olevat	37 392	24 409	27 409	14 520
Yhteensä	37 392	24 409	27 409	14 520
Sijoitukset yhteensä	2 094 788	2 058 655	2 153 299	2 178 721

*) Sijoitukset osakkuusyriksissä konserniin kuuluvien pääomasijoitustoimintaa harjoittavien tytäryhtiöiden sijoituksia.

***) Muista osakkeista julkisesti noteerattuja

(1 000 e)	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
- Muut osakkeet	10 314	10 340	331	451

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilinpäätös > Tilinpäätöksen liitetiedot > E Taseen liitetiedot

E4 Aineettomat hyödykkeet

(1 000 e)	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Hankintameno 31.12.	44 039	40 302	43 917	40 166
- Hankintameno 1.1.	40 302	38 650	40 166	38 487
- Lisäykset	3 750	1 680	3 750	1 680
- Vähennykset	-70	-28	-57	0
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-36 920	-35 854	-36 800	-35 734
- Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-35 854	-35 222	-35 734	-35 108
- Tilikauden poisto	-1 066	-632	-1 066	-626
Kirjanpitoarvo 1.1.	4 447	3 426	4 432	3 379
Kirjanpitoarvo 31.12.	7 062	4 447	7 059	4 431

E5 Aineelliset hyödykkeet

(1000 e)	Konserni			Emoyhtiö		
	Kiinteistöt	Muut aineelliset	Yhteensä	Kiinteistöt	Muut aineelliset	Yhteensä
31.12.2016						
Hankintameno 31.12.	5 112	12 794	17 906	5 112	12 794	17 906
- Hankintameno 1.1.	5 277	11 527	16 804	5 277	11 527	16 804
- Lisäykset	0	1 333	1 333	0	1 333	1 333
- Vähennykset	-164	-66	-231	-164	-66	-231
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-5 112	-11 362	-16 475	-5 112	-11 362	-16 475
- Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-5 112	-10 102	-15 214	-5 112	-10 102	-15 214
- Tilikauden poisto	0	-1 260	-1 260	0	-1 260	-1 260
Kirjanpitoarvo 1.1.	164	1 425	1 589	164	1 425	1 589
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	1 431	1 431	0	1 431	1 431
31.12.2015						
Hankintameno 31.12.	7 054	11 527	18 581	7 054	11 527	18 581
- Hankintameno 1.1.	7 054	10 894	17 948	7 054	10 894	17 948
- Lisäykset	0	662	662	0	662	662
- Vähennykset	0	-29	-29	0	-29	-29
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-6 890	-10 102	-16 992	-6 890	-10 102	-16 992
- Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-6 883	-9 723	-16 606	-6 883	-9 723	-16 606
- Tilikauden poisto	-7	-379	-386	-7	-379	-386
Kirjanpitoarvo 1.1.	171	1 171	1 342	171	1 171	1 342
Kirjanpitoarvo 31.12.	164	1 425	1 589	164	1 425	1 589

E6 Muut varat

(1 000 e)	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Luottotappiossaamiset valtiolta ja EAKR:lta	8 731	13 316	8 731	13 316
Muut	2 328	4 790	11 607	1 914
Yhteensä	11 059	18 106	20 338	15 230

Valtio ja Euroopan Aluekehitysrahasto (EAKR) on antanut Finnveralle sitoumukset luotto- ja takaustappioiden osittaisesta korvaamisesta. Vastuusitoumukset mahdollistavat Finnveran kotimaan liiketoiminnassa kaupallisia rahoituslaitoksia korkeamman riskinottotason.

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilinpäätös > Tilinpäätöksen liitetiedot > E Taseen liitetiedot

E7 Siirtosaamiset ja maksetut ennakot

(1 000 e)	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Korko- ja korkotukisaamiset	51 643	30 452	30 255	15 012
Palkkiotuottoisaamiset	3 332	4 798	4 046	5 921
Jälleenvakuutusmaksuennakot	17 063	23 934	17 063	23 934
Annetut vakuudet johdannaisista	156 080	86 710	156 080	86 710
Muut siirtosaamiset ja maksetut ennakot	5 938	2 731	4 087	2 531
Yhteensä	234 057	148 625	211 531	134 107

E8 Verosaamiset ja -velat

(1 000 e)	Konserni	
	31.12.2016	31.12.2015
Tuloverosaamiset	0	0
Laskennalliset verosaamiset 31.12.	2 145	0
- Laskennalliset verosaamiset 1.1.	0	0
- Lisäys/vähennys tilikauden aikana tulokseen	2 145	0
- Lisäys/vähennys tilikauden aikana omaan pääomaan	0	0
Verosaamiset yhteensä	2 145	0
Tuloverovelat	302	874
Laskennalliset verovelat 31.12.	2 047	1 990
- Laskennalliset verovelat 1.1.	1 990	2 609
- Lisäys/vähennys tilikauden aikana tulokseen	42	-214
- Lisäys/vähennys tilikauden aikana omaan pääomaan	16	-405
Verovelat yhteensä	2 350	2 864

Laskennalliset verovelat syntyneet pääomasijoitustoimintaa harjoittavien tytäryhtiöiden pääomasijoitusten arvostamisesta käypään arvoon sekä rahastosijoitusten arvostamisesta käypään arvoon. Finnvera Oyj on tuloverosta verovapaa yhteisö.

E9 Velat luottolaitoksille ja muille yhteisöille

(1 000 e)	Konserni			Emoyhtiö		
	Nimellisarvo	Käyvän arvon muutos	Kirjanpito-arvo	Nimellisarvo	Käyvän arvon muutos	Kirjanpito-arvo
31.12.2016						
Velat luottolaitoksille	213 452	0	213 452	213 452	0	213 452
Velat muille yhteisöille						
- Käypään arvoon arvostetut	40 519	957	41 476	0	0	0
- Jaksotettuun hankintamenoön kirjatut	2 297 067	0	2 297 067	75 793	0	75 793
Yhteensä	2 551 038	957	2 551 995	289 245	0	289 245
31.12.2015						
Velat luottolaitoksille	0	0	0	0	0	0
Velat muille yhteisöille						
- Käypään arvoon arvostetut	38 148	1 308	39 456	0	0	0
- Jaksotettuun hankintamenoön kirjatut	2 615 590	0	2 615 590	67 985	0	67 985
Yhteensä	2 653 738	1 308	2 655 046	67 985	0	67 985

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilinpäätös > Tilinpäätöksen liitetiedot > E Taseen liitetiedot

E10 Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

(1 000 e)	Konserni				
	Kirjanpito-arvo 1.1.	Lisäykset/vähennykset	Käyvän arvon muutos	Valuuttakurssin muutos	Kirjanpito-arvo 31.12
31.12.2016					
Joukkovelkakirjalainat					
- Käypään arvoon arvostetut	3 957 734	876 986	32 500	24 653	4 891 873
Yhteensä	3 957 734	876 986			4 891 873
Keskikorko *)					0,9050 %
31.12.2015					
Joukkovelkakirjalainat					
- Käypään arvoon arvostetut	2 564 141	1 233 414	9 431	150 749	3 957 734
Yhteensä	2 564 141	1 233 414			3 957 734
Keskikorko *)					0,9300 %

(1 000 e)	Emoyhtiö				
	Kirjanpito-arvo 1.1.	Lisäykset/vähennykset	Käyvän arvon muutos	Valuuttakurssin muutos	Kirjanpito-arvo 31.12.
12/31/2016					
Joukkovelkakirjalainat					
- Käypään arvoon arvostetut	3 957 734	876 986	32 500	24 653	4 891 873
Yhteensä	3 957 734	876 986	32 500	24 653	4 891 873
Keskikorko *)					0,3360 %
12/31/2015					
Joukkovelkakirjalainat					
- Käypään arvoon arvostetut	2 564 141	1 233 414	9 431	150 749	3 957 734
Yhteensä	2 564 141	1 233 414	9 431	150 749	3 957 734
Keskikorko *)					0,2000 %

Ottolainaus on arvostettu käypään arvoon silloin kun se on suojattu johdannaisopimuksilla (käyvän arvon optio). Eräpäivinä veloista maksetaan nimellisarvon mukainen määrä. Käyvän arvon muutos ei sisällä luottoriskin muutosta, koska velat ovat Suomen valtion takaamia ja Suomen valtion luottoriski ei ole muuttunut.

*) Emoyhtiön ja konsernin keskikorko on laskettu kaikkien korollisten lainojen keskikorkona.

E11 Johdannaisopimukset

(1 000 e)	Konserni			Emoyhtiö		
	Käypä arvo		Nimellisarvo	Käypä arvo		Nimellisarvo
	positiivinen	negatiivinen	yhteensä	positiivinen	negatiivinen	yhteensä
31.12.2016						
Suojaamistarkoituksessa tehdyt						
- Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	110 649	212 553	4 890 194	110 649	208 334	4 849 676
Yhteensä	110 649	212 553	4 890 194	110 649	208 334	4 849 676

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilinpäätös > Tilinpäätöksen liitetiedot > E Taseen liitetiedot

31.12.2015

Suojaamistarkoituksessa tehdyt

- Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	115 791	144 228	3 975 430	114 543	144 228	3 937 282
Yhteensä	115 791	144 228	3 975 430	114 543	144 228	3 937 282

Johdannaissopimuksilla suojataan ottolainausta. Johdannaissopimukset ja niillä suojatut velat on arvostettu käypään arvoon ja niiden arvonmuutokset on kirjattu tuloslaskelmaan (käyvän arvon optio).

Suojauslaskennan piirissä olevat rahoitusvarat ja velat on esitetty liitetiedossa E20.

E12 Muut velat

(1 000 e)	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Palautusvelvollisuuden alaiset avustukset	24 252	24 466	24 252	24 466
TEM:ltä saatu avustus Aloitusrahoista Vera Oy:n pääomasijoitustoimintaan	14 653	15 000	14 653	15 000
Saadut ennakkomaksut EAKR-rahoitustoimintaan	7 598	7 875	7 598	7 875
Saamistodistusten ostovelat	6 998	0	6 998	0
Muut	2 624	4 442	2 581	4 197
Yhteensä	56 125	51 782	56 082	51 537

E13 Varaukset

(1 000 e)	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Vientitakuutappiovaraukset 1.1.	12 280	1 209	12 280	1 209
Tilikauden lisäys	8 457	8 782	8 457	8 782
Tilikaudella käytetty	-1 053	-1 209	-1 053	-1 209
Muu muutos	-7 729	3 498	-7 729	3 498
Vientitakuutappiovaraukset 31.12.	11 954	12 280	11 954	12 280
Takaustappiovaraukset 1.1.	39 172	53 367	39 172	53 367
- josta takauskohtaiset varaukset	20 519	33 147	20 519	33 147
- josta ryhmäkohtaiset varaukset	18 653	20 220	18 653	20 220
Tilikaudella toteutuneet tappiot, joista aikaisemmin kirjattu varaus	-810	-22 619	-810	-22 619
Tilikaudella kirjatut takauskohtaiset varaukset	1 830	13 319	1 830	13 319
Tilikaudella kirjatut ryhmäkohtaiset varaukset	-3 775	-1 566	-3 775	-1 566
Varausten peruutukset	-1 315	-3 417	-1 315	-3 417
Muu muutos	-2 922	88	-2 922	88
Takaustappiovaraukset 31.12.	32 180	39 172	32 180	39 172
- josta takauskohtaiset varaukset	17 302	20 519	17 302	20 519
- josta ryhmäkohtaiset varaukset	14 878	18 653	14 878	18 653
Muut varaukset 31.12.	2 653	716	2 653	716
Yhteensä	46 786	52 168	46 786	52 168

Vientitakuutappiovaraus kirjataan, kun konsernille on syntynyt tosiasiallinen ja oikeudellinen velvoite takuukorvauksen maksuun, velvoitteen realisoituminen on todennäköistä ja se voidaan määrittää luotettavasti.

Takaustappiovaraus kirjataan, kun on objektiivista näyttöä siitä, että takausvelvoitteen realisoituminen on todennäköistä. Objektiivinen näyttö asiakkaan kyvystä suoriutua velvoitteistaan perustuu asiakkaiden riskiluokitukseen sekä yhtiön kokemukseen ja johdon arvioon maksuhäiriöiden vaikutuksesta asiakkaan kykyyn suoriutua velvoitteistaan.

Tilikaudelle kirjattujen takauskohtaisten ja ryhmäkohtaisten varausten negatiivinen luku tarkoittaa varausten pienenemistä ja vastaavasti positiivinen varausten suurenemista.

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilinpäätös > Tilinpäätöksen liitetiedot > E Taseen liitetiedot

E14 Vuokrasopimukset

(1 000 e)	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Finnvera vuokralle ottajana, toimitilat *)				
Ei-purettavissa olevien vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat toimitiloista				
Yhden vuoden kuluessa	2 330	3 759	2 330	3 759
1–5 vuoden kuluessa	5 217	8 280	5 217	8 280
Yli 5 vuoden kuluessa	1 979	1 342	1 979	1 342
Yhteensä	9 526	13 381	9 526	13 381
Finnvera vuokralle antajana, toimitilat				
Ei-purettavissa olevien vuokrasopimusten perusteella saatavat vähimmäisvuokrat toimitiloista				
Yhden vuoden kuluessa	7	36	45	86
1–5 vuoden kuluessa	0	0	0	0
Yli 5 vuoden kuluessa	0	0	0	0
Yhteensä	7	36	45	86

*) Finnvera muutti yhdessä Finpron ja Tekesin kanssa elokuussa 2016 yhteisiin toimitiloihin Team Finland -taloon Helsingin Ruoholahteen.

E15 Siirtovelat ja saadut ennakot

(1 000 e)	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Korot	37 413	16 488	17 370	2 570
Saadut korkoennakot	9 686	9 904	9 686	9 904
Takuumaksuennakot *)	261 165	244 620	261 165	244 620
Saadut vakuudet johdannaisista	45 400	68 700	45 400	68 700
Muut siirtovelat ja saadut ennakot	105 028	5 405	113 883	10 936
Yhteensä	458 691	345 117	447 505	336 730

*) Vientitakuista peritään takuumaksu pääsääntöisesti ennakoon koko takuuajalta.

E16 Pääomalainat, Finnvera Oyj

Laina	Käyttötarkoitus	Korko-%	Laina-aika	Konserni	
				Saldo (1 000 e)	Saldo (1 000 e)
(1 000 e)				31.12.2016	31.12.2015
Pääomalaina 2009-1	Aloituserahasto Vera Oy:n osakepääoman korotus *)	0	15 vuotta	0	10 589
Pääomalaina 2009-2	Veraventure Oy:n osakepääoman korotus *)	0	15 vuotta	7 500	7 500
Pääomalaina 2009-3	Finnvera Oyj:n vakavaraisuuden parantaminen ja rahoitusmahdollisuuksien parantaminen **)	0	15 vuotta	50 000	50 000
Pääomalaina 2013	Aloituserahasto Vera Oy:n osakepääoman korotus *)	0	15 vuotta	0	10 000
Pääomalaina 2014	Aloituserahasto Vera Oy:n osakepääoman korotus *)	0	15 vuotta	2 525	5 000
Pääomalaina 2015	Aloituserahasto Vera Oy:n osakepääoman korotus *)	0	15 vuotta	5 000	5 000
Pääomalaina 2016	Aloituserahasto Vera Oy:n osakepääoman korotus *)	0	15 vuotta	5 000	0

*) Lainat on myönnetty Finnveralle Aloitusrahasto Vera Oy:n ja Veraventure Oy:n pääomaksi osakepääoman korotuksena. Lainat maksetaan takaisin yhtenä eränä laina-ajan päättyessä, mikäli yhtiön vapaan oman pääoman ja kaikkien pääomalainojen määrä maksuhetkellä ylittää yhtiön viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistettavan taseen tai sitä uudempaan tilinpäätökseen sisältyvän taseen mukaisen tappion määrän. Mikäli pääomarahastoyhtiöiden toiminnasta syntyy tappiota, jätetään lainojen pääomasta vastaava määrä takaisinperimättä. Vuonna 2016 Aloitusrahasto

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilinpäätös > Tilinpäätöksen liitetiedot > E Taseen liitetiedot

Vera Oy:n osakepääoman korotukseen vuonna 2009 ja 2013 myönnettyä lainoja anteeksiannettiin yhteensä 13,911 miljoonalla eurolla Aloitusrahasto Vera Oy:n tilivuoden 2015 tappion seurauksena. Tämän lisäksi vuonna 2016 anteeksiannettiin vuonna 2013 ja 2014 myönnettyjä pääomalainoja yhteensä 9,153 miljoonalla eurolla Aloitusrahasto Vera Oy:n osakkeiden myynnin yhteydessä.

***) Laina on myönnetty Finnvera Oyj:n vakavaraisuuden parantamiseen ja lisäämään yhtiön mahdollisuuksia vastata rahoituskriisin pitkittymisestä aiheutuneeseen yhtiön tuotteiden, erityisesti suhdannelainojen ja -takausten kysyntään. Laina maksetaan takaisin yhtenä eränä laina-ajan päättyessä, mikäli yhtiön vapaan oman pääoman ja kaikkien pääomalainojen määrä maksuhetkellä ylittää yhtiön viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistettavan taseen tai sitä uudempaan tilinpäätökseen sisältyvän taseen mukaisen tappion määrän. Lainaa ei ole vielä maksettu takaisin.

Aloitusrahasto Vera Oy:n osakepääoman korotukseen myönnettyt pääomalainat kohdistuvat myytävänä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin (Liitetieto E23).

E17 Rahoitusinstrumenttien luokittelu ja käyvät arvot

(1 000 e)		Konserni				Emoyhtiö				
Rahoitusvarat	Lainat ja muut saamiset	Käypään arvoon tulosvai- kutteisesti kirjattavat	Myytavissä olevat	Yhteensä	Käypä arvo	Lainat ja muut saamiset	Käypään arvoon tulosvai- kutteisesti kirjattavat	Myytavissä olevat	Yhteensä	Käypä arvo
31.12.2016										
Saamiset luottolaitoksilta	922 491			922 491	922 849	855 078			855 078	855 078
Saamiset asiakkailta	6 078 034			6 078 034	6 215 475	3 818 600			3 818 600	3 816 768
Saamistodistukset			2 042 422	2 042 422	2 042 422			2 042 422	2 042 422	2 042 422
Johdannaissopimukset		110 649		110 649	110 649		110 649		110 649	110 649
Sijoitukset osakkuusyrityksissä		14 973		14 973	14 973			0	0	0
Osakkeet ja osuudet			24 383	24 383	24 383			14 399	14 399	14 399
Myytavänä olevat omaisuuserät	8 189	25 713	13 009	46 911				27 662	27 662	27 662
Muut rahoitusvarat	219 809			219 809	219 809	199 135			199 135	199 135
Yhteensä	7 228 523	151 336	2 079 814	9 459 673	9 550 561	4 872 813	110 649	2 084 484	7 067 946	7 066 113
31.12.2015										
Saamiset luottolaitoksilta	575 080			575 080	575 094	516 540			516 540	516 540
Saamiset asiakkailta	5 393 628			5 393 628	5 494 098	2 818 709			2 818 709	2 817 490
Saamistodistukset			2 014 386	2 014 386	2 014 386			2 014 386	2 014 386	2 014 386
Johdannaissopimukset		115 791		115 791	115 791		114 543		114 543	114 543
Sijoitukset osakkuusyrityksissä		19 860		19 860	19 860			0	0	0
Osakkeet ja osuudet			24 409	24 409	24 409			14 520	14 520	14 520
Myytavänä olevat omaisuuserät	20 481	81 460		101 942				81 000	81 000	81 000
Muut rahoitusvarat	154 250			154 250	154 250	139 933			139 933	139 933
Yhteensä	6 143 439	217 111	2 038 795	8 399 345	8 397 888	3 475 182	114 543	2 109 905	5 699 630	5 698 411

Myytavissä oleviin on luokiteltu Finnveran kaikkien pääomasijoitustoimintaa harjoittavien tytäryhtiöiden osakesijoitukset sekä emoyhtiön muut osakesijoitukset kuin sijoitukset konserniyrityksiin.

Myytavissä oleviin sisältyvää Teollisen yhteistyön rahasto Oy:n käypää arvoa ei voida luotettavasti selvittää, joten osakkeet on arvostettu alkuperäiseen hankintahintaan.

(1 000 e) Konserni Emoyhtiö

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilinpäätös > Tilinpäätöksen liitetiedot > E Taseen liitetiedot

Rahoitusvelat	Käypään arvoon tulosvai- kutteisesti kirjattavat	Muut rahoitus- velat	Yhteensä	Käypä arvo	Käypään arvoon tulosvai- kutteisesti kirjattavat	Muut rahoitus- velat	Yhteensä	Käypä arvo
31.12.2016								
Velat muille yhteisöille	41 476	2 297 067	2 338 543	2 425 850	0	75 793	75 793	75 793
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	4 891 873		4 891 873	4 891 873	4 891 873		4 891 873	4 891 873
Johdannaissopimukset	212 553		212 553	212 553	208 334		208 334	208 334
Muut rahoitusvelat		462 512	462 512	462 512		442 463	442 463	442 463
Pääomalainat		57 500	57 500	57 500		57 500	57 500	57 500
Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat		12 525	12 525	12 525		12 525	12 525	12 525
Yhteensä 31.12.2016	5 145 902	2 817 079	7 962 981	8 050 288	5 100 207	575 756	5 675 963	5 675 963
31.12.2015								
Velat muille yhteisöille	39 456	2 615 590	2 655 046	2 749 016	0	67 985	67 985	67 985
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	3 957 734		3 957 734	3 957 734	3 957 734		3 957 734	3 957 734
Johdannaissopimukset	144 228		144 228	144 228	144 228		144 228	144 228
Muut rahoitusvelat		342 275	342 275	342 275		328 140	328 140	328 140
Pääomalainat		57 500	57 500	57 500		57 500	57 500	57 500
Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat		30 589	30 589	30 589		30 589		
Yhteensä 31.12.2015	4 141 418	3 015 365	7 187 372	7 281 342	4 101 962	484 214	4 555 587	4 555 587

Arvostusluokat

IFRS-säännösten mukaan rahoitusvarat luokitellaan neljään arvostusluokkaan: lainat ja muut saamiset, käypään arvoon tulosvai-
kutteisesti kirjattavat, myytävissä olevat ja eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat. Käypään arvoon tulosvai-
kutteisesti kirjattavat rahoitusvarat esitetään säännöksen mukaan vielä ryhmiteltynä: kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin ja alun perin tähän ryhmään luokiteltuihin rahoitusvaroihin. Konsernilla ei ole kaupankäyntitarkoituksessa, eikä eräpäivään saakka pidettäviä rahoitusvaroja.

Konsernin rahoitusvelat luokitellaan IFRS-säännösten mukaan kahteen luokkaan: käypään arvoon tulosvai-
kutteisesti kirjattaviin ja muihin rahoitusvelkoihin. Muut rahoitusvarat arvostetaan (jaksotettuun) hankintamenuun. Käypään arvoon tulosvai-
kutteisesti kirjattavat rahoitusvelat esitetään rahoitusvarojen tapaan jaoteltuna kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin ja alun perin tähän ryhmään luokiteltuihin rahoitusvelkoihin. Konsernilla ei ole kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä rahoitusvelkoja.

Käyvän arvon määrittämisperiaatteet

1. Saamistodistukset

Saamistodistusten käyvät arvot perustuvat sijoituksen tilikauden päättymispäivän markkinanoteeraukseen tai tilikauden päättymispäivän markkinakorolla diskontattuun arvoon.

2. Johdannaissopimukset

Koron- ja valuutanvaihtosopimusten sekä valuuttatermiinien käyvät arvot on määritelty rahavirtojen nykyarvoon perustuvalla menetelmällä, jossa laskentaperusteena käytetään tilikauden päättymispäivän markkinakorkoja ja muuta markkinainformaatiota. Konserni käyttää näiden instrumenttien käyvän arvon määrittämisessä yleisesti käytettyjä arvostusmalleja. Käyvät arvot vastaavat markkinoiden keskihintoja tilanteissa, joissa konserni siirtäisi tai purkaisi johdannaissopimuksen tavanomaisessa liiketoimessa tilikauden päättymispäivän markkinaolosuhteissa. Johdannaissopimuksiin liittyvää luottoriskiä pienennetään vakuusjärjestelyillä. Käypiä arvoja seurataan päivittäin vastapuolilta saatujen laskelmien ja oman arvostuslaskennan avulla.

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilinpäätös > Tilinpäätöksen liitetiedot > E Taseen liitetiedot

3. Sijoitukset osakkuusyrityksissä

Pääomasijoitustoimintaa harjoittavien tytäryhtiöiden pääomasijoitusten käypä arvo määritetään yhtiön hallituksen hyväksymällä arvostusmenetelmällä, joka noudattaa IPEV:n (International Equity and Venture Capital Valuation Guidelines) aikaisen vaiheen yritysten arvonnäytysperiaatteita ja suosituksia. Menetelmässä sijoituksen käyvän arvon määrittely perustuu ulkopuolisten sijoittajien tekemään arvonnäyttykseen ja sijoituksiin sekä rahaston hallituksen hyväksymään kohdeyhtiön arvostukseen. Kohdeyritysten arvonnäyttyä tehdään vuoden mittaan jatkuvasti, arvonnäyttykset päivitetään puolivuositain konsernin raportointiin erillisessä prosessissa, jossa sijoituksia tarkastellaan sijoituskohteittain.

Valtion toimintalinjausten mukaisesti Finnvera luopuu pääomasijoitustoiminnasta merkittävilta osin. Finnvera on käynnistänyt tähän liittyvät toimenpiteet. Tästä johtuen pääomasijoitusten käyvän arvon määrittämisessä on huomioitu myös Finnveran ja pääomasijoitustoimintaa harjoittavien tytäryhtiöiden johdon arvio sijoitusten käyvästä arvosta.

4. Osakkeet ja osuudet

Myytävisissä oleviin osakkeisiin ja osuuksiin luokitellut Nasdaq OMX Helsingin pörsissä noteeratut osakkeet ja sijoitusrahasto-osuudet on arvostettu tilinpäätöspäivän kurssiin. Myytävissä oleviin osakkeisiin ja osuuksiin luokitellut noteeraamattomat osakesijoitukset on arvostettu hankitamiin, koska niiden arvostaminen käypään arvoon arvostusmenetelmiä käyttäen ei ole ollut mahdollista, eikä sijoitusten käypää arvoa muuten voida luotettavasti selvittää. Merkittävin tällainen erä on Teollisen yhteistyön rahasto Oy:n osakkeet 13,67 milj. euroa (2015: 13,67 milj. euroa).

5. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjatut velat

Velkojen käyvät arvot lasketaan rahavirtojen nykyarvoon perustuvalla menetelmällä, jossa laskentaperusteena käytetään tilikauden päättymispäivän markkinakorkoja ja muuta laskentainformaatiota. Velkojen arvostuksessa huomioidaan myös yhtiön oma luottoriski.

E18 Rahoitusinstrumenttien käypään arvoon arvostamisen hierarkia

(1 000 e)	Konserni			Emoyhtiö		
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Rahoitusvarat 31.12.2016						
Lainat ja muut saamiset						
- Saamiset luottolaitoksilta		922 491			855 078	
- Saamiset asiakkailta		6 060 507	17 527		3 801 073	17 527
- Osakkeet ja osuudet	10 314					
- Myytävänä olevat omaisuuserät		8 189				
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat						
- Johdannaissopimukset		110 649			110 649	
- Myytävänä olevat omaisuuserät			25 713			
Myytävisissä olevat						
- Saamistodistukset		2 042 422			2 042 422	
- Sijoitukset osakkuusyrityksissä			14 973			
- Osakkeet ja osuudet			14 068	331		14 068
- Myytävänä olevat omaisuuserät						13 009
Yhteensä	10 314	9 144 258	85 291	331	6 809 222	44 604
Rahoitusvelat 31.12.2016						
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat						
- Velat muille yhteisöille		41 476				
- Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		4 891 873			4 891 873	
- Johdannaissopimukset		212 553			208 334	
Muut rahoitusvelat						
- Velat muille yhteisöille		2 297 067			0	
- Pääomalainat		57 500			57 500	
- Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat		12 525			12 525	
Yhteensä		7 512 994			5 170 232	

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilinpäätös > Tilinpäätöksen liitetiedot > E Taseen liitetiedot

	Konserni			Emoyhtiö		
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Rahoitusvarat 31.12.2015						
Lainat ja muut saamiset						
- Saamiset luottolaitoksilta		575 080			516 540	
- Saamiset asiakkailta		5 379 269	14 359		2 804 350	14 359
- Osakkeet ja osuudet	10 340					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat						
- Johdannaissopimukset		115 791			114 543	
- Sijoitukset osakkuusyrityksissä						
- Osakkeet ja osuudet						
- Myytävänä olevat omaisuuserät			81 460			
Myytävissä olevat						
- Saamistodistukset		2 014 386			2 014 386	
- Sijoitukset osakkuusyrityksissä			19 860			0
- Osakkeet ja osuudet			14 068	451		14 068
Yhteensä	10 340	8 084 525	129 747	451	5 449 819	28 427
Rahoitusvelat 31.12.2015						
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat						
- Velat muille yhteisöille		39 456				
- Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		3 957 734			3 957 734	
- Johdannaissopimukset		144 228			144 228	
Muut rahoitusvelat						
- Velat muille yhteisöille		2 615 590			0	
- Pääomalainat		57 500			57 500	
- Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat		30 589			30 589	
Yhteensä		6 845 097			4 190 051	

Hierarkiatasot

Taso 1: Aktiivisilla markkinoilla kaupankäynnin kohteena olevat noteeratut osake- ja rahastosijoitukset arvostetaan markkinahintoihin.

Taso 2: Koron ja valuutanvaihtosopimusten, valuuttatermiinien sekä velkojen käyvät arvot on määriteltävä rahavirtojen nykyarvoon perustuvalla menetelmällä, jossa laskentaperusteena käytetään kauden päättymispäivän markkinakorkoja ja muuta markkinainformaatiota. Saamistodistusten käyvät arvot perustuvat sijoitusten kauden päättymispäivän markkinanoteeraukseen tai kauden päättymispäivän markkinakorolla diskontattuun arvoon.

Taso 3: Pääomasijoitustoimintaa harjoittavien tytäryhtiöiden pääomasijoitusten käyvän arvon määrittelyyn pohjana on IPEV:n (International Equity and Venture Capital Valuation Guidelines) aikaisen vaiheen yritysten arvostusperiaatteet ja suositukset. Valtion toimintalinjausten mukaisesti Finnvera luopuu pääomasijoitustoiminnasta merkittäviltä osin. Finnvera on käynnistänyt tähän liittyvät toimenpiteet. Tästä johtuen pääomasijoitusten käyvän arvon määrittämisessä on huomioitu myös Finnveran ja pääomasijoitustoimintaa harjoittavien tytäryhtiöiden johdon arvio sijoitusten käyvästä arvosta.

Siirrot tasojen 1 ja 2 välillä

Tilikauden ja edellisen tilikauden aikana ei ole tapahtunut siirtojen käypien arvojen hierarkiatasojen 1 ja 2 välillä.

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilinpäätös > Tilinpäätöksen liitetiedot > E Taseen liitetiedot

E19 Erittely hierarkiatason 3 tapahtumista

TASO 3, Rahoitusvarat (1 000 e)	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat				
Saldo 1.1.	129 747	128 870	28 427	14 068
Tuloslaskelmaan kirjatut voitot ja tappiot yhteensä	-9 646	-23 299	0	6
Hankinnat	11 449	15 726	0	0
Myyntit	-50 081	-8 928	0	0
Siirrot tasolle 3	0	14 359	0	14 359
Siirrot pois tasolta 3	0	0	0	0
Muu	3 821	3 019	16 177	-6
Saldo kauden lopussa	85 291	129 747	44 604	28 427
Tuloslaskelman voitot ja tappiot niistä instrumenteista, jotka ovat vielä Finnveran hallussa.	-2 688	-24 359	0	0

Aloitusrahasto Vera Oy:n osake-enemmistön myynnin ja sen myötä Aloitusrahasto Veran konsernin tytäryhtiöistä poistumisen vaikutus rahoitusvaroihin on esitetty erässä myynnit.

E20 Suojauslaskennan piiriin kuuluvat rahoitusvarat ja -velat ja suojauslaskennan nettotulos

(1 000 e)	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Rahoitusvarat				
Johdannaissopimukset				
- Suojauslaskennan piiriin kuuluvat	0	0	0	0
- Muut	110 649	0	110 649	0
Yhteensä	110 649	0	110 649	0
Rahoitusvelat				
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat				
- Suojauslaskennan piiriin kuuluvat	984 000	0	984 000	0
- Muut	3 907 873	0	3 907 873	0
Yhteensä	4 891 873	0	4 891 873	0
Johdannaissopimukset				
- Suojauslaskennan piiriin kuuluvat	16 710	0	16 710	0
- Muut	191 623	0	191 623	0
Yhteensä	208 334	0	208 334	0
Suojauslaskennan nettotulos				
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä				
- Suojauslaskennan piiriin kuuluvat johdannaissopimukset	6 087	0	6 087	0
- Suojauslaskennan piiriin kuuluvat velat	-6 818	0	-6 818	0
Yhteensä	-731	0	-731	0

Vuonna 2016 suojauslaskennan kohteena oli Finnveran huhtikuussa liikkeeseen laskema miljardin euron 10 vuoden pituinen joukkovelkakirjalaina. Suomen Vientiluotto Oy:lle (Finnveran tytäryritys) kuuluva osuus velkojen ja johdannaisten käyvän arvon muutoksen erotuksesta kirjataan Finnvera Oy:n tilinpäätöksessä joko velaksi tai saamiseksi Suomen Vientiluotto Oy:ltä riippuen muutoksen lopputulemasta.

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilinpäätös > Tilinpäätöksen liitetiedot > E Taseen liitetiedot

E21 Rahoitusinstrumentit, jotka nettoutetaan taseessa tai jotka sisältyvät nettoutussopimuksiin

(1 000 e)	Konserni / Emoyhtiö						
	Kirjatut erät, brutto	Taseessa nettoutetut kirjatut erät, brutto	Kirjanpito-arvo taseessa, netto	Rahoitus-instrumentit *)	Vakuudeksi saadut rahoitus-instrumentit *)	Vakuudeksi saatu käteinen *)	Nettosumma *)
Rahoitusvarat 31.12.2016							
Johdannaissopimukset	110 649	0	110 649	-69 850	0	-45 400	-4 601
Yhteensä	110 649	0	110 649	-69 850	0	-45 400	-4 601
Rahoitusvelat 31.12.2016							
Johdannaissopimukset	208 334	0	208 334	-69 850	0	-156 080	-17 596
Yhteensä	208 334	0	208 334	-69 850	0	-156 080	-17 596
Rahoitusvarat 31.12.2015							
Johdannaissopimukset	114 543	0	114 543	-59 276	0	-68 700	-13 433
Yhteensä	114 543	0	114 543	-59 276	0	-68 700	-13 433
Rahoitusvelat 31.12.2015							
Johdannaissopimukset	144 228	0	144 228	-59 276	0	-86 710	-1 758
Yhteensä	144 228	0	144 228	-59 276	0	-86 710	-1 758

*) Määrät joita ei ole nettoutettu, mutta jotka sisältyvät päänettoutussopimuksiin ja vastaaviin.

E22 Oma pääoma

(1 000 e)	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Emoyhtiön osakepääoma	196 605	196 605	196 605	196 605
Rahastot				
- Ylikurssirahasto	51 036	51 036	51 036	51 036
- Käyvän arvon rahasto	3 488	54 524	-2 202	48 834
			3 323	54 359
Sidottu oma pääoma	251 129	245 439	250 964	245 337
Vapaat rahastot				
- Kotimaan toiminnan rahasto	154 550	135 879	154 550	135 879
- Vientitakuu- ja erityistakaustoiminnan rahasto	668 440	536 064	668 440	536 064
- Pääomasijoitustoiminnan rahasto	15 252	838 242	16 570	688 513
Kertyneet voittovarot				
- Edellisten tilikausien voittovarot	33 065	67 481	504	53 476
- Tilikauden voitto	84 019	117 084	182 896	78 929
			78 425	98 074
Vapaa oma pääoma	955 327	871 410	917 171	840 063
Yhteensä	1 207 362	1 121 075	1 168 136	1 085 400
Emoyhtiön omistajien osuus omasta pääomasta	1 206 456	1 116 849		
Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta	906	4 227		

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilinpäätös > Tilinpäätöksen liitetiedot > E Taseen liitetiedot

Osakepääoma ja omistus:

Omistaja	31.12.2016			31.12.2015		
	Osake- pääoma (1 000 e)	Osakkeet kpl	Omistus- osuus	Osake- pääoma (1 000 e)	Osakkeet kpl	Omistus- osuus
- Suomen valtio	196 605	11 565	100 %	196 605	11 565	100 %

Rahastot:

Ylikurssirahasto

Rahasto on muodostunut ennen 1.9.2006 voimassa olleiden säännösten aikana. Rahastossa on Kera Oyj:n osakkeiden hankintahinnan ja nimellisarvon erotus 42,9 miljoonaa euroa sekä Takuukeskuksen omaisuuden siirron ja Fide Oy:n osakkeiden hankinnan yhteydessä syntynyt 0,1 miljoonaa euroa sekä Suomen Vientiluotto Oy:n osakkeiden hankintaan liittyneessä Finnveran osakepääoman korotuksessa syntynyt 8,1 miljoonaa euroa.

Kotimaan rahasto sekä vienti- ja erityistakaustoiminnan rahasto

Vuonna 2006 Finnvera Oyj:n toimintaa sääteleviä lakeja muutettiin siten, että yhtiön taseeseen perustettiin erilliset rahastot kotimaan toiminnan sekä vientitakuu- ja erityistakaustoiminnan tulevien vuosien tappioiden kattamista varten. Vientitakuu- ja erityistakaustoiminnan tappiot korvataan Valtiontakuurahastosta vasta sitten, jos vientitakuu- ja erityistakaustoiminnan rahastossa ei ole tarvittavia varoja. Kotimaan toiminnan rahastoon siirrettiin vararahastoon kertyneet kotimaan toiminnan voittovarot ja vientitakuu- ja erityistakaustoiminnan rahastoon vientitakuu- ja erityistakaustoiminnasta kertyneet voittovarot.

Pääomasijoitustoiminnan rahasto

Taseen vuapaaseen omaan pääomaan perustettin vuonna 2011 pääomasijoitustoiminnan rahasto EAKR-toimenpideohjelmien mukaiseen pääomasijoitustoimintaan kohdennettavien varojen seuraamiseksi. Työ- ja elinkeinoministeriö on osoittanut Finnveralle 17,5 miljoonaa euroa varoja ohjelmakauden 2007–2013 EAKR-toimenpideohjelmien mukaiseen pääomasijoitustoimintaan ja nämä varat on kirjattu em. rahastoon.

Käyvän arvon rahasto

Rahasto sisältää myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutoksen. Rahastoon merkityt erät realisoituvat tuloslaskelmaan silloin kun myytävissä olevasta arvopaperista luovutaan tai kirjataan arvonalennus.

Konsernin pääomahallinnan tavoitteet ja periaatteet on esitetty riskienhallinta-osiossa.

€23 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät

Konserniin tytäryhtiönä aiemmin kuulunut Aloitusrahasto Vera Oy jakautui osittaisjakautumisen kautta 15.7.2016 Aloitusrahasto Vera Oy:ksi ja EAKR-Aloitusrahasto Oy:ksi. 16.12.2016 Finnvera myi 80 prosenttia omistuksestaan Aloitusrahasto Vera Oy:ssä konsernin ulkopuolelle ja jäi yhtiön vähemmistöomistajaksi 19,99 prosentin omistusosuudella. Kaupasta syntyi Finnveralle myyntitappiota 7,221 miljoonaa euroa. Konsernissa tästä kirjattiin 0,839 miljoonaa euroa liiketoiminnan muihin tuottoihin. Myynnin taustalla on valtion tekemä toimintalinjaus, jonka mukaisesti Finnvera tulee luopumaan pääomasijoitustoiminnasta.

Yksityiskohtaiset tiedot tytäryrityksen myynnistä on esitetty alla olevissa taulukoissa (A-D). Vuoden 2015 tilinpäätöksessä Finnvera Oyj siirsi Aloitusrahasto Vera Oy:n osakkeet, niihin liittyvät pääomalainat sekä konsernitaseessa olevat Aloitusrahasto Vera Oy:n varat ja velat myytävänä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin. Vuonna 2016 toteutetun Aloitusrahasto Vera Oy:n osittaisjakautumisen ja osakemyynnin jälkeen vuoden 2016 tilinpäätöksessä myytävissä olevissa pitkäaikaisissa omaisuuserissä on edelleen emoyhtiöllä olevat Aloitusrahasto Vera Oy:n jäljellä olevat osakkeet (19,99 %), näihin liittyvät pääomalainat sekä EAKR-Aloitusrahasto Oy:n osakkeet (94,59 %) sekä konsernitaseessa EAKR-Aloitusrahaston varat ja velat.

Finnveran tytäryhtiöstä Aloitusrahasto Vera Oy:n osakkeet on emoyhtiön tilinpäätöksessä ja vastaavasti Aloitusrahasto Vera Oy:n varat ja velat konsernin tilinpäätöksessä siirretty myytävänä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin. Finnveralla on Aloitusrahaston Veraan liittyvää pääomalainaa valtiolta, joka myös on siirretty tähän erään. Myytävänä oleva omaisuuserä ja siihen liittyvät velat on esitetty tase-eräkohtaisesti seuraavassa taulukossa:

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilinpäätös > Tilinpäätöksen liitetiedot > E Taseen liitetiedot

(1 000 e)	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.2016	31.12.2016	31.12.2016	31.12.2016
Varat				
Saamiset luottolaitoksilta	6 004		13 045	0
Saamiset asiakkailta	2 185		7 437	0
Sijoitukset	38 723	27 662	81 460	81 000
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	83	0	241	0
Yhteensä	46 994	27 662	102 183	81 000
Velat				
Pääomalainat	12 525	12 525	30 589	30 589
Laskennalliset verovelat	1 550	0	0	0
Yhteensä	14 075	12 525	30 589	30 589

Finnvera toteuttaa vuosittain IAS 36:n mukaisesti tytäryhtiösijoituksistaan arvonalentumistestauksen. Myytävänä olevien pitkäaikaisten omaisuuserien arvostusperusteet on esitetty tilinpäätöksen liitetiedossa A13.

A) Taloudellista tulosta ja rahavirtoja koskevat tiedot IFRS:n mukaan:

(1 000 e)	Aloitusrahasto Vera Oy	
	1.1.-16.12.2016	31.12.2015
Korkotuotot	1 341	463
Korkokate	1 341	463
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	-1	-1
Voitot/tappiot käypään arvostettavista eristä	-6 455	-19 582
Sijoitustoiminnan nettotuotot	99	5
Liiketoiminnan muut tuotot	0	382
Hallintokulut	-2 598	-2 982
Saamisten arvonalentumiset, takaus- ja takuutappiot (-) / Luottotappioiden peruutukset, netto (+)	248	-1 378
Liiketappio	-7 366	-23 093
Laskennallisen verovelan muutos	737	1 431
Tilikauden tulos	-6 629	-21 662

B) Vuoden 2016 aikana toteutunut tytäryhtyksen myynti myytävänä olevista pitkäaikaisista omaisuuseristä:

(1 000 e)	Emo
	1.1.-16.12.2016
Saatu vastike	48 837
Myytyjen osakkeiden käypä arvo 16.12.2016	56 058
Emoyhtiön osakkeiden myyntitappio	-7 221

C) Myynnin vaikutus konsernin tulokseen:

(1 000 e)	Konserni
	1.1.-16.12.2016
Emoyhtiön myyntitappio osakkeista	-7 221
Aloitusrahasto Vera Oy:n poistuminen konsernin taseesta	
- Tytäryhtiön tilikauden tappio	6 629
- Tytäryhtiön aiempien tilikausien kertyneet tappiot	1 431
- Tytäryhtiön myynnistä aiheutunut tulosvaikutus konsernissa	839

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilinpäätös > Tilinpäätöksen liitetiedot > E Taseen liitetiedot

D) Varojen ja velkojen IFRS-kirjanpitoarvot myyntiajankohtina olivat:

Aloitusrahasto Vera Oy

(1 000 e)	16.12.2016
Varat	
Saamiset luottolaitoksilta	4 985
Saamiset asiakkailta	1 743
Sijoitukset	56 528
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	344
Yhteensä	63 600
Velat	
Vieras pääoma	0
Yhteensä	0

F Henkilöstöä ja johtoa koskevat liitetiedot

F1 Henkilömäärä

(Kpl)	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Henkilöstömäärä				
- Vakainainen kokoaikainen	343	358	338	344
- Vakainainen osa-aikainen	15	10	15	10
- Määräaikainen	23	28	23	27
Yhteensä	381	396	376	381
Henkilöstömäärä henkilötyövuosina	375	378	365	366

F2 Konsernin johtoon kuuluvat avainhenkilöt

Konsernissa on määritelty johtoon kuuluviksi avainhenkilöiksi emoyhtiön hallituksen jäsenet, hallintoneuvoston jäsenet, toimitusjohtaja Pauli Heikkilä, varatoimitusjohtaja Topi Vesteri sekä johtoryhmä, johon kuuluvat toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan lisäksi Jussi Haarasilta, Ulla Hagman, Risto Huopaniemi, Katja Keitaanniemi, Tarja Svartström ja Merja Välimäki.

Avainhenkilöillä ei ole raportoitavia liiketapahtumia konserniin kuuluvien yhtiöiden kanssa.

F3 Avainhenkilöiden työsuhte-etuudet

Alla olevassa taulukossa esitetään johtoon kuuluvien avainhenkilöiden saamat työsuhte-etuudet. Työsuhte-etuuksista esitetyt tiedot ovat suoriteperusteisia. Työsuhte-etuuksiin sisältyy toimitusjohtajalle ja muille johtoryhmän jäsenille vuodelta 2016 maksettu tulospalkkio. Työsuhteen päättymisen jälkeisinä etuuksina käsitellään vapaaehtoiset eläkejärjestelyt, jotka sisältävät sekä maksu- että etuusperusteisia eläkejärjestelyitä.

(1 000 e)	Konserni	
	31.12.2016	31.12.2015
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhte-etuudet	1 652	1 615
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	111	149
Hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenten palkkiot	178	205
Yhteensä	1 941	1 969

Toimitusjohtaja kuuluu maksuperusteisen eläkejärjestelyn piiriin, jossa eläkeikä on 63 vuotta. Ryhmälisäeläkejärjestelmä muutettiin 1.1.2013 alkaen etuusperusteisesta maksuperusteiseksi. Toimitusjohtajan tavoite-eläke on 66 % 63 vuoden eläkeiästä alkaen ja lisäeläkemaksuprosentti kiinteää 11,47 % bonuksilla ja muilla tulossidonnaisilla palkanerillä vähennetystä TyEL-ansiosta.

Varatoimitusjohtaja kuuluu vanhaan etuusperusteiseen eläkejärjestelyyn, jonka puitteissa on mahdollisuus jäädä eläkkeelle 60-vuotiaana, jolloin tavoite-eläke on 60 % laskettuna viimeisen viiden vuoden keskiansiosta. Eläkeiän alentaminen lakisääteisestä eläkeiästä on järjestetty etuusperusteisella lisäeläkkeellä.

Toimitusjohtajan irtisanomisaika on kuusi kuukautta, minkä lisäksi maksetaan 18 kuukauden palkkaa vastaava irtisanomiskorvaus, jos irtisanominen tapahtuu yhtiön toimesta. Varatoimitusjohtajan irtisanomisaika on kuusi kuukautta, minkä lisäksi maksetaan 12 kuukauden palkkaa vastaava irtisanomiskorvaus, jos irtisanominen tapahtuu yhtiön toimesta.

Hallituksen jäsenten kuukausipalkkiot ovat: puheenjohtaja 1 500 euroa, varapuheenjohtaja 850 euroa, hallituksen valiokunnan puheenjohtajana toimiva jäsen 850 euroa, jäsen 700 euroa. Kokouspalkkio on 500 euroa/kokous.

Hallintoneuvoston jäsenten kokouspalkkiot ovat: puheenjohtaja 800 euroa, varapuheenjohtaja 600 euroa ja jäsen 500 euroa/kokous.

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilinpäätös > Tilinpäätöksen liitetiedot > F Henkilöstöä ja johtoa koskevat liitetiedot

F4 Avainhenkilöiden palkat, palkkiot ja eläkesitoumukset

(1000 e)	Konserni					
	31.12.2016			31.12.2015		
	Palkat ja palkkiot	Eläkekulut		Palkat ja palkkiot	Eläkekulut	
Vapaa-ehtoiset		Lakisääteiset	Vapaa-ehtoiset		Lakisääteiset	
Johdon palkat ja palkkiot sekä heitä koskevat eläkesitoumukset						
Toimitusjohtaja Pauli Heikkilä	376	35	64	346	35	59
Varatoimitusjohtaja Topi Vesteri	284	58	48	262	71	44
Muut johtoryhmän jäsenet	992	18	168	1 007	43	170
Hallituksen jäsenet:						
Markku Pohjola, puheenjohtaja	26	Ei	-	29	Ei	-
Pekka Timonen, I varapuheenjohtaja	18	Ei	-	22	Ei	-
Marianna Uotinen, II varapuheenjohtaja	19	Ei	-	20	Ei	-
Kirsi Komi, jäsen	20	Ei	-	20	Ei	-
Pirkko Rantanen-Kervinen, jäsen	18	Ei	-	18	Ei	-
Harri Sailas, jäsen 1.5.2015 alkaen	16	Ei	-	13	Ei	-
Antti Zitting, jäsen 1.5.2015 alkaen	18	Ei	-	13	Ei	-
Hallintoneuvoston jäsenet, yhteensä	43	Ei	-	58	Ei	-

F5 Etuusperhaiset eläkejärjestelyt

Konsernilla on useita etuusperusteisia ryhmäeläkevakuutuksia, joiden piirissä on Finnveran edeltäjäorganisaatioista Finnveraan siirtyneitä henkilöitä ja johdon lisäeläkevakuutuksessa ennen 2.4.2009 nimetyt johtoryhmän jäsenet ja aluejohtajat. Järjestelyiden piirissä oli vuoden lopussa 120 työssä olevaa henkilöä. Henkilön erotessa tai jäädessä eläkkeelle vakuutus muuttuu maksuperusteiseksi, koska vapaakirjoja ja eläkkeitä korotetaan vakuutusyhtiön antamalla hyvityksellä.

Järjestelyt rahoitetaan vakuutusyhtiön suorittavilla vuosittaisilla vakuutusmatemaattisiin laskelmiin perustuvilla maksuilla. Järjestelyihin sovelletaan paikallista vero- ja muuta lainsäädäntöä.

Velvoitteena esitetään vakuutetuille annettu koko lupaus ja vastaavina varoina vakuutusyhtiön vastuulla oleva osuus tästä velvoitteesta. Varojen määrä lasketaan samalla diskonttauskorolla kuin vastaava velvoite. Näin ollen diskonttauskoron muutoksesta aiheutuva riski kohdistuu ainoastaan nettovelkaan. Koska eläkkeet nousevat vakuutusyhtiön hyvityksellä, yhtiöllä ei ole näiden suhteen riskiä. Palkankorotusolettaman 0,25 %-yksikön nousu kasvattaisi velvoitetta 1,4 % (1,4 %) ja lasku päinvastoin.

Taseen etuusperusteinen nettovelka määräytyy seuraavasti:

(1 000 e)	Konserni	
	31.12.2016	31.12.2015
Eläkevelvoite		
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo 1.1.	3 854	3 674
Kauden työsuorituksen perustuva meno	152	317
Velvoitteiden korkokulu	85	63
Järjestelyn velvoitteen täyttämiset	-481	-85
Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät		
-Taloudellisen oletusten muutoksista aiheutuneet	476	-247
-Väestötilastollisten oletusten muutoksista aiheutuneet	93	160
-Kokemusperusteiset	-174	-28
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo 31.12.	4 004	3 854

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilinpäätös > Tilinpäätöksen liitetiedot > F Henkilöstöä ja johtoa koskevat liitetiedot

Varojen käypä arvo			
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo 1.1.		3 838	4 203
Varojen korkotuotto	85	73	
Velvoitteen täyttämiset	-481	-85	
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuun ottamatta korkokuluun tai -tuottoon sisältäviä eriä	251	-106	
Maksusuoritukset	259	114	-365
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo 31.12.		3 952	3 838
Nettovelka (velvoitteiden ja varojen erotus)		53	16
Laajan tuloslaskelman eläkekulu			
Kauden työsuorituksen perustuva meno		152	317
Velvoitteen täyttämiset		0	0
Nettokorkokulu		0	-10
Tuloslaskelman etuusperustainen eläkekulu		151	307
Uudelleenmäärittämisestä johtuvat erät		144	-9

Konsernin etuusperusteinen nettovelka on muuttunut tilikauden aikana seuraavasti:

(1 000 e)	Konserni	
	31.12.2016	31.12.2015
Etuusperusteinen nettovelka		
Eläkevelka (+) /Eläkesaatava (-) 1.1.	16	-528
Tuloslaskelmalle kirjatut kulut	151	307
Maksetut eläkemaksut	-259	247
Muun laajan tuloksen eriin kirjattu	144	-9
Eläkevelka (+) / Eläkesaatava (-) 31.12.	53	16

Järjestelyyn kuuluvat varat sisältävät 100 % hyväksyttäviä vakuutuksia.

Vakuutusmatemaattiset oletukset	Konserni	
	31.12.2016	31.12.2015
Diskonttokorko	1,50 %	2,20 %
Tulevat palkankorotukset	2,16 %	2,00 %
Tulevat eläkkeiden korotukset	1,65 %	1,65 %

Finnvera on tehnyt päätöksen, että vakuutussopimuksen mukainen eläkeikä ja kokonaiseläkkeen laskenta säilyvät ennallaan vuoden 2017 eläkeuudistuksen jälkeen.

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilinpäätös > Tilinpäätöksen liitetiedot > G Omistukset muissa yrityksissä

G Omistukset muissa yrityksissä

G1 Omistukset konserniin kuuluvissa yrityksissä

Yrityksen nimi ja kotipaikka	Toimiala	Emoyhtiö					
		31.12.2016		31.12.2015			
		Omistus- osuus kaikista osakkeista ja osuuksista	Osuus ääni- vallasta	Kirjanpito- arvo 1 000 e	Omistus- osuus kaikista osakkeista ja osuuksista	Osuus ääni- vallasta	Kirjanpito- arvo 1 000 e
Tytäryritykset (Omistusosuus yli 50 %)							
Aloituserahasto Vera Oy, Kuopio *)	Kehitys- ja sijoitusyhtiö				94,59 %	94,59 %	81 000
EAKR-Aloituserahasto Oy, Kuopio *)	Kehitys- ja sijoitusyhtiö	94,59 %	94,59 %	14 653			14 653
Suomen Vientiluotto Oy, Helsinki	Viennin rahoitus ja korontasaus	100,00 %	100,00 %	20 182	100,00 %	100,00 %	20 182
Veraventure Oy, Kuopio	Kehitys- ja sijoitusyhtiö	100,00 %	100,00 %	48 634	100,00 %	100,00 %	48 634

*) EAKR-Aloituserahasto Oy muodostettiin osittaisjakautumisella Aloitusrahasto Vera Oy:stä. Finnveran omistusosuus Aloitusrahasto Vera Oy:stä on laskenut osakemyynnin seurauksena 19,99 %:iin, jolloin yhtiö ei kuulu enää konserni konserniyhtiöihin.

G2 Tytäryritysten omistukset (omistusosuus yli 20 %)

Yrityksen nimi ja kotipaikka	Toimiala	Emoyhtiö				
		Vuosi	Omistus- osuus osakkeista	Osuus ääni- vallasta	Oma pääoma 1 000 e	Tilikauden tulos 1 000 e
Veraventure Oy						
Saimaa Capital Oy	Pääomasijoittaminen	2016	31,60 %	31,60 %		
		2015	36,63 %	36,63 %	15 315	707
Uudenmaan Pääomarahasto Oy	Pääomasijoittaminen	2016	41,13 %	41,13 %		
		2015	41,13 %	41,13 %	12 583	27
Wedeco Oy Ab	Pääomasijoittaminen	2016	39,80 %	39,80 %		
		2015	39,80 %	39,80 %	13 511	300
EAKR-Aloituserahasto Oy						
Airmodus Oy	Helsinki					
	Muu luonnontieteellinen tutkimus ja kehittäminen	2016	20,13 %	20,13 %		
Aranda Pharma Oy	Kuopio					
	Lääketieteellinen tutkimus ja kehittäminen	2016	40,00 %	40,00 %		
Bone Index Finland Oy	Kuopio					
	Lääketieteellinen tutkimus ja kehittäminen	2016	34,91 %	34,91 %		
GlowWay Oy Ltd	Pieksämäki					
	Sähkölamppujen ja valaisimien valmistus	2016	24,32 %	24,32 %		
Hapella Oy	Kiuruvesi					
	Teollisuudessa käytettävien muiden koneiden tukkukauppa	2016	21,69 %	21,69 %		
Injeq Oy	Tampere					
	Säteilylaitteiden sekä elektronisten lääkintä- ja teräpialaitteiden valmistus	2016	25,23 %	25,23 %		
Netled Oy	Honkajoki					
	Sähkötekkinen suunnittelu	2016	23,94 %	23,94 %		
Norsepower Oy Ltd	Rauma					
	Laivojen ja kelluvien rakenteiden rakentaminen	2016	25,17 %	25,17 %		

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilinpäätös > Tilinpäätöksen liitetiedot > G Omistukset muissa yrityksissä

Proxion Solutions Oy	Varkaus	Ohjelmistojen suunnittelu ja valmistus	2016	30,89 %	30,89 %
Savroc Oy	Kuopio	Muu muualla luokittelemattomien tuotteiden valmistus	2016	20,02 %	20,02 %
Silvergreen Oy Ltd	Tampere	Muualla luokittelematon kemiallisten tuotteiden valmistus	2016	26,61 %	26,61 %
Traplight Oy	Ylöjärvi	Ohjelmistojen suunnittelu ja valmistus	2016	22,60 %	23,43 %

G3 Lähipiiriin kanssa toteutuneet liiketoimet sekä saamiset ja velat

Konsernin lähipiiriin kuuluvat emoyritys, sen tytär- ja osakkuusyrietykset, työ- ja elinkeinoministeriö, valtiovarainministeriö sekä ne Finnvera-konserniin kuulumattomat valtioenemmistöiset yhtiöt, joiden omistajaohjaus on työ- ja elinkeinoministeriön vastuulla. Lähipiiriin luetaan myös hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet sekä toimitusjohtaja, varatoimitusjohtaja ja muu konsernin johtoryhmä. Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden työsuhde-etuudet on esitetty liitetiedossa F3.

(1 000 e)	Konserni	
	31.12.2016	31.12.2015
Lähipiiriin kanssa toteutuneet liiketoimet sekä saamiset ja velat		
Palvelujen ostot	5 488	5 451
Korkotuet, tappiokorvaukset ja muut erät valtiolta	29 675	84 681
Korkotuotot	21 703	16 332
Korkokulut	59 985	57 297
Pääomalainojen anteeksiannot	23 063	3 050

(1 000 e)	Konserni	
	31.12.2016	31.12.2015
Lähipiiriin kanssa toteutuneet liiketoimet sekä saamiset ja velat		
Luotot	2 500 398	1 641 451
Saamiset	102 767	72 872
Velat, pitkäaikaiset	2 297 067	2 615 590
Velat, lyhytaikaiset	102 767	72 872
Takuut ja takaukset	3 726 849	4 664 348

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilinpäätös > Tilinpäätöksen liitetiedot > G Omistukset muissa yrityksissä

G4 Valtiontakuurahastolain 4§:n mukaisen toiminnan erillistulos ja sen osuus Finnvera Oyj:n kokonaistuloksesta

(1 000 e)	Finnvera Oyj:n tulos		Rahastolain toiminnan osuus tuloksesta		Finnvera Oyj:n tulos		Rahastolain toiminnan osuus tuloksesta	
	31.12.2016		31.12.2016		31.12.2015		31.12.2015	
Korkotuotot	55 702		493		56 175		409	
Korkokulut	-13 277	42 425	638	1 131	-7 798	48 377	786	1 194
Palkkiotuotot	164 438		120 484		157 107		116 277	
Palkkiokulut	-21 737	142 701	-20 989	99 495	-16 502	140 606	-15 411	100 866
Voitot ja tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä		1 723		-506		-2 281		393
Sijoitustoiminnan nettotuotot		20		0		24		0
Liiketoiminnan muut tuotot		12 617		291		2 850		286
Hallintokulut								
- Henkilöstökulut	-28 853		-7 500		-29 158		-7 194	
- Muut hallintokulut	-13 555	-42 408	-4 691	-12 191	-13 025	-42 183	-4 028	-11 222
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä		-2 326		-585		-1 012		-354
Liiketoiminnan muut kulut		-22 356		-977		-13 075		-1 362
Saamisten arvonalentumiset, takaus- ja takuutappiot								
- Luotoista ja takauksista	-26 662		0		-85 459		0	
- Luottotappiokorvaus valtiolta	28 272		0		82 566		0	
- Vientitakuu- ja erityistakausoiminnasta	-67 416	-65 805	-67 416	-67 416	-10 398	-13 291	-10 398	-10 398
Muiden rahoitusvarojen arvonalentumistappiot		-1 932		0		-25 000		0
Liikevoitto		64 659		19 241		95 014		79 403

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Allekirjoitukset

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Helsingissä 28. päivänä helmikuuta 2017

Markku Pohjola

Pekka Timonen

Marianna Uotinen

Kirsi Komi

Pirkko Rantanen-Kervinen

Harri Sailas

Antti Zitting

Pauli Heikkilä
toimitusjohtaja

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastuskertomus

Finnvera Oyj:n yhtiökokoukselle Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Finnvera Oyj:n (y-tunnus 1484332-4) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2016. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että emoyhtiön taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin sekä emoyhtiön taloudellisesta asemasta, toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käytön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Olenaisuus

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olenaisuus. Olenaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olenaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessamme sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

Kuvaus jokaisesta tilintarkastuksen kannalta keskeisestä seikasta ISA 701:n mukaisesti.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Kuinka kyseisiä seikkoja käsiteltiin tilintarkastuksessa

Vientitakuiden- ja erityistakaustoiminnan palkkiotuotot ja takuumaksuennakot (Tilinpäätösperiaatteet, tuloslaskelman liitetieto D2 ja taseen liitetieto E15)

■ Takaus- ja takuupalkkiot jaksotetaan sopimuksen juoksuajalle. Niitä veloitetaan erilaisilla laskutustavoilla ja eri valuutoissa kyseisten takuu- ja takaussopimusten perusteella.

■ Etukäteen perittävät takuumaksut tuloutetaan järjestelmään syötettyjen jaksotuskriteerien perusteella takuun voimassaoloaikana.

■ Olemme arvioineet tietojärjestelmän sovelluskontrollien sekä muiden sisäisten kontrollien riittävyttä ja toimivuutta takuumaksujen kirjanpidollisen käsittelyn näkökulmasta.

■ Testasimme pistokokein jaksotusohjelma-kohtaisesti tietojärjestelmässä tulouttamattomia takuumaksuennakoita, jotka koskivat sekä kerralla että periodeittain las-
kutettavia takuumaksuja.

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilintarkastuskertomus

- Takuu- ja takaussopimuksia tehdään asiakaskohtaisesti ja niihin voidaan tehdä muutoksia sopimusaikana.
- Arvioimme ja testasimme tietojärjestelmän IT-kontrolliympäristöä painottaen muutosten hallintaa.
- Vientitakuiden ja erityistakaustoiminnan takuumaksutuottojen (palkkiotuotot), jälleenvakuutuslajien (palkkiokulut) ja takuumaksuennakoiden merkittävistä määristä sekä niiden määräytymisperusteiden erilaisuudesta johtuen on niihin liittyvä sisäinen valvonta ja kirjanpidollinen käsittely tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.

Saamisten arvonalentumiset sekä takaus- ja takuutappiot (Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, tuloslaskelman liitetieto D10 ja taseen liitetiedot E2 ja E13)

- Asiakkailta olevien saamisten arvonalentumiset ja tappiovaraukset myönnettyistä takauksista, vientitakuista sekä erityistakaustoiminnasta ovat arvionvaraisia eriä, joihin liittyy johdon harkintaa.
- Olemme arvioineet epävarmojen saamisten, takausten ja takuiden riskienhallintaa, seurantajärjestelmiä, arvonalentumisten ja varausten kirjanpitokäsittelyä sekä testanneet niihin liittyviä sisäisiä kontrolleja.
- Saamisten arvonalentumisia ja takaus- sekä takuutappiovarauksia kirjataan saamis- sekä saamisryhmäkohtaisesti.
- Olemme arvioineet konsernin arvonalentumisten ja varausten hyväksymisprosesseja.
- Erityisesti vientitakuukanta sisältää merkittäviä yksittäisiä takuita, joihin kohdistuvat riskit ja tappiovaraukset voivat olla olennaisia tilinpäätöksen kannalta.
- Olemme arvioineet merkittävien asiakaskohtaisten varausten kirjanpitokäsittelyssä käytettyjen oletusten ja menetelmien asianmukaisuutta, vastapuolen taloudellista tilannetta ja yhtiön jälleenvakuutuslajien kattavuutta.
- Asiakkaiden riskiluokittelulla on keskeinen merkitys arvonalentumisten ja varausten kirjanpitokäsittelyn kannalta.
- Ryhmäkohtaisten arvonalentumisten ja varausten osalta olemme arvioineet niiden muodostamisessa käytettyjen oletusten ja tietojen asianmukaisuutta ja sovellettavaa kirjanpitomenettelyä sekä testanneet laskelmien oikeellisuutta.
- Arvioihin sisältyy riski siitä, että kirjatut arvonalentumiset ja varaukset eivät ole oikeamääräisiä, tai niitä ei ole tehty oikea-aikaisesti.
- Lisäksi olemme arvioineet arvonalentumisia ja varauksia koskevien liitetietojen asianmukaisuutta.

Saamistodistukset, yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat ja johdannaissopimukset (Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja taseen liitetiedot E3, E10, E11, ja E20)

- Konsernilla on tilikauden lopussa käypään arvoon arvoasetettavia saamistodistuksia, yhteensä 2,0 mrd. euroa.
- Olemme arvioineet yhtiön varainhallinnan periaatteita, sijoitusten ja johdannaisten seurantajärjestelmiä, näitä koskevia sisäisiä kontrolleja, riskienhallintaa sekä rahoitusvarojen ja -velkojen arvostusperiaatteita.
- Käypään arvoon tuloksen kautta kirjattujen yleiseen liikkeeseen laskettujen velkakirjojen tasearvo oli tilikauden lopussa 4,9 mrd. euroa. Velat arvostetaan käypään arvoon silloin kun ne on suojattu johdannaissopimuksilla.
- Yhtiön 1.1.2016 alkaen käyttöön ottaman suojauslaskennan osalta olemme arvioineet menettelyn ja dokumentoinnin asianmukaisuutta sovellettavien tilinpäätösstandardien näkökulmasta.
- Johdannaissopimuksilla suojataan konsernin varainhankintaan liittyvää valuutta- ja korkoriskiä ja ne arvostetaan tilinpäätöksessä käypään arvoon.

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilintarkastuskertomus

- Yhtiö soveltaa suojauslaskentaa 31.12.2015 jälkeen liikkeeseen laskettuihin kiinteäkorkoisiin velkoihin ja niitä koskeviin korun- ja valuutanvaihtosopimuksiin, kun suojauslaskennan kriteerit täyttyvät.
- Saamistodistusten, yleiseen liikkeeseen laskettujen velkakirjojen ja johdannaisopimusten ollessa huomattavan määräisiä, on niihin liittyvä sisäinen valvonta sekä kirjanpidollinen käsittely määritelty tilintarkastuksen kannalta keskeiseksi seikaksi.
- Olemme arvioineet varainhallinnan tietojärjestelmän osalta muun muassa käyttöönottoon liittyviä konversiotäsmäytyksiä, järjestelmän käyttövaltuushallintaa ja kirjanpitojärjestelmään tehtyjä täsmäytyksiä.

Pääomasijoitusten arvostaminen (Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, tuloslaskelman liitetiedot D3 ja D5 sekä taseen liitetiedot E3 ja E23)

- Finnveran pääomasijoitustoiminta on muodostunut tilikaudella kolmen tytäryhtiön alueellisiin osakeyhtiömuotoisiin rahastoihin sekä aikaisen vaiheen sijoituskohteisiin tekemistä sijoituksista.
- Tytäryhtiöosakkeiden arvon alentumistestaus emoyhtiössä sekä sijoituskohteiden arvostaminen käypään arvoon konsernitilinpäätöksessä edellyttää johdon harkintaa.
- Arvostusmenetelmiin liittyy riski siitä, että niitä käyttäen määritetty käypä arvo voi poiketa olennaisesti lopullisesta myyntihinnasta.
- Pääomasijoitustoiminta on ollut tappiollista viime vuosien aikana. Finnvera on saanut valtion myöntämiä pääomailainoja anteeksi Aloituserahasto Vera Oy:n tappiollisen tuloksen perusteella.
- Finnvera on asteittain luopumassa pääomasijoitustoiminnasta. Tilikauden aikana Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) varoilla rahoitettu pääomasijoitustoiminta on siirretty jakautumisella omaan yhtiönsä ja enemmistö Aloituserahasto Vera Oy:n osakekannasta myyty ulkopuoliselle taholle joulukuussa 2016.
- Olemme arvioineet yhtiön käyttämiä sijoitusten seurantarjestelmiä, sisäisiä kontrolloja sekä arvostusmenetelmiä ja -periaatteita ja niihin liittyvää johdon harkintaa.
- Olemme testanneet käypään arvoon arvostettavien sijoitusten seurantarjestelmien täsmäytyksiä kirjanpitoon sekä konsernin laajan tuloslaskelman erään "voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä" kirjattuja tapahtumia.
- Olemme arvioineet pääomalainan anteeksi saadun osuuden määräytymisperusteita.
- Olemme perehtyneet johdon arvioihin ja perusteisiin, joiden mukaisesti on määritelty taseessa esitetyt myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät.
- Olemme perehtyneet tilikaudella toteutettuihin pääomasijoitustoimintaan liittyviin konsernin rakennejärjestelyihin ja niiden kirjanpito-käsittelyyn.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvisissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai vir-

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilintarkastuskertomus

heestä johtuvaa olennaista virheellisuutta, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä

esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koitua yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen ja vuosikertomukseen sisältyvän muun informaation kuin tilinpäätöksen ja sitä koskevan tilintarkastuskertomuksen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastuksessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Tilintarkastuskertomus

Jos teemme toimintakertomukseen ja vuosikertomukseen sisältyvään informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys tilivuoden voiton käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallin-

toneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 28. helmikuuta 2017

KPMG OY AB

Juha-Pekka Mylén

KHT

Finnvera vuosikertomus 2016 > Tilinpäätös > Hallintoneuvoston lausunto

Hallintoneuvoston lausunto

Olemme tutustuneet Finnvera Oyj:n tilinpäätökseen konserni-tilinpäätöksineen ajalla 1.1.–31.12.2016 sekä 28.2.2017 annettuun tilintarkastuskertomukseen.

Esitämme yhtiökokoukselle, että tilinpäätös, jossa konsernin tuloslaskelma osoittaa voittoa 70 214 188,18 euroa ja emoyhtiön tuloslaskelma voittoa 64 658 871,97 euroa, vahvistetaan ja että emoyhtiön voittovarot käytetään hallituksen ehdotuksen mukaisesti.

Helsingissä 28. päivänä helmikuuta 2017

Antti Rantakangas

Krista Kiuru

Eeva-Johanna Eloranta

Mika Harjunen

Lasse Hautala

Laura Huhtasaari

Timo Kalli

Olli Koski

Kari Kulmala

Leila Kurki

Kari Luoto

Veli-Matti Mattila

Ville Niinistö

Carita Orlando

Eero Suutari

Christel Tjeder

Tommi Toivola

Sofia Vikman

Finnvera parantaa ja monipuolistaa suomalaisten yritysten rahoitusmahdollisuuksia lainoin, takauksin ja vienninrahoituspalveluin. Valtionyhtiönä Finnvera täydentää rahoitusmarkkinoita ja edistää yritystoiminnan, alueiden ja viennin kehitystä.